

Jeden svět na školách

Zpráva o dotazníkovém šetření na středních školách z roku 2017 včetně porovnání s rokem 2014, 2012 a 2009

JSNS.CZ

Společnost Člověk v tísni, o. p. s. zopakovala v květnu a červnu 2017 dotazníkové šetření mezi studenty českých středních škol. Dotazníkové šetření vzniklo pod hlavičkou vzdělávacího programu Jeden svět na školách a probíhalo ve spolupráci se sociologickou agenturou Median. Jedná se o čtvrté, opakované šetření tohoto typu, první bylo realizováno na přelomu roku 2008/2009, druhé v lednu 2012, třetí v dubnu a květnu 2014.

Kontakt:

Člověk v tísni, o. p. s.
Jeden svět na školách
Šafaříkova 24, 120 00 Praha 2
tel: 226 200 429
fax: 226 200 401

e-mail: karel.strachota@jsns.cz
web: www.jsns.cz

Kontakt:

Median, s.r.o.
Národních hrdinů 73, 190 12 Praha 9
tel: 225 301 111
fax: 225 301 101

e-mail: daniel.prokop@median.cz
web: www.median.cz

Obsah

Metodologie	4
Prostředky komunikace	5
Lokální, celostátní a globální problémy	9
Možnost ovlivnit řešení problémů	17
Zdroje informací	22
Politické preference	30
Československé dějiny	36
Spokojenost s životem a se školou	44
Demokracie a mezinárodní politika	51
Příloha – dotazník	58

Pro zajištění reprezentativnosti souboru a maximální validity dat bylo využito metody stratifikovaného náhodného výběru. Jako opora výběru sloužil kompletní seznam středních škol v ČR. Z něj byl vybrán hrubý vzorek 144 škol, jejichž ředitelé/zástupci byli požádáni o účast na výzkumu. Jako tzv. straty byly použity ukazatele – typu školy (gymnázium, odborná škola, učiliště), regionu (Čechy, Morava) a velikosti sídla (do 5 000 obyvatel, 5 000–99 999 ob., 100 000+ ob.). V rámci strat proběhl náhodný výběr škol. S účastí ve výzkumu souhlasilo 33 škol. Z každé školy byla vybrána jedna třída, a to tak, aby došlo k reprezentativnímu zahrnutí věkových kategorií studentů. Studenti vyplňovali dotazníky sami během vyučovací hodiny za dohledu supervizora na dané škole. Tomuto supervizorovi (např. učitel předmětu Základy společenských věd) byla detailně vysvětlena metodika výzkumu, s kterou seznámil studenty.

Z každé školy bylo zařazeno průměrně 25 dotazníků. Navíc bylo dotázáno zhruba 200 středoškolských studentů z celé republiky formou online dotazování, aby se do výzkumu probíhajícího na konci školního roku dostali také studenti 4. ročníků. Ze zpracování byly vyřazeny dotazníky studentů, kteří v kontrolních otázkách přiznávali spolupráci na vyplnění se spolužáky, nebo měli vysokou míru nevyplnění otázek. Čistý vzorek tak dosahuje velikosti 1 003 respondentů. Data byla dovážena tak, aby reprezentovala složení populace středoškoláků 15–20 let z hlediska sociodemografie, regionalita a typu studované školy.

V dotazníku byly jako identifikační údaje používány v třídění dotazovány kromě genderu a věku studenta také vzdělání jeho rodičů a životní úroveň domácnosti (subjektivní hodnocení studenta). Pro srovnání byly použity výsledky předcházejícího výzkumu se společností MEDIAN (2014) a výzkumů realizovaných v roce 2009 a 2012 společností Člověk v tísni, o. p. s. ve spolupráci s agenturou pro výzkum trhu Millward Brown.

Struktura vzorku:

- Gymnázia	27,7 %
- SOŠ	63,5 %
- Učiliště	8,8 %

- chlapci	48,3 %
- dívky	50,4 %
- 15–17 let	54,2 %
- 18–20 let	44,5 %

- Morava	36,1 %
- Čechy	62,8 %

Velikost místa bydliště studenta (VMB):

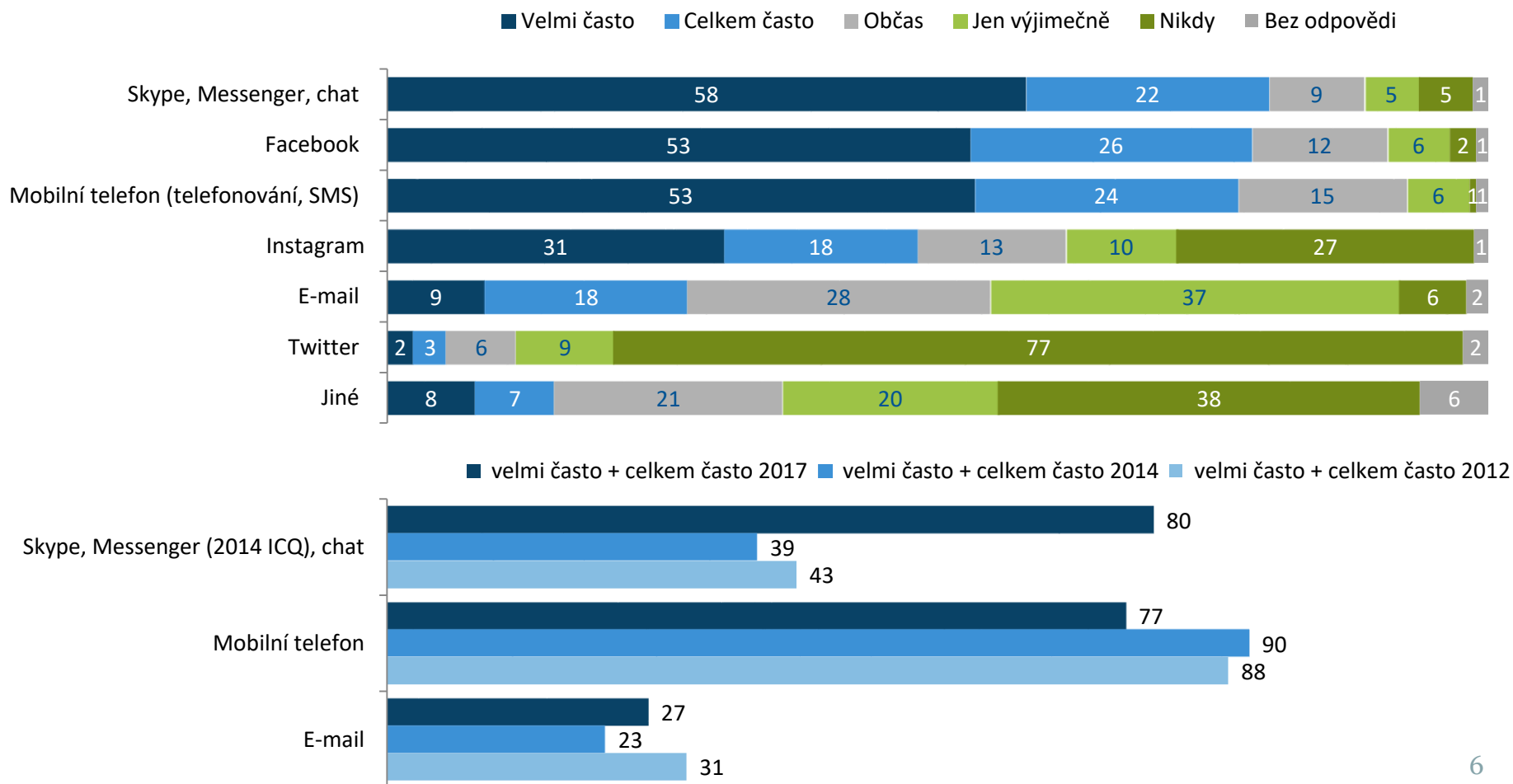
-0 - 5 000 obyvatel	38,9%
-5 000 -100 000 obyvatel	35,3%
-100 000 obyvatel a více	24,6%

Prostředky komunikace

- Mezi lety 2014 a 2017 proběhly výrazné změny v prostředcích komunikace využívané studenty středních škol. Výrazně posílilo využívání messenger a chatovacích platform. Naopak pokleslo využívání klasických „telefonních“ funkcí – volání a psaní SMS, které byly zřejmě nahrazeny právě messengery.
- Tento vývoj lze na jedné straně přisuzovat rostoucí intenzitě využívání chytrých telefonů a připojení k internetu přes mobilní telefony. Na straně druhé vidíme vysoký celosvětový nárůst užívání některých messenger platform, které se promítlo i v ČR. Například Facebook Messenger (přístupný i jako samostatná aplikace) zvýšil mezi lety 2014 a 2017 počet uživatelů z 500 milionů na více než miliardu. WhatsApp má podobný počet uživatelů, ačkoli mírně menší růst. V ČR začal být mezi lety 2014 a 2017 více využíván SnapChat, který v roce 2016 dosáhl až půl milionu uživatelů v ČR, a na rozdíl od dalších platform je majoritně využíván mezi populací 15-24 let (zdroj: Nielsen Admosphere 2016)
- Chatovací platformy používají intenzivně častěji dívky (62 %) než chlapci (53 %). Mezi středoškoláky z rodin s nízkou životní úrovní je vyšší zastoupení těch, které je nepoužívají vůbec či jen občas (25 %), než mezi studenty z bohatších rodin (14 %). To naznačuje, že využívání těchto platform komunikace i zapojení do sociálních sítí může být mimo jiné částečně podmíněno socioekonomickou situací rodiny a její schopností pořídit dítěti smartphone, tablet apod.
- Jen velmi malá část studentů používá Twitter (5 % velmi či spíše často). Zřejmě je to i díky tomu, že tato sociální síť je využívána spíše na šíření politických a sociálních komentářů – tedy na téma, o které mají studenti menší zájem.
- Více než polovina českých středoškolských studentů (53 %) používá často sociální síť, když nemůže spát. Necelá polovina (46 %) je pak často používá ihned po probuzení. Významně častěji to v obou případech dělají dívky než chlapci (rozdíl cca 15 procentních bodů). Při vyučování kontroluje sociální síť často asi 39 % studentů a na akcích s kamarády 18 % studentů. Intenzita roste s věkem – studenti čtvrtých ročníků zde sociální síť využívají v 50 % (na akcích s kamarády), respektive ve 33 % (ve vyučování).
- Celkově tak lze konstatovat, že využívání sociálních sítí přes mobilní telefon výrazně zasahuje do denního režimu a běžných individuálních činností, a zejména u starších studentů do běžných sociálních aktivit a výuky.

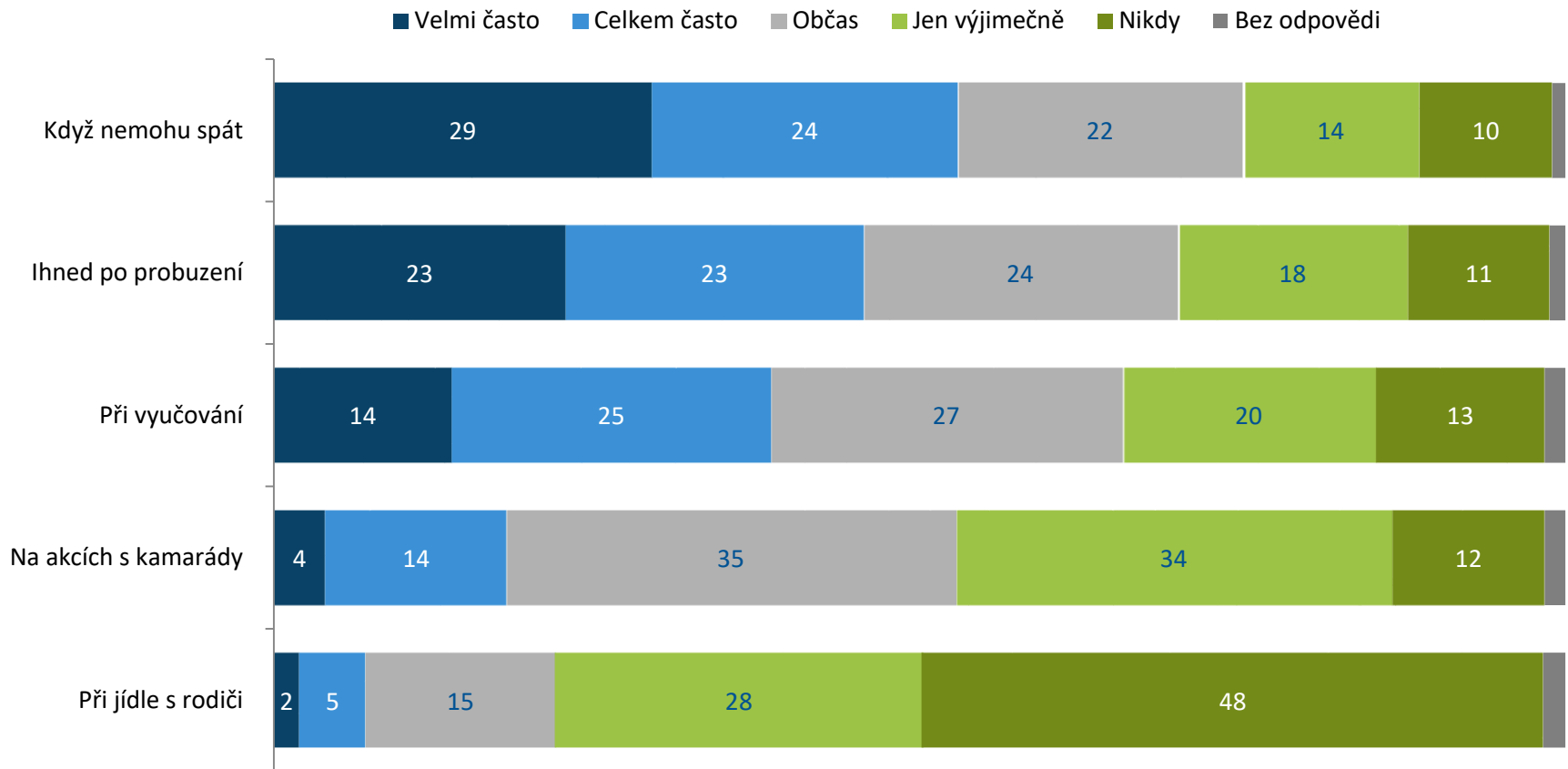
Nejčastějšími online komunikační platformou studentů jsou chatovací platformy (Messenger, Skype, aj.), Facebook a tradiční používání mobilního telefonu pro volání a SMS. Oproti roku 2014 narostlo mezi studenty výrazně používání online chatovacích nástrojů. Naopak pokleslo tradiční užívání mobilního telefonu pro volání a SMS. To můžeme přičítat rozšíření smartphonů, které usnadnily využívání online aplikací a upozadily klasické „telefonní“ funkce. S tímto trendem přišel i nárůst používání Messengeru či Snapchatu (vliv Skypu bude spíše slabší). Roli v případě studentů může hrát i to, že nové online chatovací platformy jsou, na rozdíl od volání a SMS, zdarma. V případě chatovacích aplikací patří mezi častější uživatele dívky. Facebook používají „velmi často“ starší studenti (18-20 let) a středoškoláci z obcí nad 100 tisíc obyvatel. Podobně tomu je u tradičního využívání mobilního telefonu.

A01. V RÁMCI BĚŽNÉ DENNÍ ELEKTRONICKÉ KOMUNIKACE VYUŽÍVÁM

Více než polovina středoškoláků přiznala, že používá sociální sítě často, když nemůže spát. Druhým nejčastějším kontextem užívání sociálních sítí je pro středoškoláky „ihned po probuzení“. V obou těchto situacích využívají sociální sítě výrazně častěji dívky než chlapci. Při vyučování se k sociálním sítím dostanou spíše starší studenti než mladší, podobně jako na akcích s kamarády. Ihned po probuzení používají sociální sítě také starší studenti a studenti z měst nad 100 tisíc obyvatel, což může být dáno vyšším užíváním sociálních sítí i častějším vlastnictvím smartphonů (využitelných ihned po probuzení) v těchto skupinách.

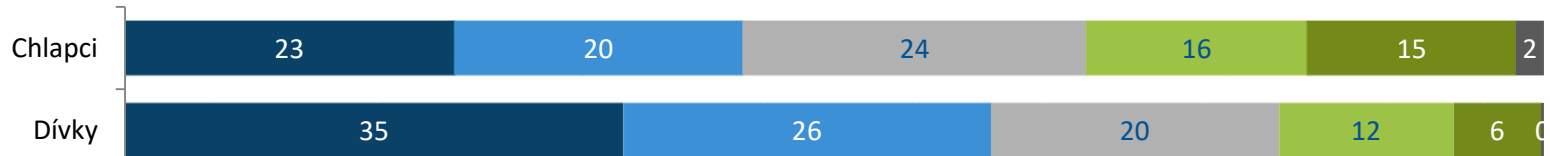
A02. KOUKÁTE NA SOCIÁLNÍ SÍTĚ (FACEBOOK, INSTAGRAM, ATD.) ČI PO NICH KOMUNIKUJETE

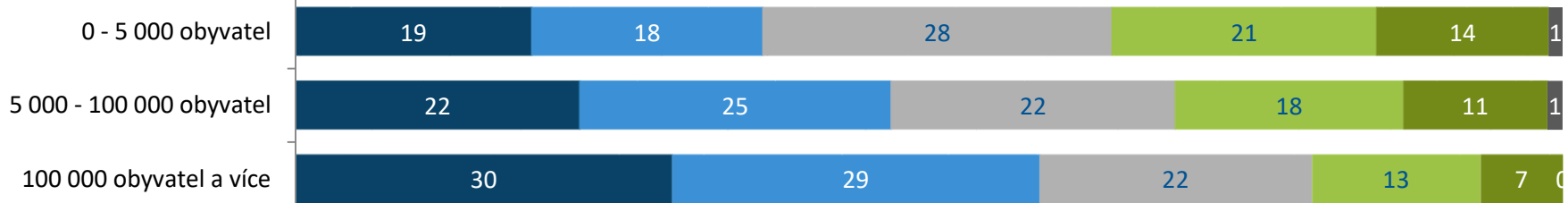
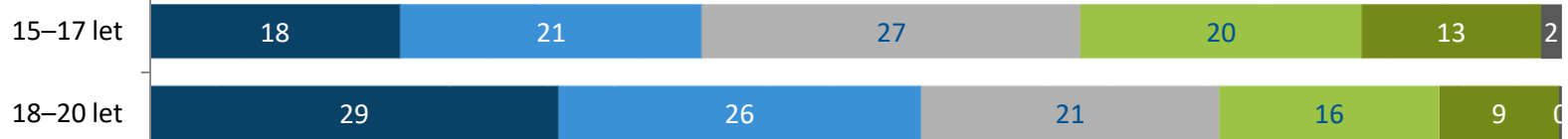
A02. KOUKÁTE NA SOCIÁLNÍ SÍTĚ (FACEBOOK, INSTAGRAM, ATD.) ČI PO NICH KOMUNIKUJETE

Když nemohu spát

■ Velmi často ■ Celkem často ■ Občas ■ Jen výjimečně ■ Nikdy ■ Bez odpovědi

Okamžitě po probuzení

Lokální, celostátní a globální problémy

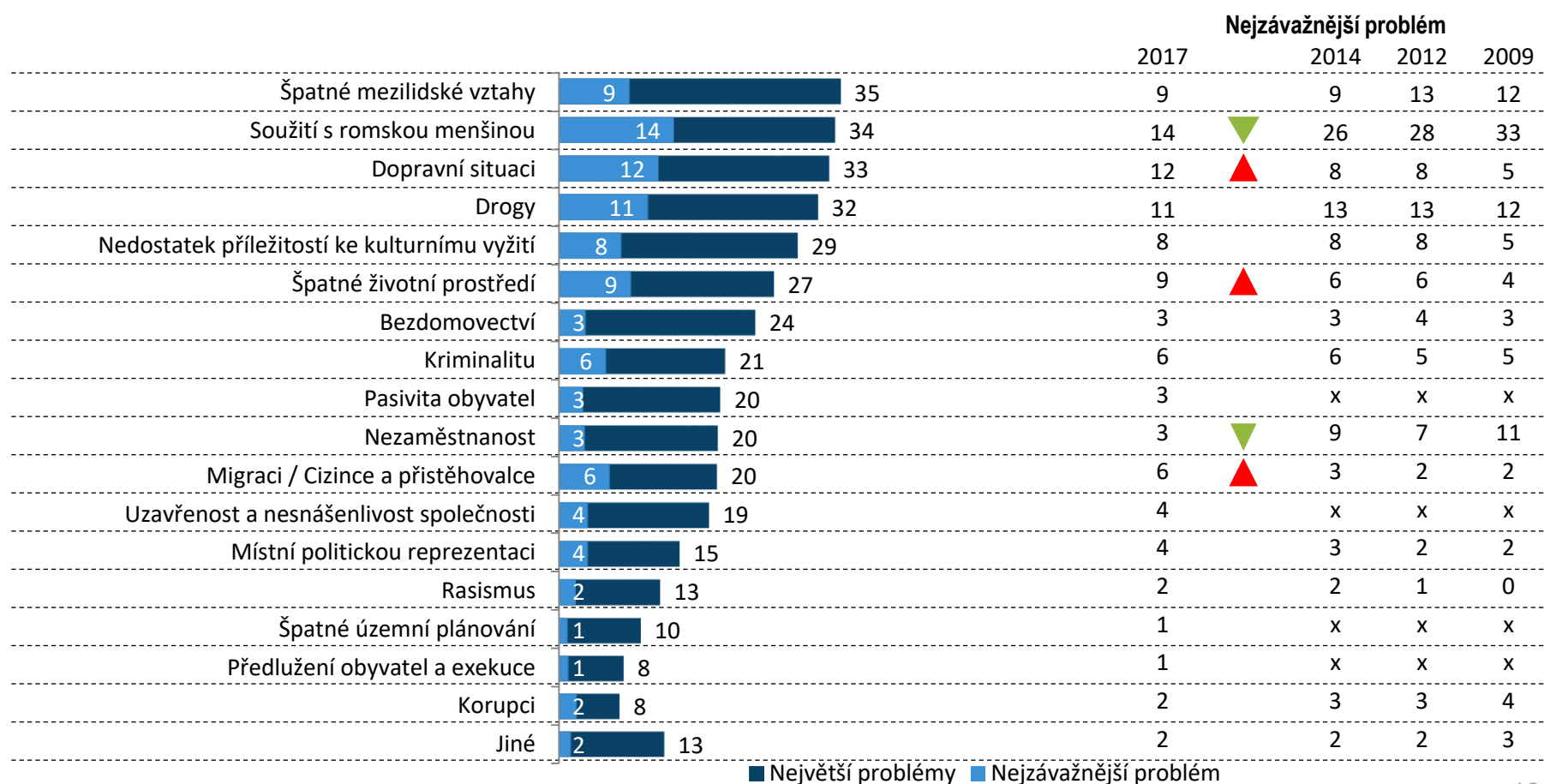
- Mezi hlavní problémy vnímané na úrovni obce patří špatné mezilidské vztahy a soužití s romskou menšinou. Oproti letům 2012 a 2014 nastal ale výrazný pokles vnímání soužití s Romy jako nejzávažnějšího problému (z 26 % na 14 %). Pokleslo také vnímání socioekonomických problémů. Naopak oproti roku 2014 narostlo vnímání problémů spojených s dopravou a životním prostředím. K výraznému poklesu vnímání soužití s Romy došlo i na celorepublikové úrovni. Naopak narostlo vnímání problémů spojených s migrací a politickou reprezentací. Spolu s tématem migrace narostlo na druhé straně i vnímání důležitosti problému rasismu. Mezi celospolečenské problémy vnímané intenzivně studenty, které se přitom ve výzkumech dospělé populace objevují méně často, jsou drogy a kvalita školství.
- Další analýzy ukazují, že intenzita vnímání některých klíčových problémů společnosti je podmíněna informačními zdroji studentů (viz slide 20). Vliv expozice tématu imigrace v TV na diváka potvrzují i další analýzy (MEDIAN 2015). Mezi lety 2014 a 2015 také došlo k cca 4násobnému posílení tématu migrace a uprchlíků v českém mediálním diskursu. Lze tak předpokládat, že pohyb ve vnímání důležitosti problémů je do velké míry důsledkem proměny mediální agendy a jejího vlivu na studenty.
- Gymnazisté oproti studentům učilišť a středních škol méně často mezi problémy označují soužití s různými typy minorit a drogy. Naopak více akcentují problémy spojené s politickou reprezentací, korupcí, nekvalitou školství a nízkou mediální gramotností (na úrovni ČR), či pasivitou obyvatel a špatným uzemním plánováním (na úrovni obce). To může být dáno jinou hodnotovou orientací, mediálními zdroji, obsahem školní výuky i vlivem rodičů (gymnazisté častěji pocházejí z rodin vysokoškoláků a bohatších rodin).
- Děti z rodin s nízkou životní úrovní často akcentují jako hlavní problém Česka ekonomickou situaci, předlužení obyvatel a exekuce a vymahatelnost práva. Na tyto problémy si častěji „stěžují“ nižší socioekonomické skupiny i ve výzkumech mezi dospělou populací. Finanční stres v rodině může být také jedním z důvodů, proč studenti z chudších rodin v dalších otázkách vyjadřují menší životní spokojenost a jsou v řadě aspektů kritičtější k aktuální společenské situaci (viz analýzy níže).
- Mezi hlavní globální problémy studenti stejně jako v minulých letech řadí války a konflikty. Oproti roku 2014 významně narostlo vnímání terorismu jako nejzávažnějšího problému (z 5 na 31 %). Mezi další silně vnímané globální konflikty patří obecně migrace, nemoci (AIDS apod.), chudoba v rozvojových zemích a globální oteplování. Naopak se mezi studenty takřka nevyskytuje kritický postoj obecně ke globalizaci a výrazně problematičtější není vnímána činnost mezinárodních institucí.
- Silné vnímání problému terorismu prochází napříč sociálními skupinami studentů, což opět naznačuje silný vliv médií. Gymnazisté si více všímají problému dezinformací v médiích a méně problematizují migraci. Dívky obecně více akcentují problémy, které se primárně týkají obyvatel rozvojového světa – nemoci a chudobu v rozvojových zemích.

Největší a nejzávažnější problémy města/vesnice

Za největší problémy své obce považují středoškoláci nejčastěji špatné mezilidské vztahy, podobně často pak jmenují soužití s romskou menšinou. Dalšími často jmenovanými problémy jsou místní dopravní situace a problémy spojené s drogami. Přestože soužití s romskou menšinou je stále nejčastěji jmenováno jako ten nejzávažnější problém města/vesnice, oproti roku 2014 tato intenzita výrazně poklesla, a to o 12 procentních bodů. Propad ve vnímané závažnosti zaznamenal i problém nezaměstnanosti. Na intenzitě naopak nabraly problémy spojené s dopravní situací, životním prostředím a migrací nebo cizinci. Soužití s romskou menšinou méně často akcentují studenti gymnázií – to může být způsobeno socioekonomickým prostředím škol i hodnotovou orientací. Oproti studentům jiných typů škol se u gymnazistů méně často mezi největšími problémy objevují drogy, častěji naopak pasivita obyvatel. Studenti učilišť vidí jako problém své obce častěji migraci a cizince. Studenti z větších měst častěji zmiňují drogy, bezdomovectví a špatné životní prostředí. To může souviset s reálně horším stavem těchto problémů v urbánních částech republiky.

B01. ZA NEJVĚTŠÍ PROBLÉMY MĚSTA/VESNICE, VE KTERÉM BYDLÍM, POVAŽUJI

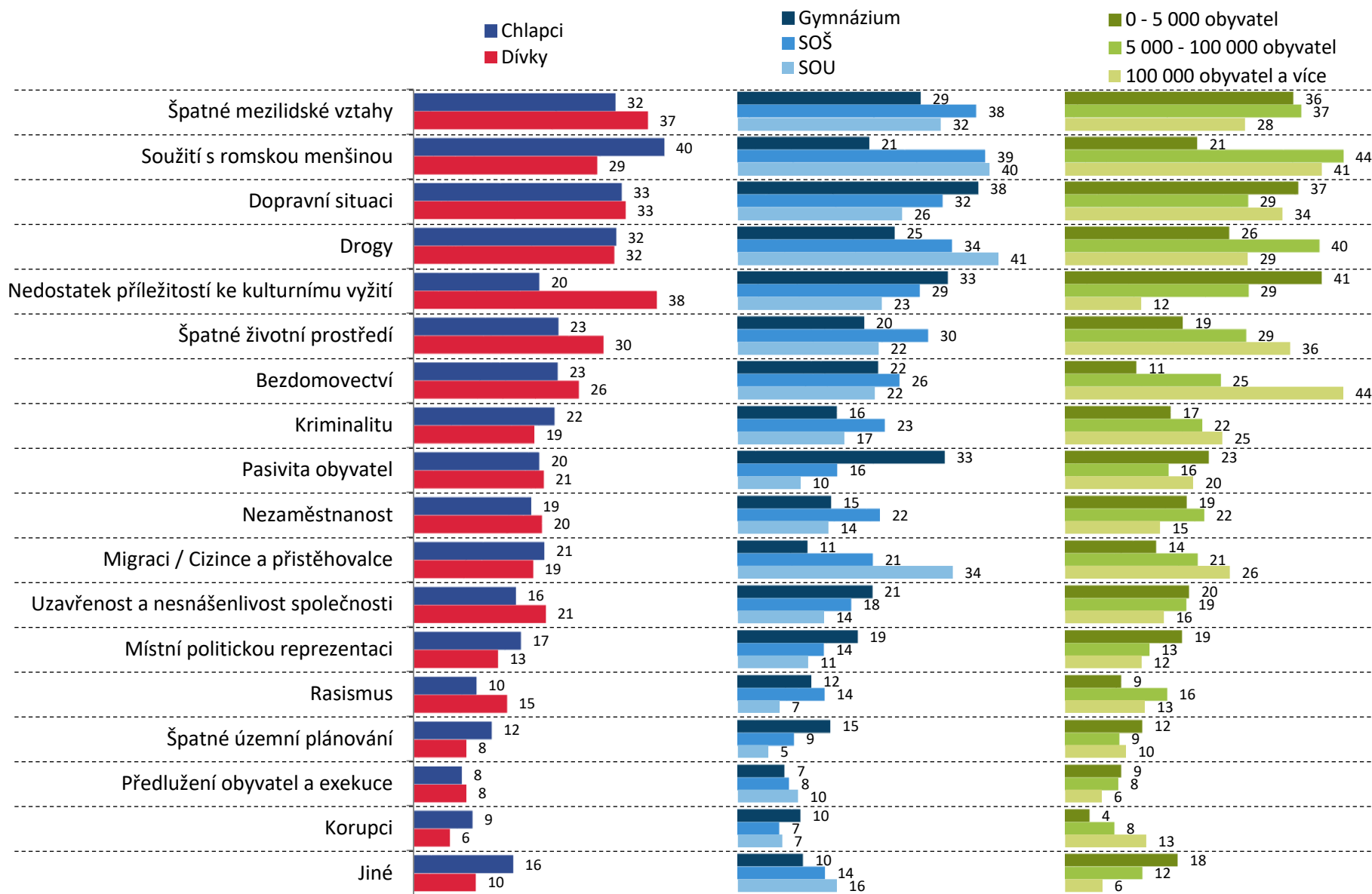
B02. ZE SEZNAMU VÝŠE POVAŽUJI ZA NEJZÁVAŽNĚJŠÍ

Největší a nejzávažnější problémy města/vesnice

B01. ZA NEJVĚTŠÍ PROBLÉMY MĚSTA/VESNICE, VE KTERÉM BYDLÍM, POVAŽUJI

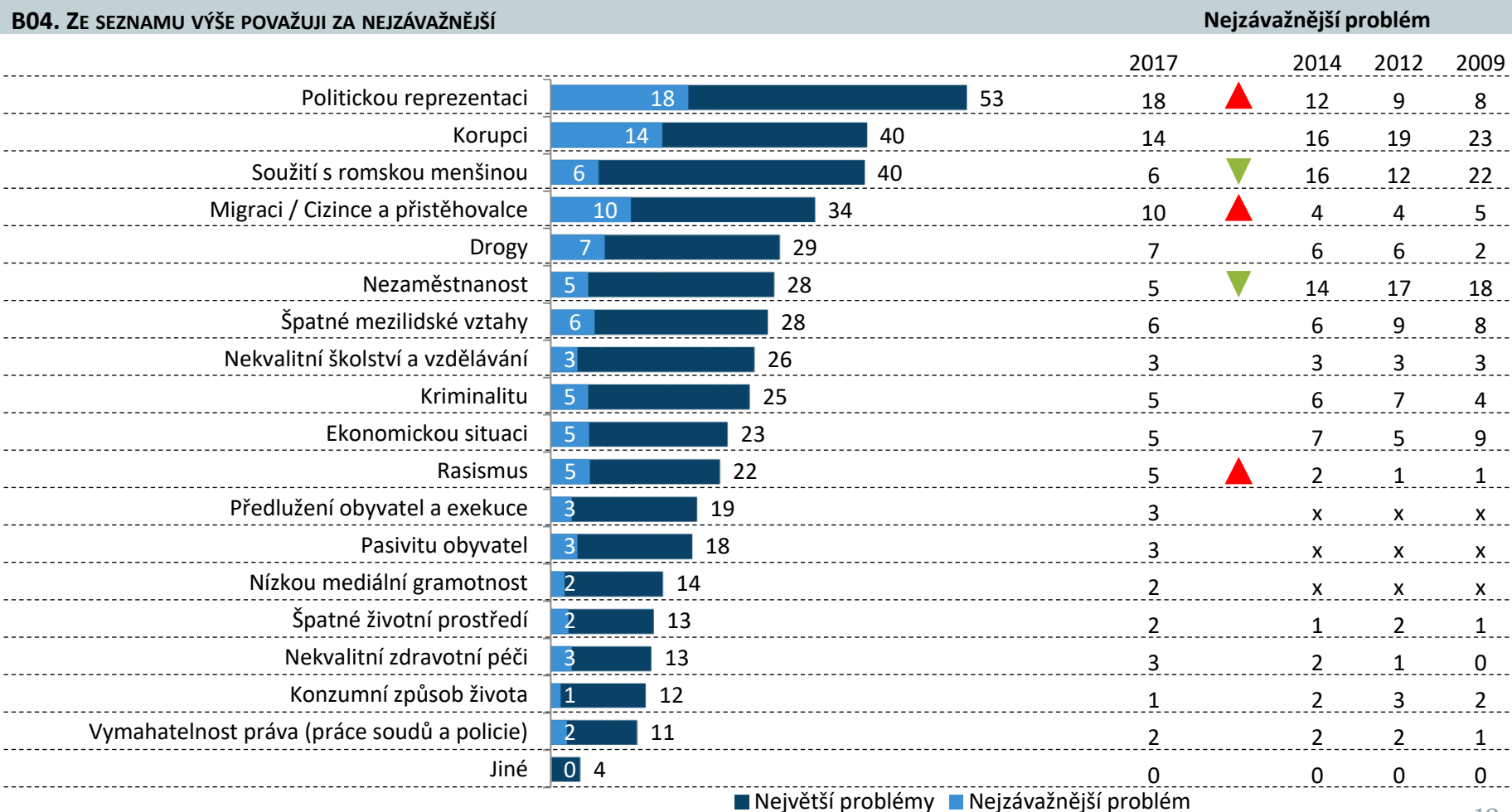
B02. ZE SEZNAMU VÝŠE POVAŽUJI ZA NEJZÁVAŽNĚJŠÍ

Za největší problém ČR považují středoškoláci nejčastěji její politickou reprezentaci. Ta je zároveň nejčastěji jmenována jako nejzávažnější problém ČR. Na druhém místě se zároveň nachází korupce a soužití s romskou menšinou. Soužití s romskou menšinou je ale oproti ostatním největším problémům studenty vnímáno jako výrazně méně závažné. Závažnost tohoto problému je výrazně nižší i ve srovnání s rokem 2014 – podobně jako na lokální úrovni. Oproti roku 2014 naopak výrazně stoupl vnímání migrace a kvality politické reprezentace jako nejzávažnějších problémů ČR. S migrací roste také vnímání rasismu jako problému. Migraci a soužití s romskou menšinou mezi největšími problémy ČR méně často jmenují gymnazisté. Ti naopak častěji zmiňují nekvalitní školství, malou mediální gramotnost a politické problémy. Politickou reprezentaci jako problém vnímají častěji také studenti z rodin s vyšší životní úrovní. Děti z rodin s nízkou životní úrovní naopak často akcentují jako hlavní problém Česka ekonomickou situaci a předlužení obyvatel a exekuce.

B03. ZA NEJVĚTŠÍ PROBLÉMY ČESKÉ REPUBLIKY POVAŽUJÍ

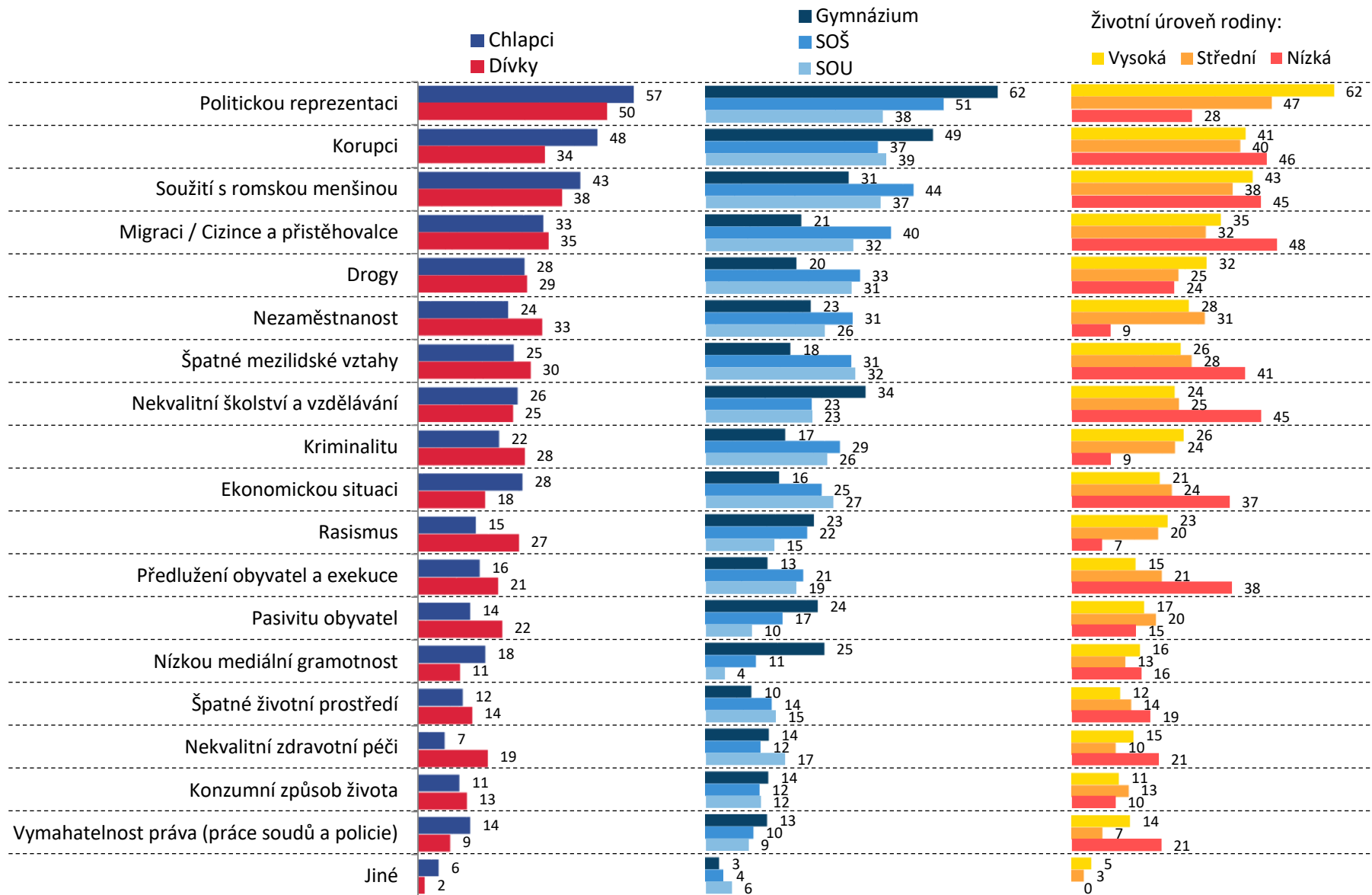
B04. ZE SEZNAMU VÝŠE POVAŽUJÍ ZA NEJZÁVAŽNĚJŠÍ

■ Největší problémy ■ Nejzávažnější problém

B03. ZA NEJVĚTŠÍ PROBLÉMY ČESKÉ REPUBLIKY POVAŽUJÍ

B04. ZE SEZNAMU VÝŠE POVAŽUJÍ ZA NEJZÁVAŽNĚJŠÍ

Většina studentů, kteří označili soužití s cizinci a přistěhovalci za jeden z největších problémů ČR nebo jejich obce, spatřuje příčinu těchto problémů právě na straně minoritní skupiny obyvatel. U soužití s romskou menšinou jsou postoje podobné, ale více vyhraněné proti minoritě. Ačkoli i zde lze ve srovnání s minulými výzkumy sledovat jistou liberalizaci postoje (přesné srovnání není díky mírné odlišnosti možné). V případě hodnocení soužití s cizinci se mezi studenty dle sociodemografických kritérií nevyskytly významné rozdíly. V případě hodnocení soužití s Romy studenti gymnázií častěji než jiní odpovídali „na obou stranách rovnoměrně“. Zde se opět může jednat o vliv socioekonomických faktorů daného regionu (častější přítomnost SOŠ a SOU v regionech se sociálně vyloučenými lokalitami), ale také odlišného hodnotového přesvědčení a informovanosti studentů gymnázií.

B05. Soužití s CIZINCI A PŘISTĚHOVALCI VE VAŠÍ OBCI ČI V ČR POVAŽUJETE ZA PROBLEMATICKÉ. HLAVNÍ PŘÍČINY PROBLÉMŮ V TOMTO SOUŽITÍ SPATŘUJTE

B06. Soužití s ROMSKOU MENŠINOU VE VAŠÍ OBCI ČI V ČR POVAŽUJETE ZA PROBLEMATICKÉ. HLAVNÍ PŘÍČINY PROBLÉMŮ V TOMTO SOUŽITÍ SPATŘUJTE

Hlavní příčina problémů v soužití s cizinci a přistěhovalci

■ Na straně české společnosti ■ Na obou stranách rovnoměrně ■ Na straně cizinců a přistěhovalců ■ Nevím/Bez odpovědi

Hlavní příčina problémů v soužití s romskou menšinou

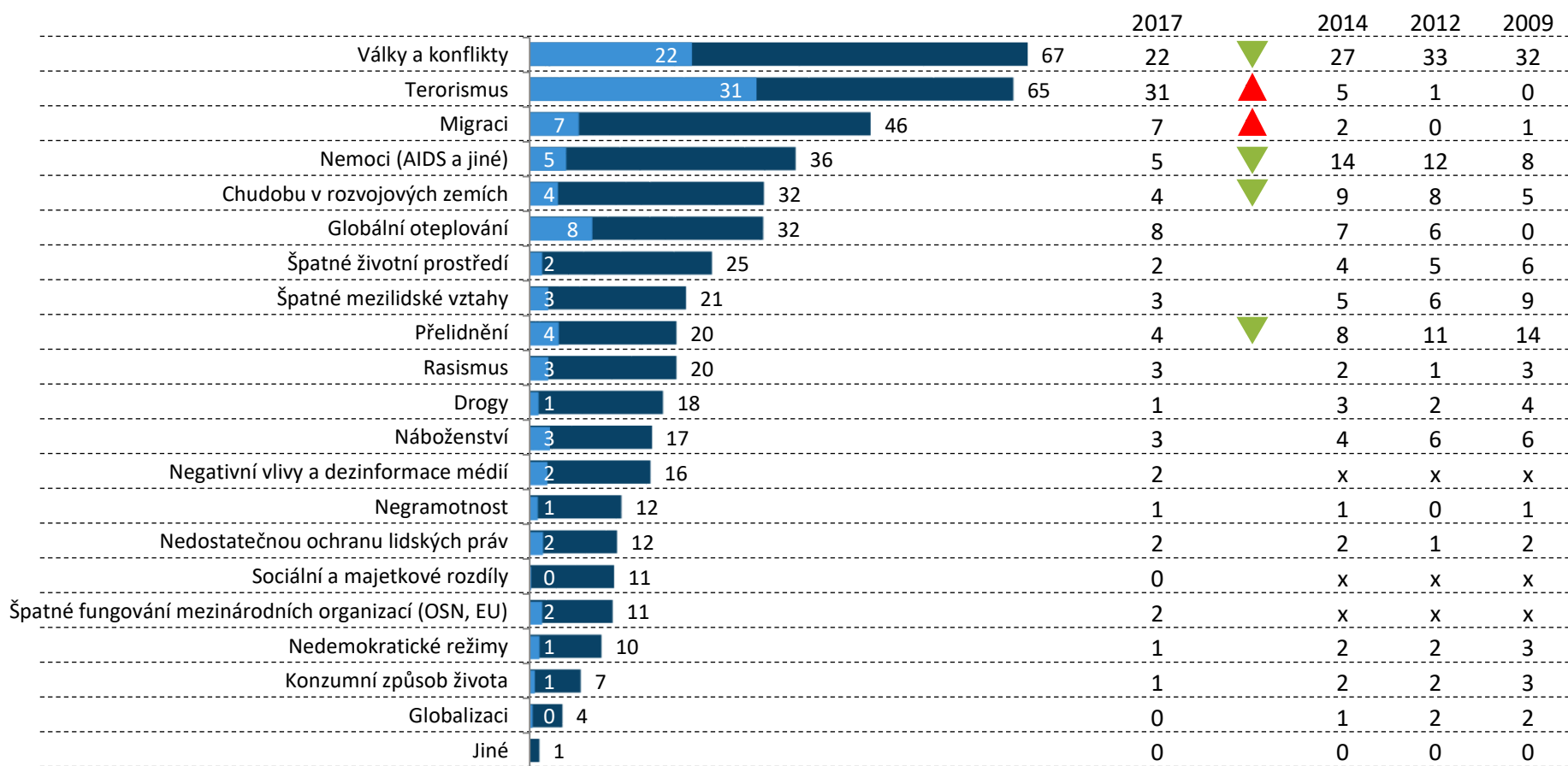
■ Na straně české společnosti ■ Na obou stranách rovnoměrně ■ Na straně Romů ■ Nevím/Bez odpovědi

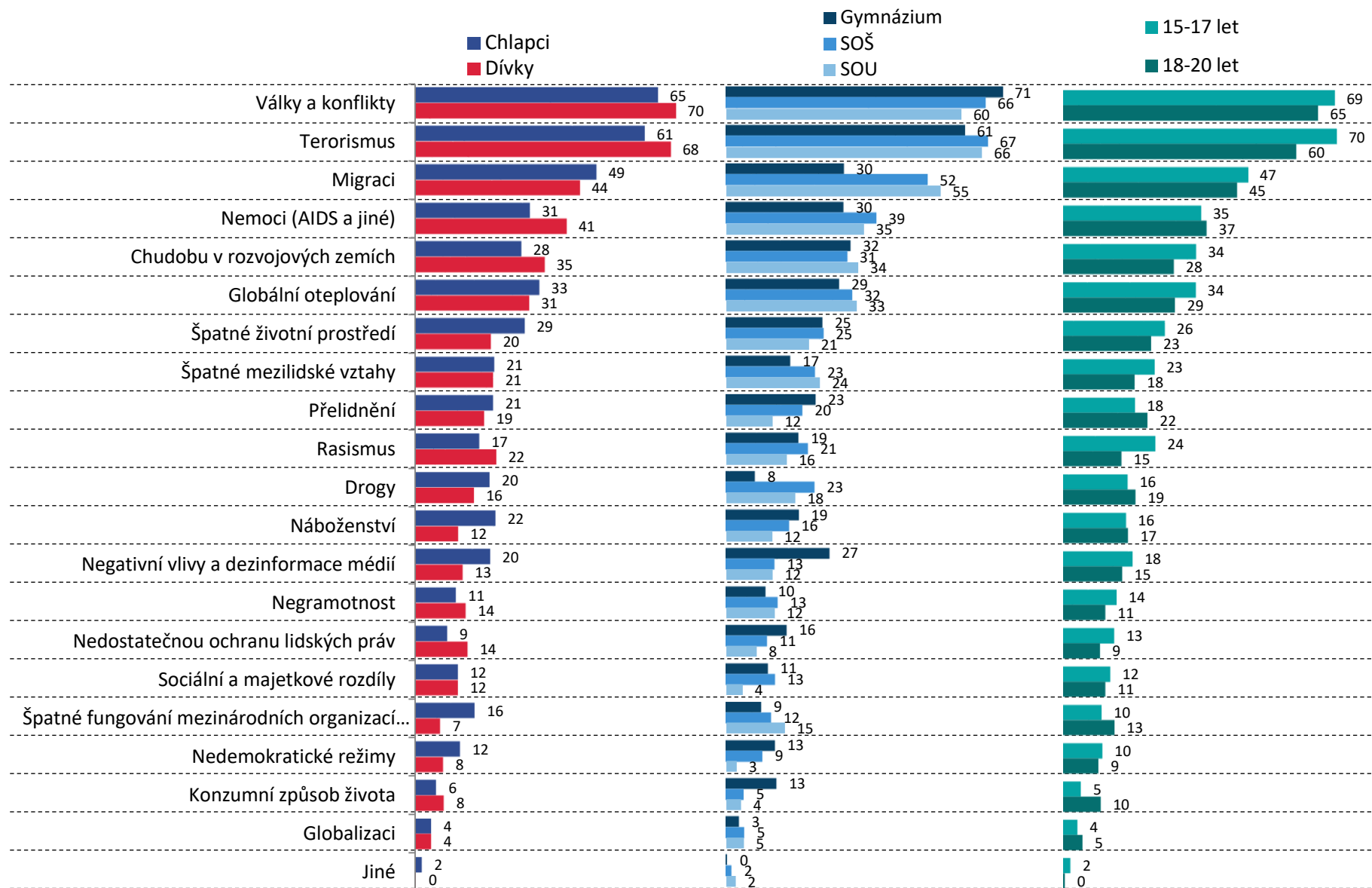
Na prvním místě mezi světovými problémy, které čeští středoškoláci vnímají jako největší, stojí války a válečné konflikty společně s terorismem. Terorismus zároveň studenti nejčastěji vnímají jako ten nejzávažnější světový problém. Za nimi se nachází migrace, ve srovnání s válkou a terorismem už ale výrazně méně závažná. Až po válce a migraci se objevují problémy jako nemoci, chudoba, nebo globální oteplování (to je ale zároveň relativně často vnímáno jako nejzávažnější světový problém). Od roku 2014 výrazně vzrostlo vnímání terorismu jako nejzávažnějšího globálního problému (z 5 na 31 %). Významně také vzrostlo vnímání migrace. Naopak celkově spíše poklesla vnímaná závažnost rozvojových problémů (nemoci, chudoba, přelidnění, atd.). Terorismus jako nejzávažnější problém častěji uvádějí dívky a mladší studenti. Migraci stejně jako v lokálním a českém kontextu méně akcentují studenti gymnázií.

B07. ZA NEJVĚTŠÍ PROBLÉMY SOUČASNÉHO SVĚTA POVAŽUJI

B08. ZE SEZNAMU VÝŠE POVAŽUJI ZA NEJZÁVAŽNĚJŠÍ

B07. ZA NEJVĚTŠÍ PROBLÉMY SOUČASNÉHO SVĚTA POVAŽUJI

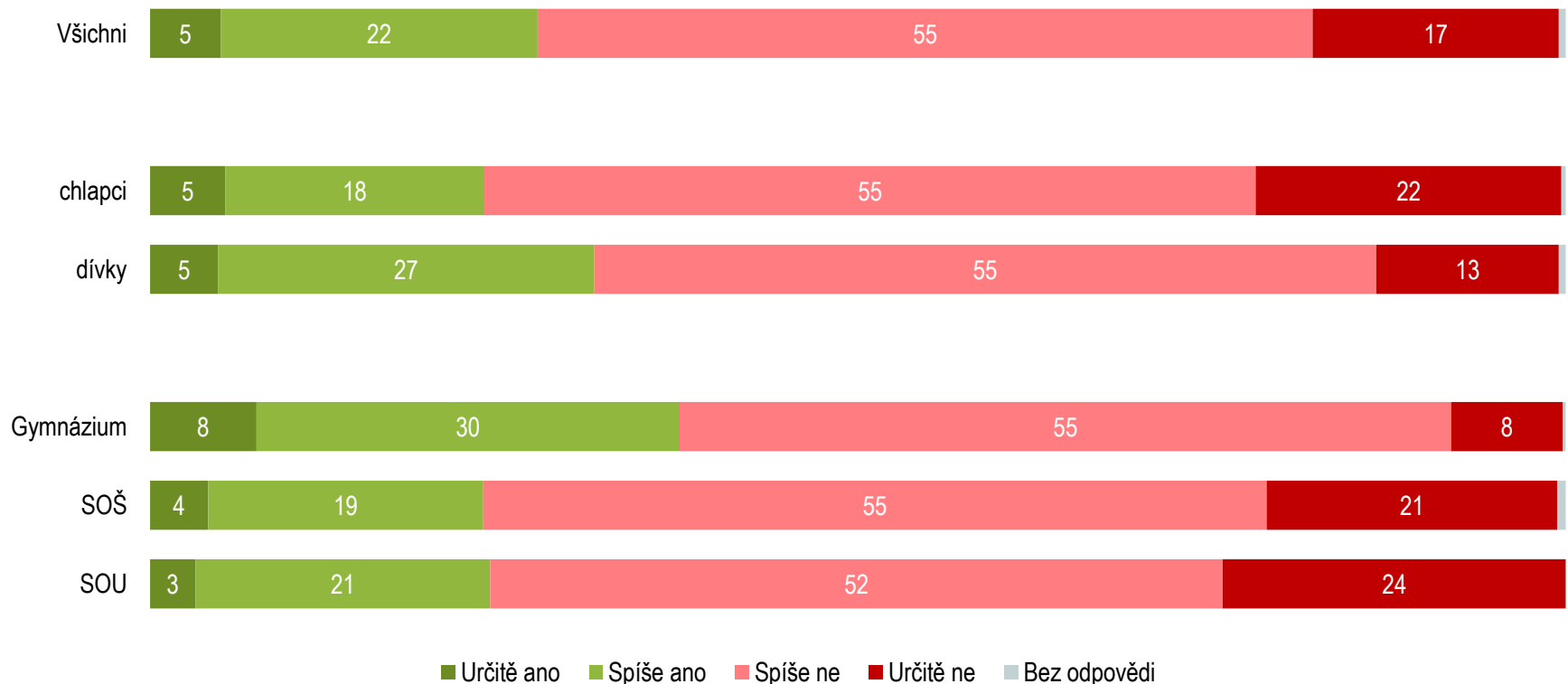
Možnost ovlivnit řešení problémů

- Čtvrtina studentů (27 %) cítí aktuálně možnost ovlivnit společenské problémy ve svém okolí. V možnost ovlivňovat problémy ve svém okolí více věří dívky (32 %) a studenti gymnázií (37 %) a středoškoláci s rodiči s VŠ vzděláním (33 %). Právě mezi vzdělanější částí dospělé populace sledujeme v jiných výzkumech vyšší míru volební i některých forem nevolební angažovanosti. Lze tak předpokládat, že tyto hodnoty se přenáší mezigeneračně. Až 41 % dotazovaných se ale aktuálně snaží nebo do budoucna plánuje s problémy ve svém okolí něco dělat.
- Starší studenti (18–20 let) nevěří vlastní možnosti ovlivnit řešení problémů více než jejich mladší spolužáci, ačkoli mají možnost volit do lokálních i republikových zastupitelstev. To naznačuje, že přesvědčení o nemožnosti ovlivnit řešení problémů souvisí i s nedůvěrou ve fungování zastupitelské demokracie.
- To, jaké problémy studenti vnímají ve svém okolí, může ovlivňovat míru občanské angažovanosti a naopak angažovanost může souviset s tím, jaké problémy vidí ve svém okolí. Svým možnostem ovlivnit problémy totiž více věří lidé, kteří si ve své obci definují skutečně lokální typy problémů (špatné plánování, pasivita obyvatel, dopravní situace, korupce). Ti, kteří kolem sebe vidí hlavně „velké problémy“ (nezaměstnanost, migrace, předlužení), jsou pasivnější.
- Obecné otázky na osobní angažovanost mohou být ovlivněny tím, co vše do ní studenti počítají. V obecné otázce 11 % studentů říká, že je aktivní v řešení problémů kolem sebe. Okolo 70 % studentů však již někdy buď podepsalo petici, účastnilo se diskusí či akce organizovalo, psalo politikovi nebo se účastnilo online diskusí. Pokud bychom tedy občanskou angažovanost definovali touto širší sadou činností, počet zcela neangažovaných studentů je výrazně nižší.
- Jako hlavní důvod neangažovanosti studenti uvádí malou informovanost. Tento důvod subjektivně oproti roku 2014 navíc narostl (naopak pokleslo uvádění důvodů znechucení politikou a zaměstnání vlastními problémy). Lze se tak domnívat, že akce zaměřené na větší informování studentů o lokálních problémech by mohly pocit možnosti společensky se angažovat posilovat.

27 % středoškoláků se domnívá, že mohou ovlivnit problémy ve své obci nebo České republice. Většina studentů se tedy spíše přiklání k možnosti, že tyto problémy ovlivnit nemohou. Možnost „spíše ne“ dokonce zvolila většina všech středoškoláků. Přesto se ale oproti minulým letům přesvědčení středoškoláků o možnosti ovlivnit relevantní problémy posunulo kladným směrem. Častěji jsou o své schopnosti ovlivnit řešení problémů přesvědčeny dívky než chlapci. Více jsou této možnosti také nakloněni gymnazisté než studenti jiných typů středních škol. Více si věří také potomci rodičů s vysokoškolským vzděláním. U všech těchto popsanych vztahů ale velmi záleží na tom, co konkrétně daní studenti považují za problémy ve svém okolí v ČR (viz další slide).

B09. ZAMYSLETE SE PROSÍM OPĚT NA PROBLÉMY, KTERÉ VIDÍTE VE VAŠÍ OBCI A V ČESKÉ REPUBLICE. MÁTE POCIT, ŽE JE VLASTNÍ AKTIVITOU MŮŽETE OVLIVNIT?

Možnost vlastní aktivitou ovlivnit problémy obce a ČR

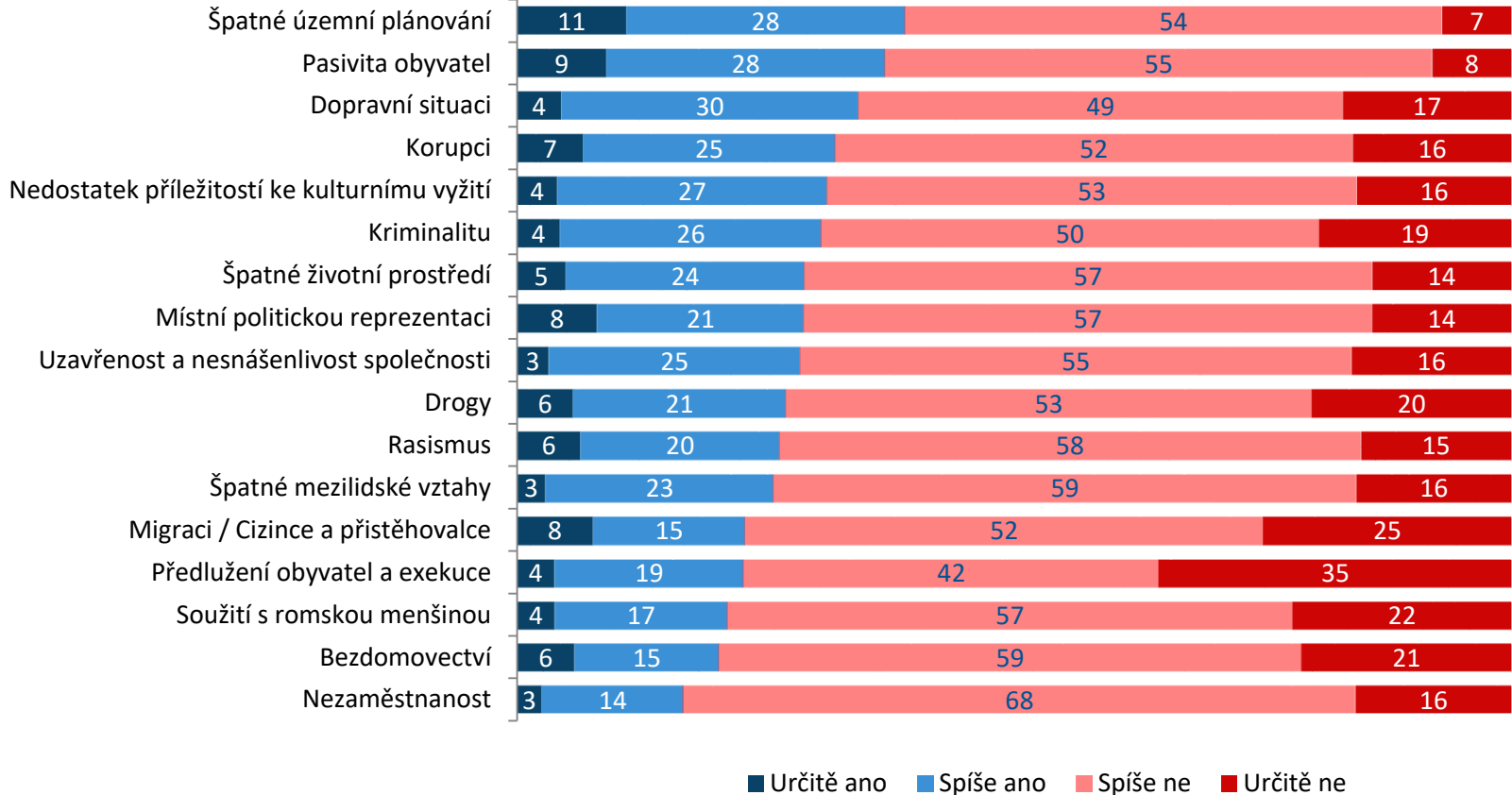

V možnost ovlivnit veřejné dění a problémy svou aktivitou více věří lidé, kteří na lokální úrovni vidí jako největší problémy špatné plánování, pasivitu obyvatel, dopravní situaci, korupci a nedostatek příležitostí k využití. Tedy skutečně lokální typy problémů, kterých se často týkají místní občanské iniciativy, petice apod. Respondenti, kteří mezi hlavní problémy obce řadí nezaměstnanost, předlužení či migraci a cizince (tedy celospolečenské problémy, které se jen více či méně projevují v lokalitě), jsou pasivnější. Vztah může jít oběma směry – definice problémů může podmiňovat občanskou angažovanost a občanská angažovanost může ovlivňovat to, co ve svém okolí vnímám jako problematické (k řešení).

B01. ZA NEJVĚTŠÍ PROBLÉMY MĚSTA/VESNICE, VE KTERÉM BYDLÍM, POVAŽUJI

B09. ZAMYSLETE SE PROSÍM OPĚT NA PROBLÉMY, KTERÉ VIDÍTE VE VAŠÍ OBCI A V ČESKÉ REPUBLICE. MÁTE POCIT, ŽE JE VLASTNÍ AKTIVITOU MŮŽETE OVLIVNIT?

Možnost vlastní aktivitou ovlivnit problémy obce a ČR podle toho, které problémy řadí mezi největší v obci

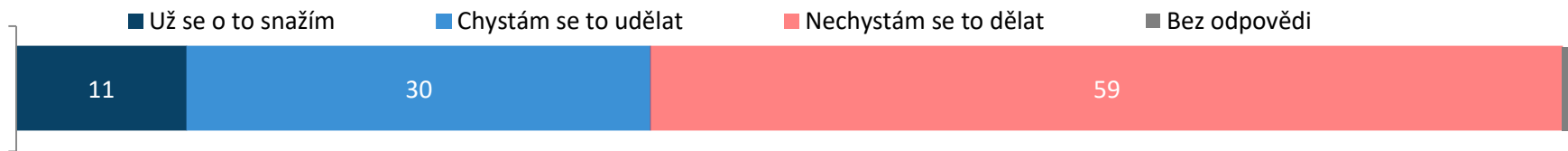

Když se středoškoláků zeptáme na konkrétní projevy angažovanosti v minulosti, zjistíme, že jenom čtvrtina z nich se okolo problémů v obci či v ČR ještě nikdy nijak osobně neangažovala. A to i přes to, že v obecné otázce osobní angažovanost přiznává jen 11 % studentů a 30 % ji deklaruje do budoucna – na svou dřívější participaci si část z nich pravděpodobně původně nevzpomněla, anebo daný projev původně nepovažovali za „veřejnou aktivitu“. Častěji se ještě nikdy neangažovali chlapci než dívky. Celkově se jeví vyšší osobní angažovanost u gymnazistů a starších. Nejběžnější formou aktivity je podpis petice, online nebo fyzicky (častější u starších studentů). Fyzický podpis petice také častěji deklarují dívky, studenti gymnázií a studenti z obcí nad 100 tis obyvatel.

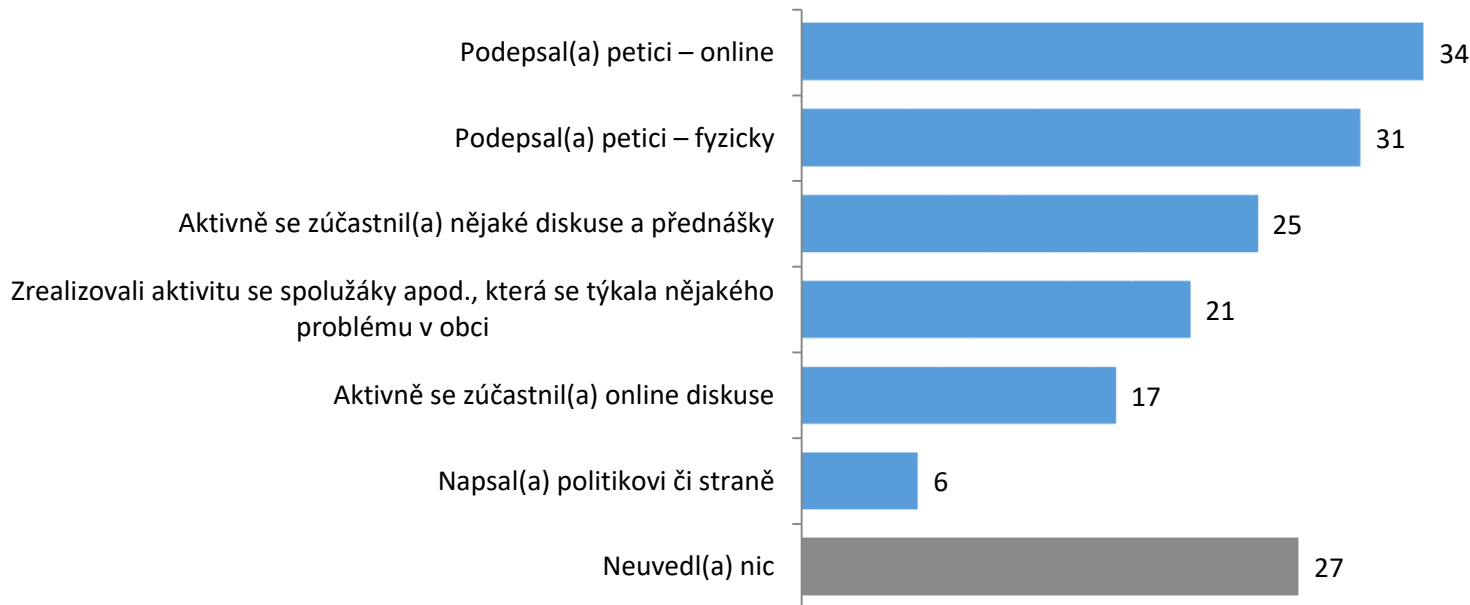
B10. SNAŽÍTE ČI CHYSTÁTE SE BÝT VEŘEJNĚ AKTIVNÍ, ABYSTE K ŘEŠENÍ TĚCHTO PROBLÉMŮ NAPOMÁHAL(A)?

B11. UŽ JSTE NĚKDY OHLEDNĚ NĚJAKÉHO PROBLÉMU VE VAŠÍ OBCI ČI V ČESKÉ REPUBLICE...

Snažíte či chystáte se být aktivní v řešení těchto problémů ...

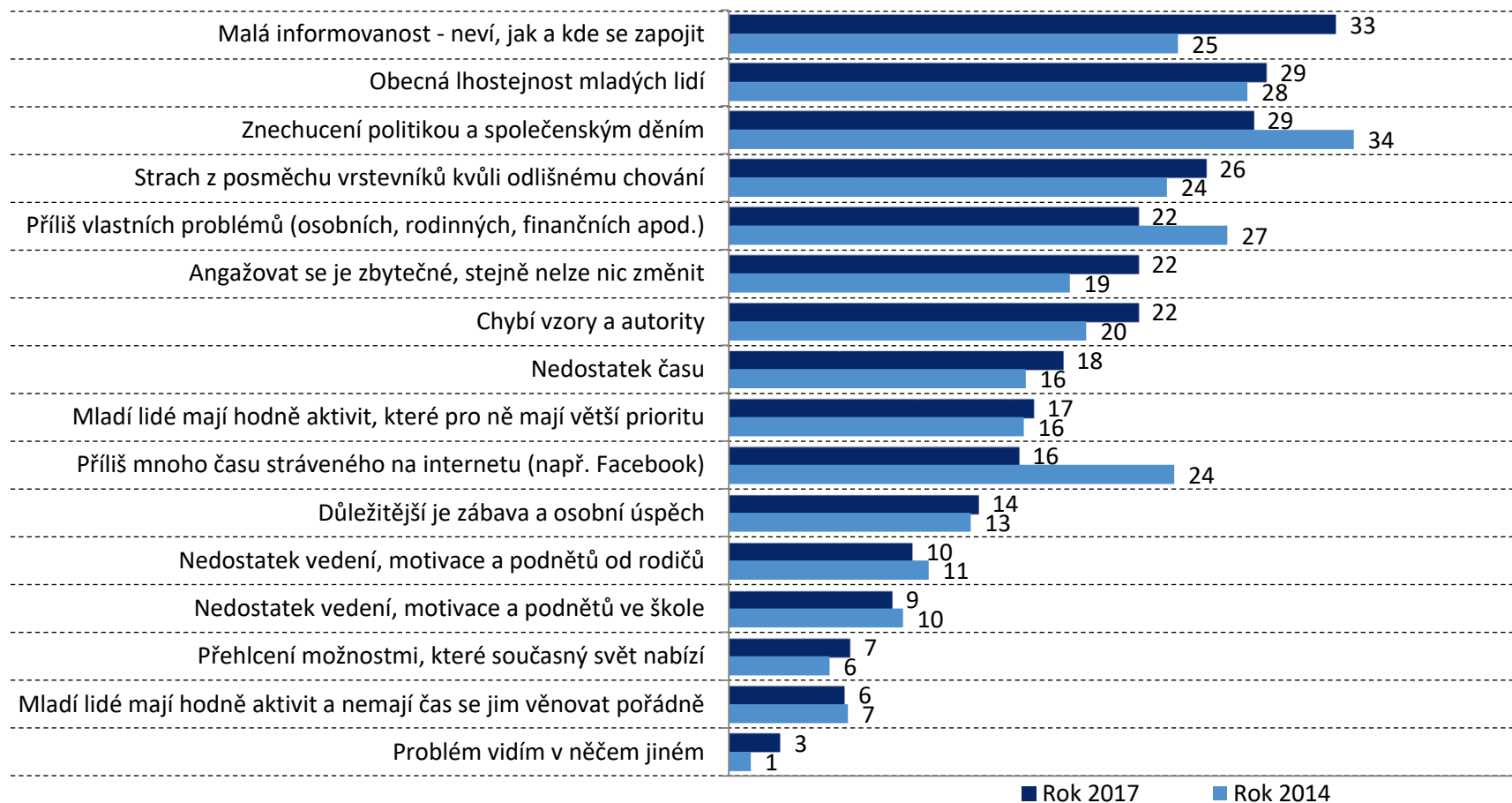
Už jste někdy ohledně nějakého problému ...

Nejčastěji zmiňovanými důvody nízké občanské angažovanosti mladých lidí jsou malá informovanost (neví, kde a jak se zapojit), znechucení politikou /společenským děním a obecná lhostejnost. Vývoj od roku 2014 naznačuje nárůst malé informovanosti jako bariéry osobní angažovanosti (nebo jen její větší uvědomění si). Pokles je patrný naopak u faktorů „znechucení politikou a společenským děním“, „příliš vlastních problémů“ a „příliš mnoho času stráveného na internetu“. Malou informovanost vidí jako jednu z příčin malé angažovanosti mladých lidí častěji dívky než chlapci. Tato příčina je také častěji zmiňována gymnazisty než studenty jiných typů středních škol.

B12. V ČEM SPATŘUJETE DŮVOD MALÉ OSOBNÍ OBČANSKÉ ANGAŽOVANOSTI MLADÝCH LIDÍ, JAKO JSTE VY?

2017

■ Rok 2017 ■ Rok 2014

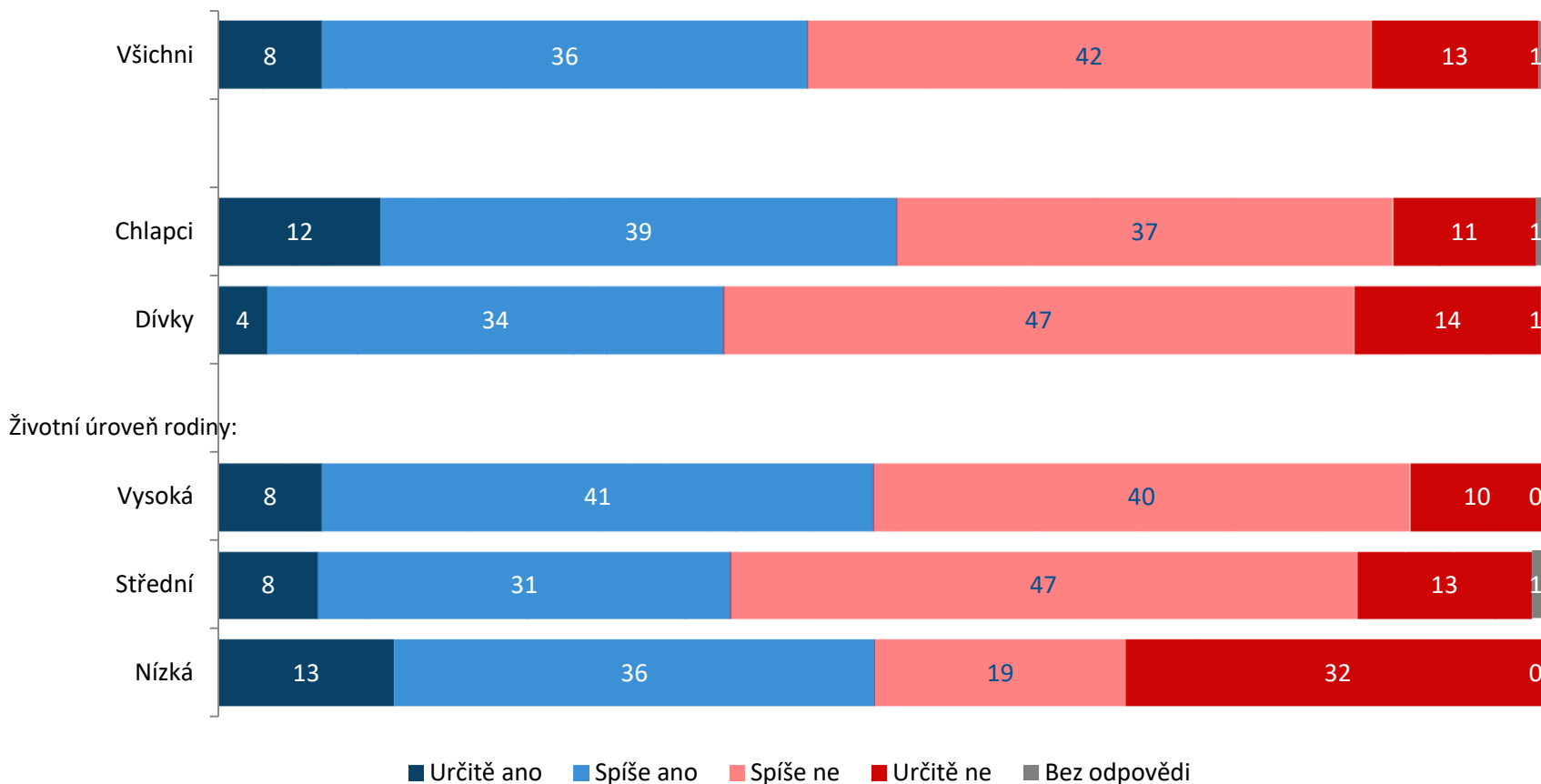
Pozn.: Formulace „mladých lidí, jako jste Vy“ (projekční otázka) byla použita pro dosažení větší otevřenosti při popisu příčin, které mohou mít negativní konotace.

Zdroje informací

- Méně než polovina studentů věří, že má dostatek informací o společenských a politických tématech. Větší informovanost deklarují chlapci (51 %) než dívky (43 %), což ovšem může být způsobeno i obecnými genderovými rozdíly v sebehodnocení. I další výzkumy totiž ukazují, že muži mají častěji tendenci označovat se za informované. Více informovaní se také cítí být studenti z rodin s vyšší životní úrovní. Pocit informovanosti příliš nezávisí na studované škole a vzdělání rodičů, které by měly informovanost jako hlavní zdroj ovlivňovat. I to naznačuje, že do postoje se nepromítá jen objektivní informovanost, ale také schopnost nedostatky ve své informovanosti posuzovat.
- Dominantními zdroji informací studentů jsou sociální sítě, online servery a televize. Zcela marginálním zdrojem je naopak tisk a rozhlas. Oproti roku 2014 poklesl informační vliv televize a výrazně posílil vliv sociálních sítí. Školní výuku mezi hlavní zdroje zařadila asi třetina studentů gymnázií, ale jen 9 % studentů učilišť. Výzkum tedy potvrzuje velké nerovnosti ve výuce společenských předmětů mezi typy škol, který se projevuje mimo jiné i v rozdílné výuce mediální gramotnosti (MEDIAN pro Člověk v tísni, únor 2017). Absence informací ze školní výuky a tradičních „studených médií“ (tisk, rozhlas) může u studentů vést k vyšší informační závislosti na epizodickém a emotivním rámcování informací v online zdrojích a sociálních sítích.
- Informační zdroje výrazně souvisí a zřejmě ovlivňují vnímání problémů v České republice. Studenti, kteří považují za největší problém soužití s Romy, významně častěji vycházejí ze sociálních sítí. Dřívější výzkumy přitom ukazují, že velká část populace 15-25 let věří hoaxům o Romech (MEDIAN pro Hate Free, 2015). Informační závislost na sociálních sítích v tomto případě tedy může u některých studentů posilovat i negativní zaměření vůči příslušníkům menšin.
- Nejčastějším zdrojem na sociálních sítích jsou repostované články. Více než polovina studentů ale přiznala, že často vnímá informace i z postů a sdílených zkušeností lidí, které nezná. K tomuto typu zdroje má většinou důvěru jen 10 % studentů. Některé mediální výzkumy ovšem upozorňují na tzv. sleeper efekt – tedy že informace může mít dlouhodobě vliv, i když primárně nevěříme jejímu zdroji, protože racionalizovaná nedůvěra v paměti recipienta odezní, zatímco často emotivní sdělení v ní zůstává.
- Zpravodajské servery nejčastěji studenti sledují na hlavních zpravodajských serverech a v komerčních televizích. Na alternativních webech typu Parlamentní listy či Aeronet sleduje zpravodajství alespoň občas 20 % studentů a 15 % jim důvěřuje. Tyto servery tedy přímo ovlivňují zhruba šestinu studentů. Jejich obsah se však sekundárně může šířit pomocí sociálních sítí či ústní komunikace, v níž navíc mizí deklarace zdroje a tím i možnost posoudit jeho důvěryhodnost.

Přestože názory na vlastní informovanost jsou u středoškoláků poměrně vyrovnané, mírná většina z nich považuje vlastní informovanost o aktuálních společenských a politických tématech za nedostatečnou. Jako dostatečně informovaní se cítí častěji chlapci. Častěji se také informovaní cítí studenti z rodin s vyšší životní úrovní.

C01. DOMNÍVÁTE SE, ŽE O AKTUÁLNÍCH SPOLEČENSKÝCH A POLITICKÝCH TÉMATECH MÁTE DOSTATEK INFORMACÍ?

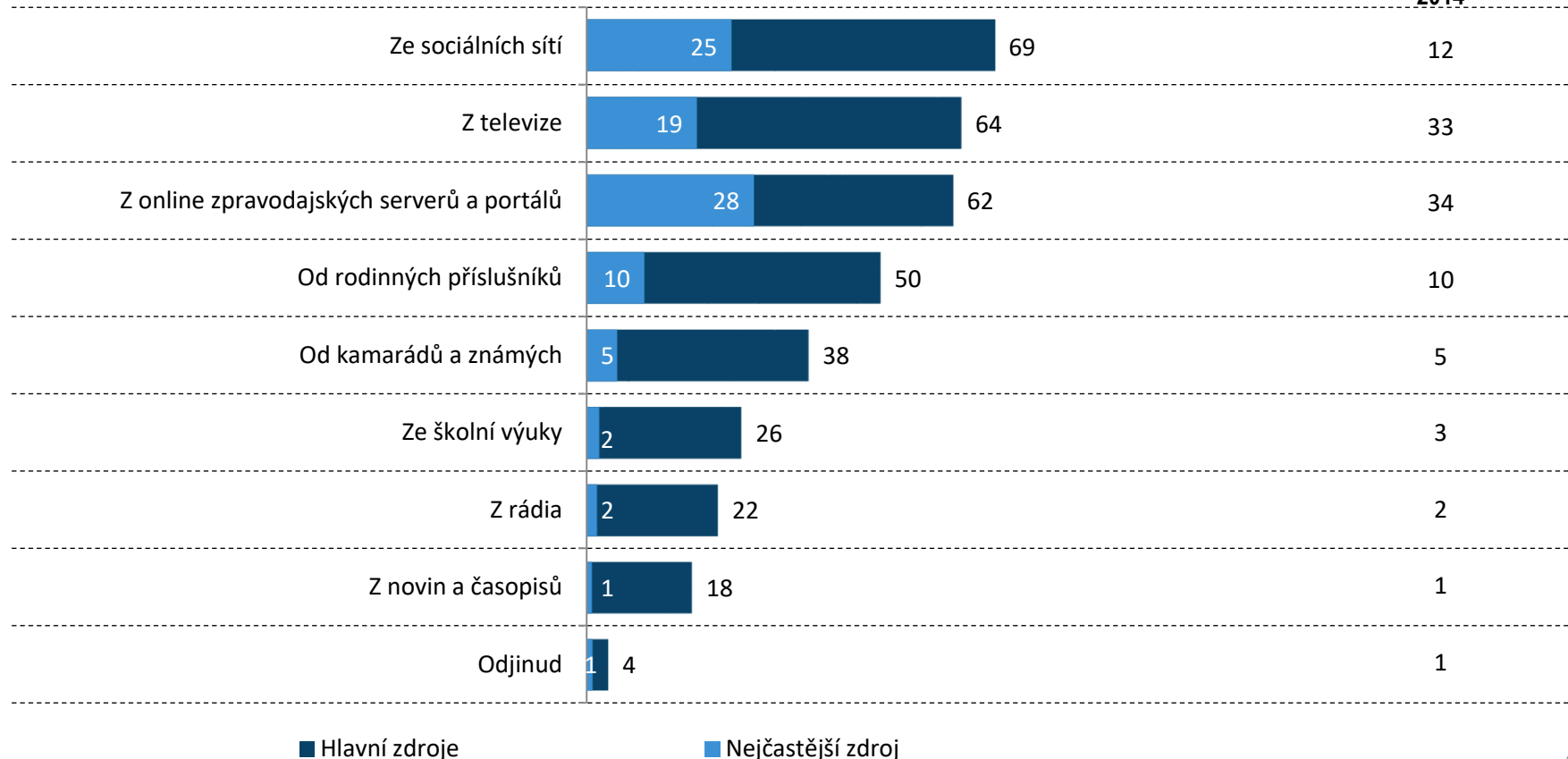
Studenti se nejčastěji o aktuálních společenských a politických tématech dozvídají z online zdrojů – sociálních sítí, online zpravodajských serverů a portálů a z televize. Televize ale zaznamenala oproti roku 2014 výrazný pokles v užívání. Naopak narostlo využívání sociálních sítí, zcela v souladu s celkovým společenským trendem. Z online zpravodajských serverů výrazně častěji čerpají chlapci, gymnazisté a starší studenti. Ze školní výuky méně často čerpají studenti učilišť.

C02. O AKTUÁLNÍCH SPOLEČENSKÝCH A POLITICKÝCH TÉMATECH, KTERÁ MĚ ZAJÍMAJÍ, SE NEJČASTĚJI DOZVÍDÁM

C03. KTERÝ ZDROJ Z PŘEDCHOZÍ OTÁZKY JE VAŠÍM NEJČASTĚJŠÍM ZDROJEM INFORMACÍ?

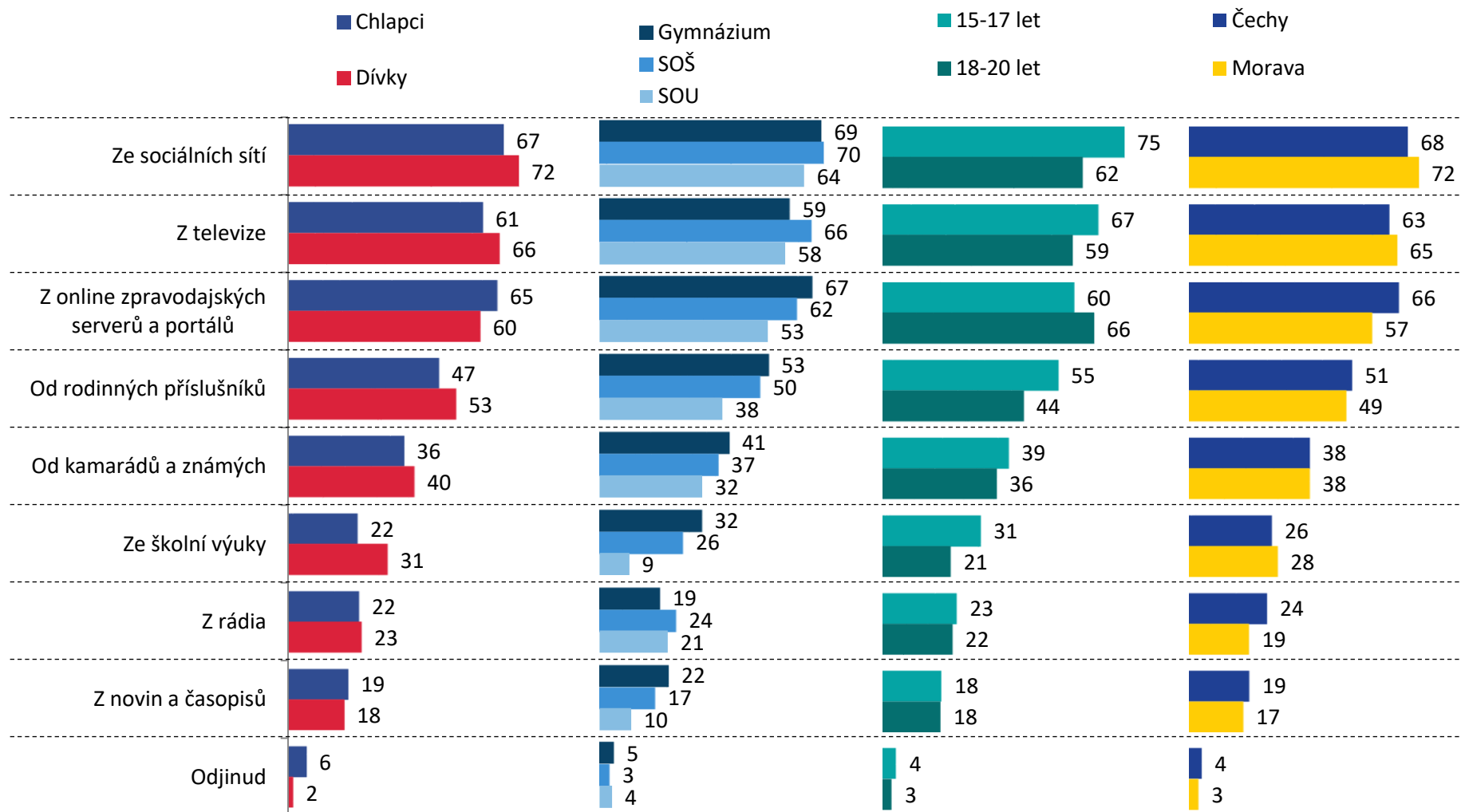
Zdroje informací o společenských a politických tématech

Nejčastější zdroj
2014

C02. O AKTUÁLNÍCH SPOLEČENSKÝCH A POLITICKÝCH TÉMATECH, KTERÁ MĚ ZAJÍMAJÍ, SE NEJČASTĚJI DOZVÍDÁM

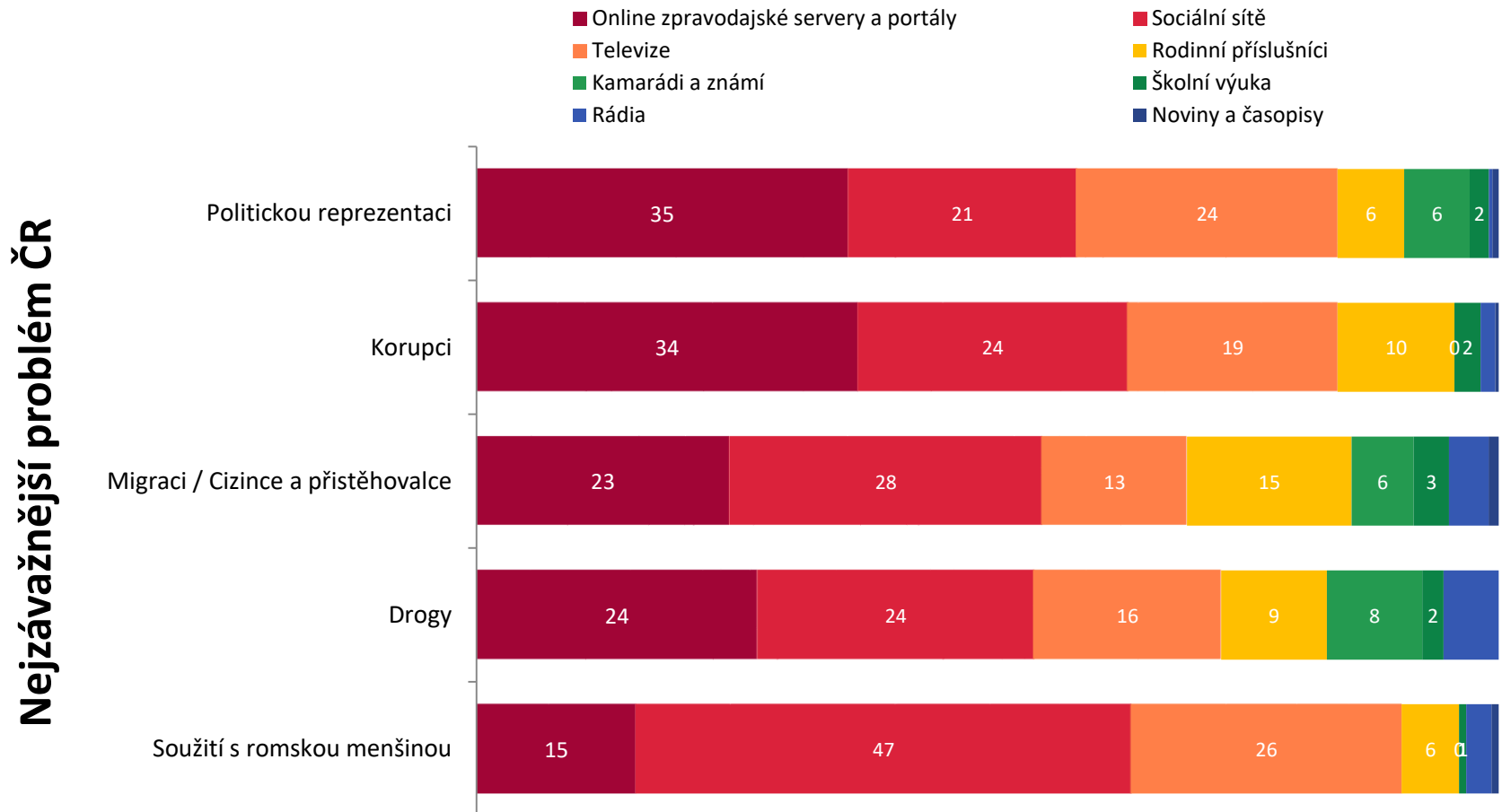
Zdroje informací o společenských a politických tématech

Zdroje informací výrazně korelují s tím, co student považuje za nejzávažnější problém v Česku. Například takřka polovina studentů (47 %), kteří jako nejzávažnější problém ČR vybrali soužití s romskou menšinou, má jako hlavní informační zdroj sociální sítě. Studenti, kteří jako nejzávažnější problém vidí migraci a cizince, naopak nadprůměrně často vycházejí informačně z ústní komunikace v rodině (tj. přenos informací od rodičů a starších sourozenců). Studenti, kteří akcentují jako problém politickou reprezentaci a korupci, nadprůměrně často vycházejí z elektronických médií – z online zpravodajství a z televize.

C03. KTERÝ ZDROJ Z PŘEDCHOZÍ OTÁZKY JE VAŠÍM NEJČASTĚJŠÍM ZDROJEM INFORMACÍ?

B02. NEJZÁVAŽNĚJŠÍ PROBLÉM MĚSTA / VESNICE. B04. NEJZÁVAŽNĚJŠÍ PROBLÉM ČR.

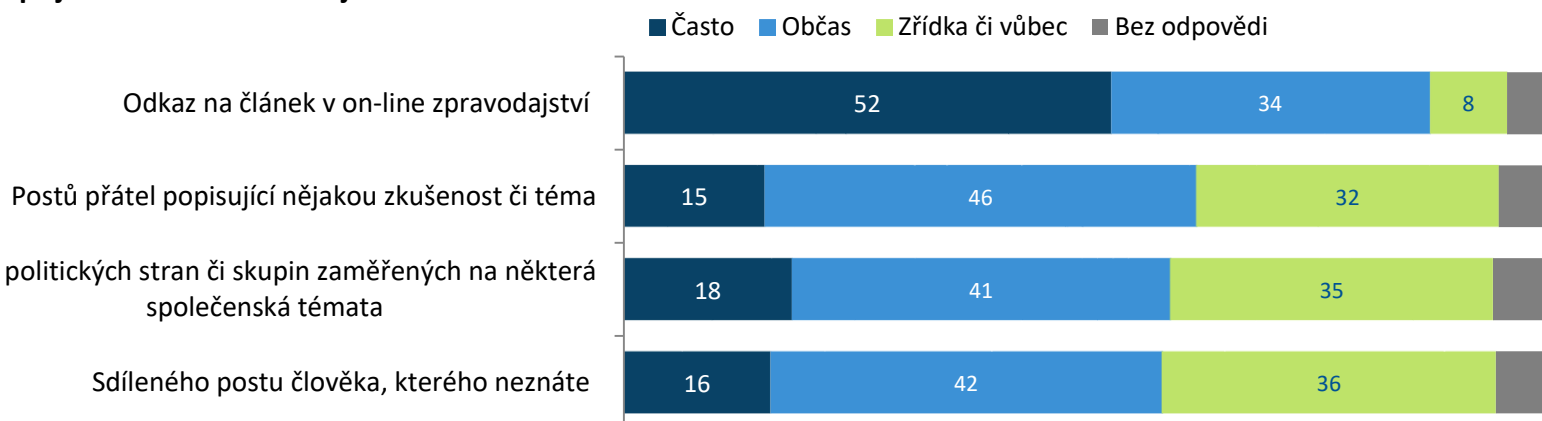
Středoškoláci, kteří uvedli, že sociální sítě jsou jedním z jejich nejčastějších zdrojů informací, se na sociálních sítích o aktuálním dění nejčastěji dozvídají z odkazů na články v online zpravodajství. Ostatní informační zdroje byly srovnatelně zastoupené. U důvěry v tyto informační zdroje už vidíme jasné odstupňování, které odpovídá četnosti jejich užívání. Intenzita příjmu informací z konkrétního zdroje je také většinou pozitivně korelována s úrovní důvěry v informace z tohoto zdroje. To platí pro všechny zmíněné informační zdroje na sociálních sítích kromě „sdíleného postu člověka, kterého neznám.“ Jinými slovy, středoškoláci, kteří z těchto zdrojů častěji čerpají, jim také častěji důvěřují. Odkazy na články v online zpravodajství a posty politických stran nebo tematických skupin častěji využívají gymnazisté.

C04. JAK ČASTO SE NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH DOZVÍDÁTE O AKTUÁLNÍCH SPOLEČENSKÝCH PROBLÉMECH A OTÁZKÁCH Z...

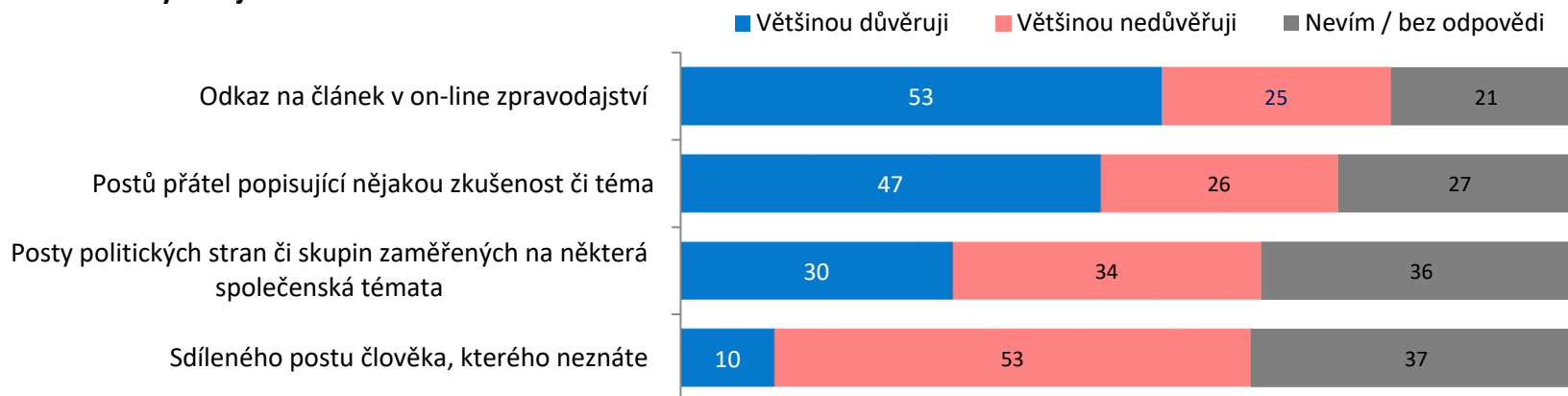
C05. NAKOLIK DŮVĚŘUJETE TĚMTO ZDROJŮM INFORMACÍ NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH?

Odpovídali jen ti, kteří uvedli „sociální sítě“ jako jeden z nejčastějších zdrojů informací

Intenzita příjmu informací ze zdrojů na sociálních sítích

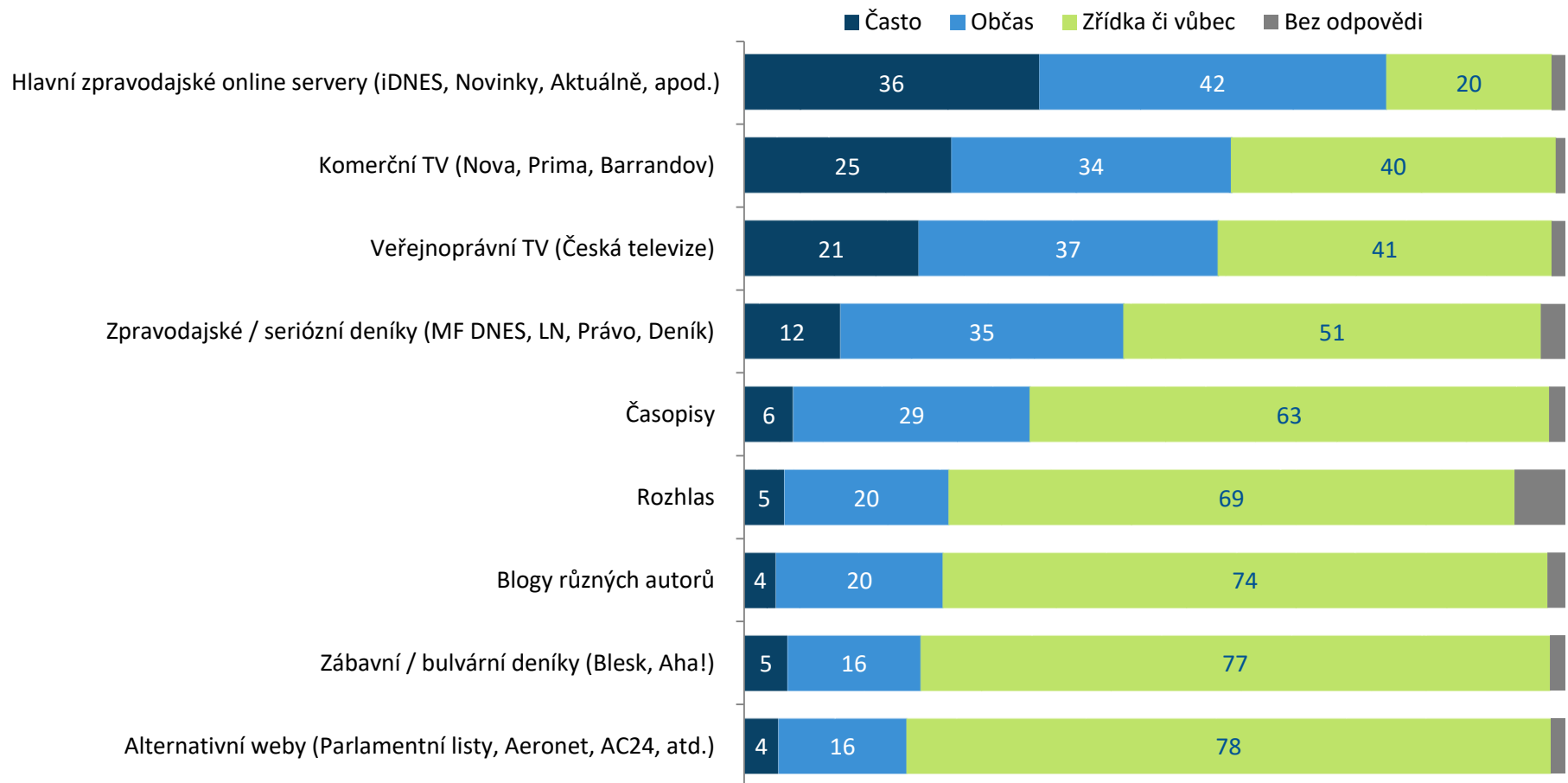

Úroveň důvěry zdrojům informací na sociálních sítích

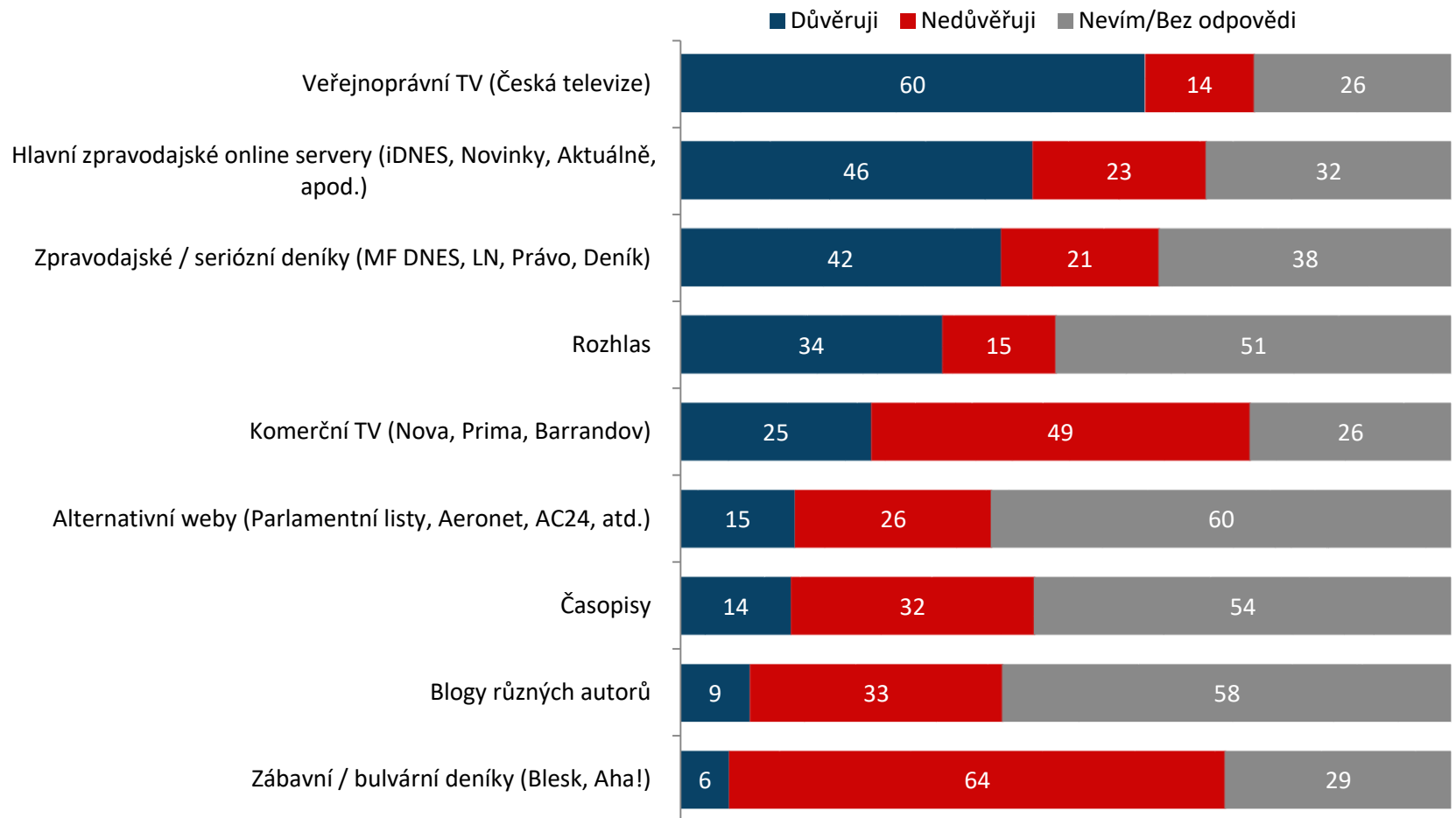
Studenti středních škol sledují zpravodajství a publicistiku nejčastěji na internetu, a to na hlavních zpravodajských serverech. Na druhém místě v užívání jsou komerční, a jen o něco málo méně sledované veřejnoprávní TV. Tištěné noviny jsou pro středoškoláky až za televizními stanicemi. Nejméně často sledují středoškoláci zpravodajství a publicistiku na alternativních webech nebo v zábavních/bulvárních denících (mohou v nich ale sledovat informace jiného druhu). Gymnazisté jsou ve sledování zpravodajství a publicistiky silnější, a to u všech typů médií kromě zábavních/bulvárních deníků (tedy včetně alternativních webů). Studenti ze středních odborných škol a učilišť častěji čtou zábavní/bulvární deníky. Sledování zpravodajství a publicistiky roste i společně s věkem – to pravděpodobně kopíruje rostoucí zájem o veřejné dění obecně. Alternativní weby nejčastěji sledují studenti z rodin se střední životní úrovní. Studenti s větším místem bydliště zase častěji sledují veřejnoprávní TV.

C07. JAK ČASTO SLEDUJETE ZPRAVODAJSTVÍ A PUBLICISTIKU Z ČR ČI ZE SVĚTA V NÁSLEDUJÍCÍCH TYPECH MÉDIÍ?

V důvěryhodnosti vedou podle středoškoláků jednoznačně informace z veřejnoprávních a zpravodajských médií. Za nejméně důvěryhodné naopak považují zábavní/bulvární deníky a komerční televizní stanice. Mezi spíše nedůvěryhodné zdroje informací se u středoškoláků řadí i blogy, časopisy a alternativní weby; u těchto druhů médií je ale zásadní část studentů nerozhodnutých. Pro studenty učilišť a mladší studenty celkově je těžší vytvořit si názor na důvěryhodnost alternativních webů (anebo ho zkrátka ještě vytvořený nemají), u nichž častěji než ostatní uváděli možnost „Nevím/Bez odpovědi“. Gymnazisté častěji než další středoškoláci nedůvěřují komerčním TV (tento rozdíl je u studentů SOŠ a učilišť vyrovnán spíše nerozhodností než nedůvěrou), a naopak častěji důvěřují veřejnoprávní televizi, hlavním zpravodajským serverům a rozhlasu.

C08. NAKOLIK DŮVĚŘUJETE INFORMACÍM VE ZPRAVODAJSTVÍ A PUBLICISTICE V NÁSLEDUJÍCÍCH TYPECH MÉDIÍ?

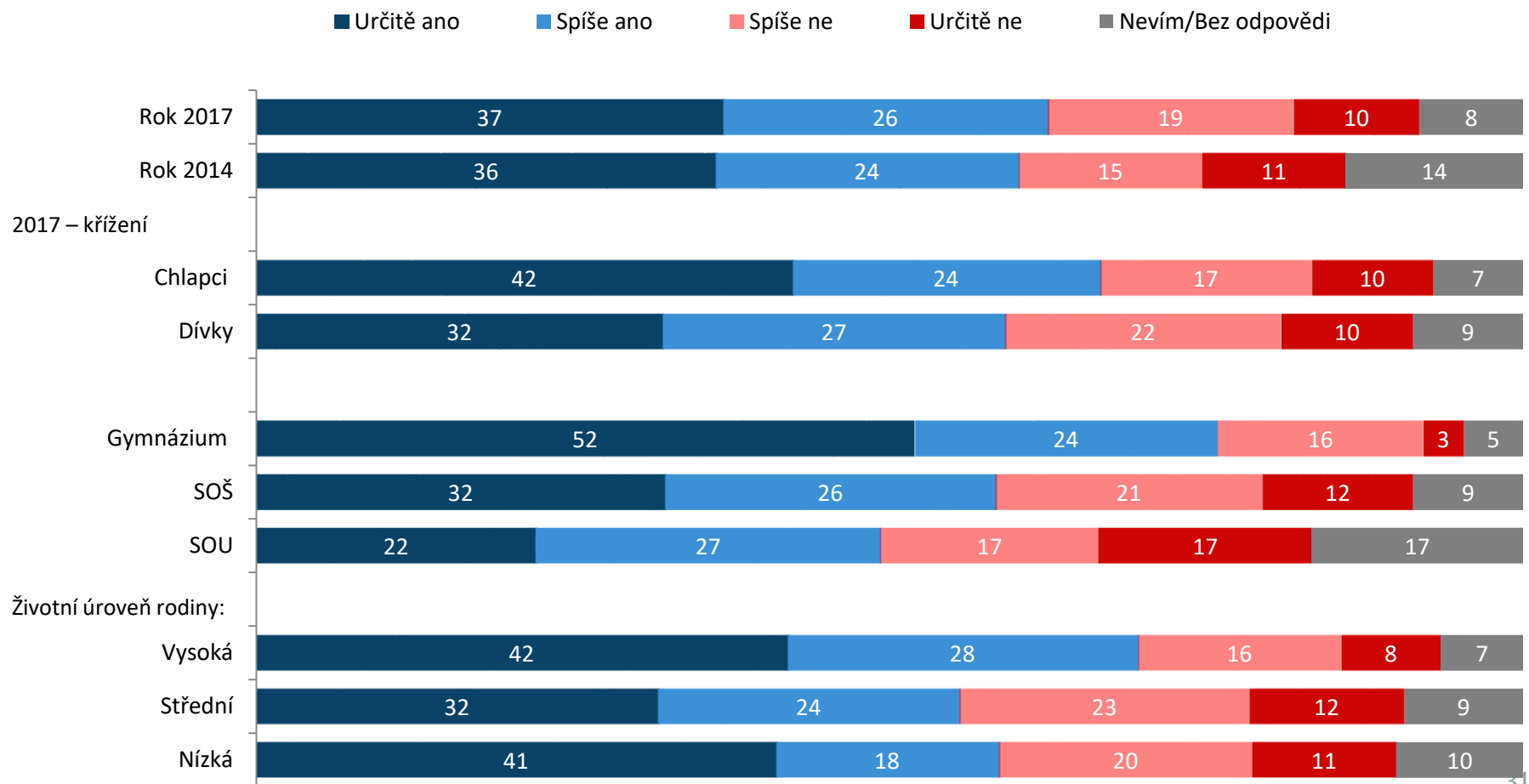

Politické preference

- Ochota zúčastnit se voleb u studentů v porovnání s rokem 2014 mírně vzrostla. Účast u hypotetických sněmovních voleb avizuje okolo 63 % respondentů. Ze zkušenosti ale vyplývá, že reálná účast prvovoličů je nižší. A to mimo jiné proto, že do konečného rozhodnutí o volební účasti přibudou situační důvody (nepřítomnost doma, jiné aktivity) či neschopnost vybrat si stranu atd.
- Ochota jít k volbám souvisí s typem školy a socioekonomickým zázemím rodiny. Nejvyšší účast deklarují gymnazisté (75 %) a nejnižší studenti učilišť (59 %). Vysokou účast (okolo 70 %) deklarují také studenti z rodin s vysokou životní úrovní a s rodiči s VŠ vzděláním. Tyto vztahy jsou stejné jako v dospělé populaci, kde se také voleb více účastní vzdělanější a vysokopříjmoví lidé. Lze předpokládat, že volební angažovanost se mezigeneračně přenáší jako hodnota a může ji podporovat i zvykovost v rodině (Lukáš Linek v knize Kam se ztratili voliči?; 2013, Centrum pro studium demokracie a kultury) popisuje, že děti a rodiče a partneři často chodí volit spolu).
- Hlavní důvody pro neúčast ve volbách zůstávají taktéž podobné jako v minulosti a jako u dospělé populace nevoličů – tedy nezájem o politiku a nedůvěra ve strany. Oproti dospělým nevoličům je častěji zmiňována neschopnost vybrat si stranu. To naznačuje, že volební účast prvovoličů by skutečně mohly zvyšovat akce zaměřené na simulaci voleb (studentské volby) či vyšší výuka orientace v politických otázkách. Oproti minulosti pokleslo zdůvodnění tím, že student nemůže svým hlasem nic změnit. To může souviset například s posílením šancí nových a alternativních stran, které studenti podporují (Piráti, SPD).
- Mezi 4 nejsilnější strany patří u studentů ANO (24 %), TOP 09 (17 %), Piráti (17 %) a Okamurova SPD (14 %). Zatímco podpora ANO zhruba odpovídá podpoře v populaci, u dalších stran je podpora mezi studenty několikanásobně vyšší než u dospělých. Oproti roku 2014 výrazně posílila podpora Pirátů. Naopak oslabil podpora radikální Dělnické strany. Studenti gymnázií výrazně častěji deklarují volbu TOP 09 (cca 25 % z nich), která má naopak zcela minimální podporu mezi studenty učilišť. Tam je naopak častější podpor SPD Tomia Okamury a také Dělnické strany (okolo 7 %). Volební preference tak do jisté míry kopírují strukturu podpory v dospělé populaci, kde tyto strany častěji podporují lidé bez maturity a z nižších socioekonomických skupin. Může jít opět o mezigenerační přenos politických názorů. Ale do preferencí se také může promítat menší spokojenost se společenskou situací u dětí z nižších socioekonomických skupin a rozdílné informační zdroje či mediální gramotnost (viz výše). Volební model mezi studenty nelze považovat za odhad reálného výsledku voleb, pokud by měli hlasovací právo! Do toho by se totiž výrazně promítla reálná volební účast, která by mohla být nižší než deklarovaných 63 %.
- Asi šestina studentů (17 %) si umí představit, že se v budoucnu stane politikem. Oproti roku 2014 to je nárůst (tehdy 13 %). V tomto typu politické angažovanosti je také velký rozdíl mezi gymnazisty (22 %) a žáky učilišť (11 %). To může do budoucna vést k nerovnosti zastoupení sociálních skupin nejen mezi voliči (viz výše), ale i mezi politickými představiteli.

Účasti v potenciálních volbách do Poslanecké sněmovny je nakloněno 62 % studentů. Ze zkušeností s reálnou volební účastí prvovoličů však vyplývá, že skutečná volební účast by pravděpodobně byla nižší. Vývoj v porovnání s rokem 2014 neukazuje výrazné výkyvy v přístupu studentů. Vyrazit k volbám by častěji byli nakloněni chlapci. Deklarovaná ochota souvisí také s typem navštěvované školy – studenti gymnázií jsou nejochotnější přijít volit, nejméně ochotní jsou pak studenti odborných učilišť. Vyšší ochotu jít k volbám mají také studenti z rodin z vysokou životní úroveň.

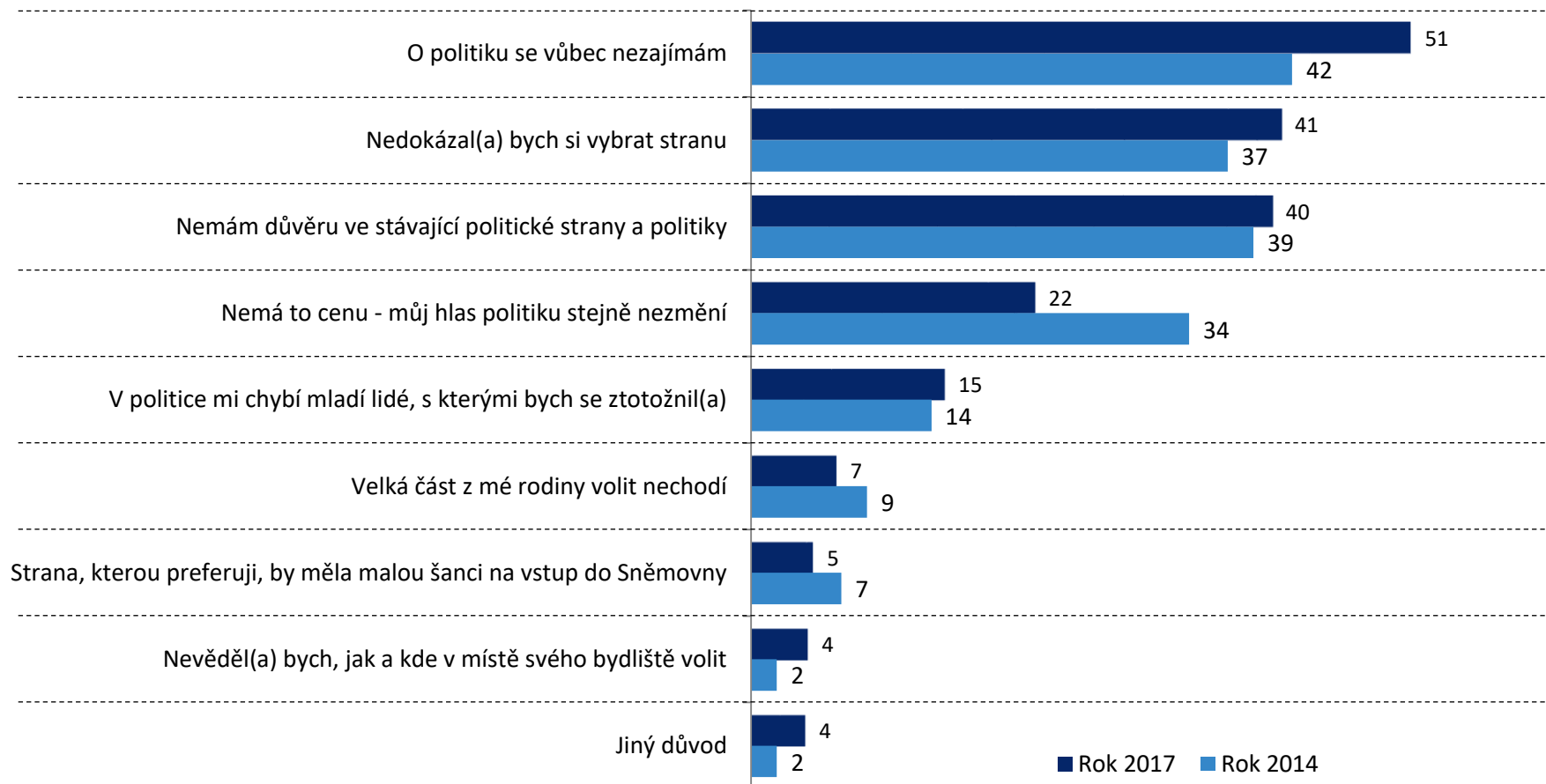
D01. PŘEDSTAVTE SI, ŽE BY SE PŘÍŠTÍ TÝDEN KONALY VOLBY DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY A VY BYSTE V NICH MOHL(A) VOLIT. ZÚČASTNIL(A) BYSTE SE VOLEB?

Majoritním důvodem neúčasti u hypotetických sněmovních voleb je obecný nezájem o politiku, nedůvěra ve strany a také v možnost něco změnit svým hlasováním. Tyto důvody jsou nejčastěji uváděné i dospělými nevolici z reálných parlamentních voleb. Studenti ale častěji argumentují svou neschopností vybrat si stranu, což naznačuje vliv omezeného zájmu o zpravodajství a informační role jiných zdrojů v oblasti politických a sociálních otázek (škola). Pořadí hlavních důvodů neúčasti v hypotetických volbách se oproti roku 2014 v podstatě nezměnilo. Nedůvěra v možnost svým hlasem něco změnit je nejvyšší u studentů odborných učilišť a nejnižší u gymnazistů. U SOU je ze všech typů středních škol nejčastější deklarovaný nezájem o politiku, zatímco u gymnázií se objevuje nejméně často.

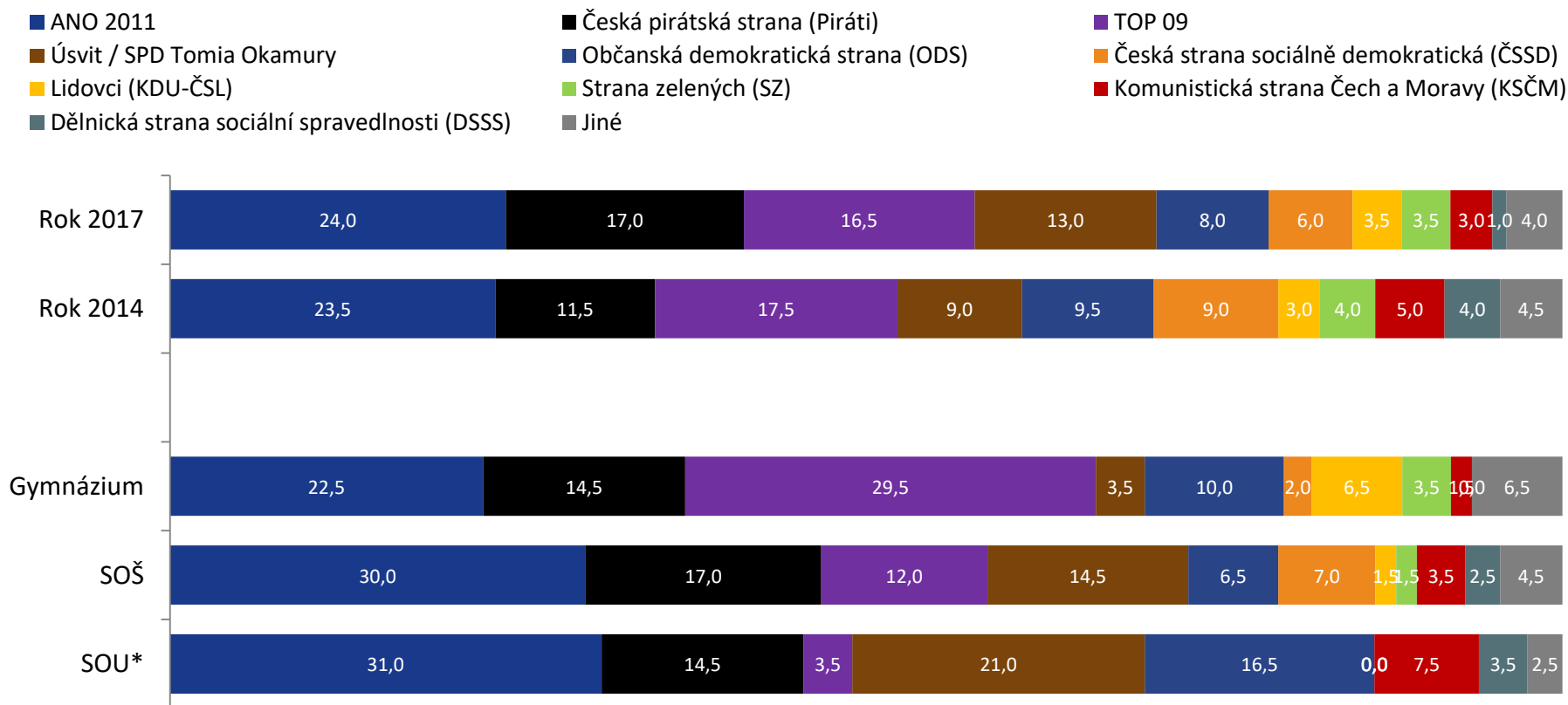
D02. JAKÉ JSOU HLAVNÍ DŮVODY, PROČ BYSTE SE VOLEB NEZÚČASTNIL(A) NEBO S ÚČASTÍ VÁHAL(A)?

2017

U středoškoláků by v hypotetických volbách zvítězilo hnutí ANO 2011. O druhé místo by se dělila Česká pirátská strana a TOP 09. Na čtvrtém místě by se nacházelo hnutí SPD Tomio Okamury a za ním Občanská demokratická strana. Poslední stranou, která by v tomto modelu hypotetických voleb přesáhla hranici 5 %, je ČSSD. Oproti roku 2014 mezi studenty výrazně vzrostla podpora Pirátů. SPD Tomia Okamury má vyšší podporu, než měla v roce 2014 jeho strana Úsvit přímé demokracie. Naopak podpora radikální Dělnické strany poklesla. Hlavní parlamentní strany buďto stagnují (ANO, TOP 09, ODS, KDU-ČSL) či jejich podpora mírně poklesla (ČSSD). Gymnazisté by více než studenti jiných typů SŠ volili TOP 09 a Lidovce, a méně SPD Tomia Okamury. Pirátskou stranu by nejčastěji volili starší studenti. SPD měla největší preference u studentů z rodin s nízkou životní úrovní. TOP 09 by také častěji volili studenti s vysokoškolsky vzdělanými rodiči.

D03 POKUD BYSTE SE VOLEB DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY ZÚČASTNIL(A), JAKOU STRANU ČI HNUTÍ BYSTE NEJSPÍŠE VOLIL(A)?

* Hodnoty jsou orientační, N SOU = 70

Volební model je konstruován z preferencí studentů, kteří avizují účast (D01) a dokázali uvést preferovanou stranu (spontánně či dovozeně – D04).

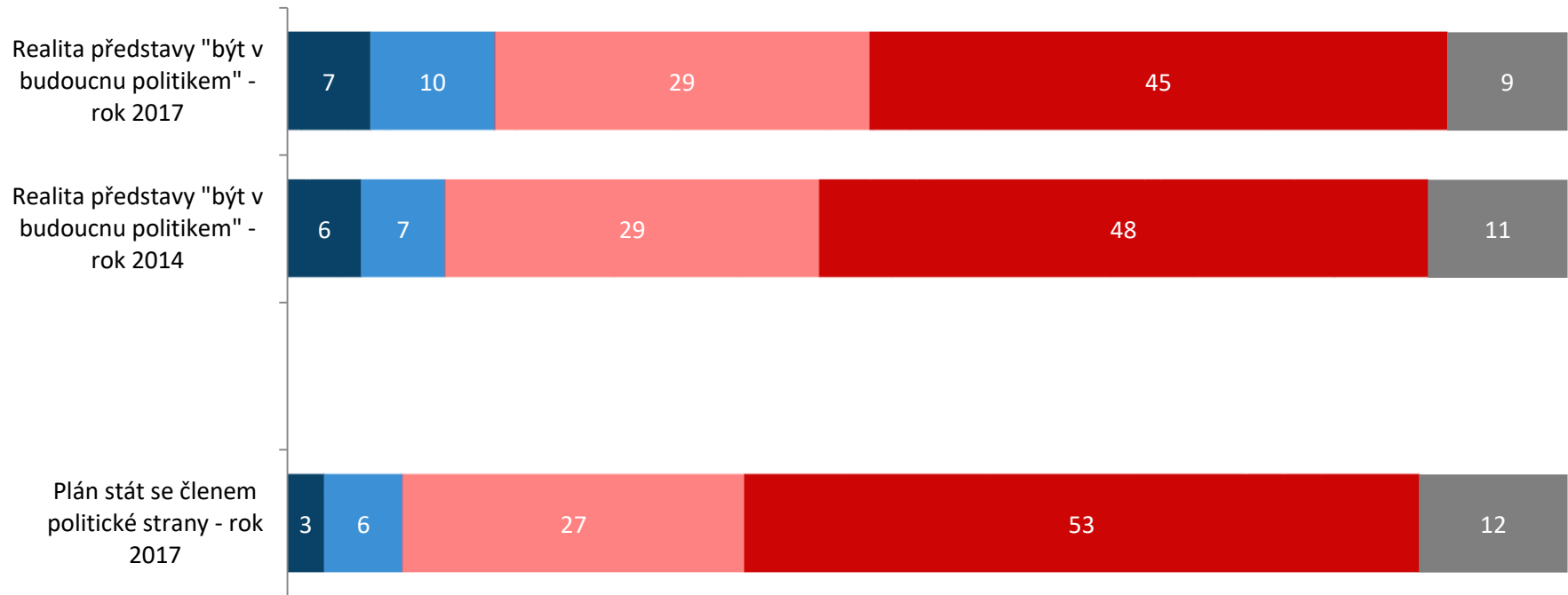
Volební model mezi studenty nelze považovat za odhad reálného výsledku voleb, pokud by měli hlasovací právo! Do toho by se totiž výrazně promítla reálná volební účast

Představa vlastní politické angažovanosti přímo v pozici politika se většině středoškoláků nezdá reálná. Představit si to dovede jen necelá pětina z nich (17 %). Představa členství v politické straně je pro ně dokonce ještě méně pravděpodobná – není jí nakloněná ani jedna desetina středoškoláků. Ve svém odporu k angažovanosti jsou středoškoláci navíc poměrně rozhodní – podíl krajní možnosti „Určitě ne“ se u obou relevantních otázek pohybuje kolem jedné poloviny dotázaných. Ve srovnání s rokem 2014 nakloněnost představě „být v budoucnu politikem“ ale přeci jen o něco vzrostla. Jednoznačně proti jsou častěji dívky než chlapci. Představě stát se v budoucnu politikem jsou častěji nakloněni gymnazisté, její přijatelnost roste také společně s věkem. O tom, že se určitě nestanou členy politické strany, jsou nejsilněji přesvědčeni studenti z rodin s nízkou životní úrovní, z nichž možnost „Určitě ne“ zvolily celé tři čtvrtiny.

B13. DOVEDETE SI PŘEDSTAVIT, ŽE SE V BUDOUČNU STANETE MÍSTNÍM, REGIONÁLNÍM NEBO CELOSTÁTNÍM POLITIKEM?

B14. PLÁNUJETE STÁT SE ČLEMEM POLITICKÉ STRANY?

■ Určitě ano ■ Spíše ano ■ Spíše ne ■ Určitě ne ■ Nevím/Bez odpovědi

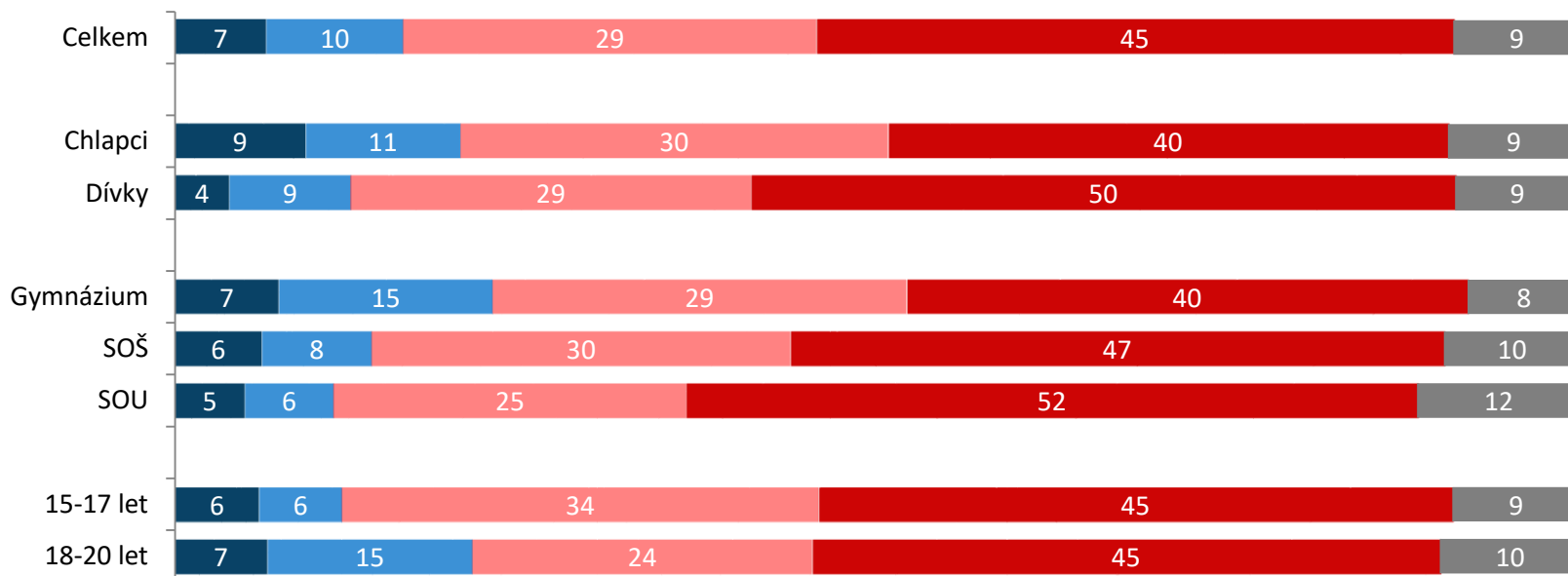

B13. DOVEDETE SI PŘEDSTAVIT, ŽE SE V BUDOUCNU STANETE MÍSTNÍM, REGIONÁLNÍM NEBO CELOSTÁTNÍM POLITIKEM?

B14. PLÁNUJETE STÁT SE ČLEMEM POLITICKÉ STRANY?

■ Určitě ano ■ Spíše ano ■ Spíše ne ■ Určitě ne ■ Nevím/Bez odpovědi

Realita představy "být v budoucnu politikem"

Plán stát se členem politické strany

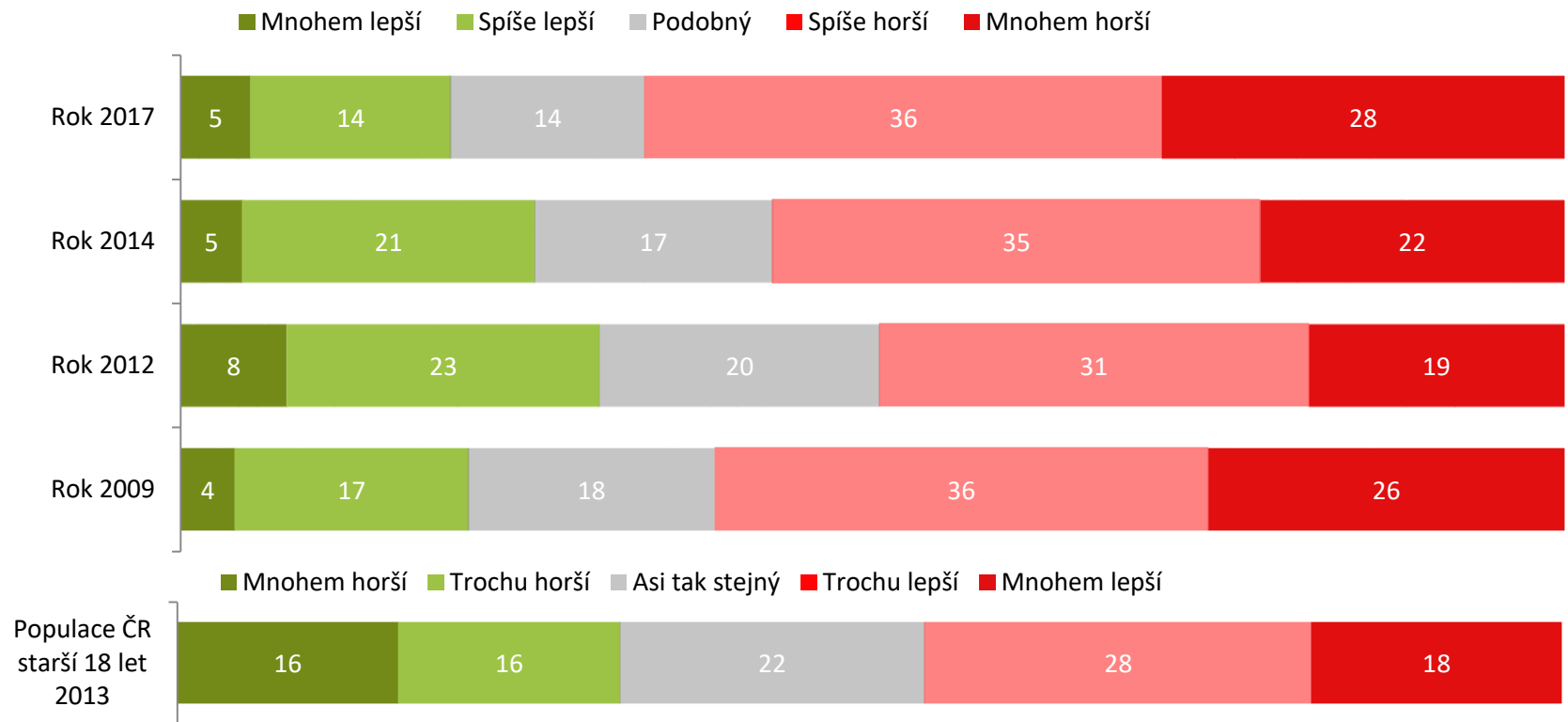

Československé dějiny

- Počet studentů, kteří hodnotí život za socialismu jako lepší než současnost, od roku 2012 klesá. Měření této otázky i v populačně reprezentativních šetřeních ukazuje výraznou závislost na aktuálních socioekonomických a politických podmínkách v zemi (STEM). To, že vývoj postojů je i mezi studenty závislý na socioekonomických podmínkách, posiluje zjištění, že hodnocení i u studentů silně reflektuje socioekonomický status jejich domácnosti. Studenti z domácností se subjektivně nízkou životní úrovní, s rodiči s nízkým vzděláním (ZŠ či SŠ bez maturity) a studenti učilišť považují život za socialismu lepší v cca 25 % případů. Studenti učilišť ho považují za lepší ve 30 % případů. Mezi gymnazisty a dětmi ze vzdělaných a subjektivně bohatších rodin je zastoupení tohoto názoru zhruba poloviční (10 – 15 %).
- Studenti byli dotazováni i na hodnocení života v současnosti a v socialistickém Československu odděleně. Oproti roku 2014 výrazně vzrostlo pozitivní hodnocení současnosti a mírně narostlo negativní hodnocení života za komunismu. Mezi těmito hodnoceními je silný negativní vztah (dobré hodnocení současnosti je často svázáno s negativním hodnocením socialismu). Komparativní hodnocení socialismu a současnosti je o trochu více podmíněno tím, jak student přistupuje a vnímá život za socialismu, než tím, jak přistupuje k současnosti. To je změna oproti minulým šetřením. Zřejmě je dána i tím, že současnost je dnes hodnocena převážně pozitivně a více určujícím faktorem se tak stalo, jaký pohled má student na minulost.
- Oproti roku 2009 se takřka zdvojnásobil počet studentů, kteří se domnívají, že toho ví o životě za socialismu dost (z 20 % na 38 %). Výrazně častěji to uvádějí studenti gymnázií (45 %) a nejméně studenti učilišť (27 %). Zatímco u studentů gymnázií je nejčastějším zdrojem informací školní výuka (z ní čerpá 70 % z nich a jen 48 % studentů učilišť), u studentů učilišť jsou nejčastějším zdrojem příběhy rodičů (67 %).
- Studenti, kteří říkají, že mají dost informací a čerpají ze školní výuky, jsou k životu za socialismu kritičtější. Komparativní hodnocení socialismu a současnosti navíc silně ovlivňuje typ studované školy. To naznačuje, že kromě rodinných faktorů může mít vliv i školní výuka – například větší přítomnost historických vzdělávacích programů na gymnáziích.
- Celkově ve vnímání minulosti u studentů soupeří příběhy ze školní výuky, které poskytují ustálenější historickou interpretaci, s rodinnými pojetími a příběhy, které se mohou výrazně lišit. U studentů učilišť mohou být postoje ovlivněny jak menší dostupností historických zdrojů, tak negativnějšími příběhy jejich rodinných příslušníků. Oba tyto vlivy mohou souviset se socioekonomickým zázemím rodiny.

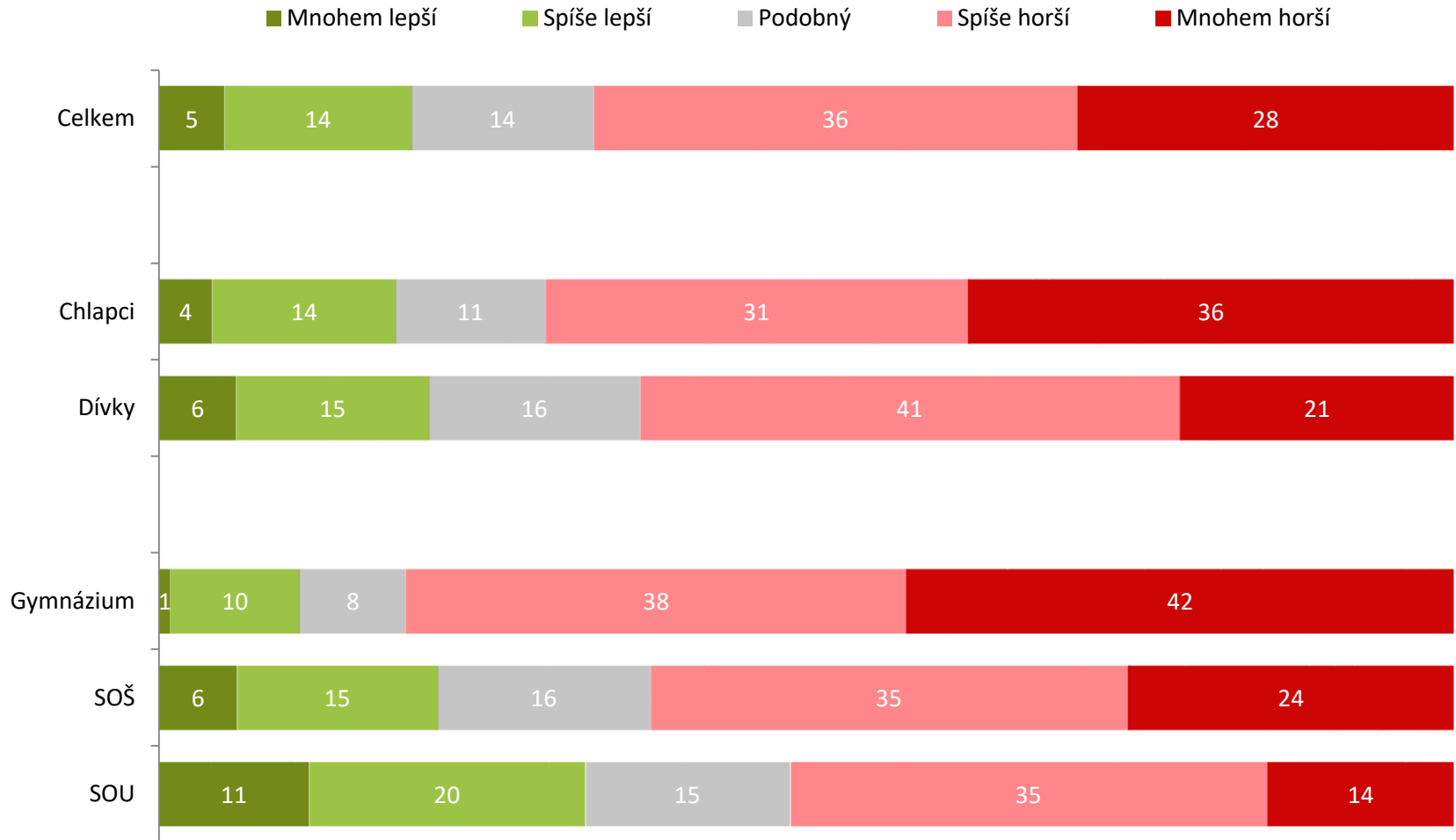
Že byl život v socialistickém Československu lepší než v současné ČR, si myslí necelá pětina studentů středních škol. Podíl studentů, kteří život v socialismu hodnotí oproti současnosti jako negativní, je ale třikrát větší – relativní hodnocení socialismu je tak mezi studenty jednoznačně negativní. Výsledky hodnocení socialismu oproti současnosti jsou srovnatelné s výsledky z roku 2009 a vůči socialismu kritičtější než výsledky z let 2014 a 2012. Odpovědi celé populace z roku 2013 na obráceně formulovanou otázku* jsou v rozložení kladných a záporných hodnocení srovnatelné s odpověďmi středoškoláků z roku 2012. Chlapci jsou ve svém negativním hodnocení socialismu rezolutnější než dívky. Za horší také považují socialismus častěji gymnazisté, tato tendence slábne u studentů SOŠ a je nejslabší na učilištích.

E01. MYSLÍM SI, ŽE ŽIVOT V SOCIALISTICKÉM ČESKOSLOVENSKU (1948-1989) BYL VE SROVNÁNÍ SE SOUČASNOSTÍ

*Když vezmete všechno dohromady a srovnáte minulý a současný režim, řekl(a) byste, že současný režim je lepší, stejný, nebo horší než ten předcházející, tj. před listopadem 1989? Zdroj: STEM, Trendy 1/2013, 1119 respondentů starších 18 let. Dostupné z: <https://www.stem.cz/nazor-verejnosti-na-soucasny-rezim/>

E01. MYSLÍM SI, ŽE ŽIVOT V SOCIALISTICKÉM ČESKOSLOVENSKU (1948-1989) BYL VE SROVNÁNÍ SE SOUČASNOSTÍ

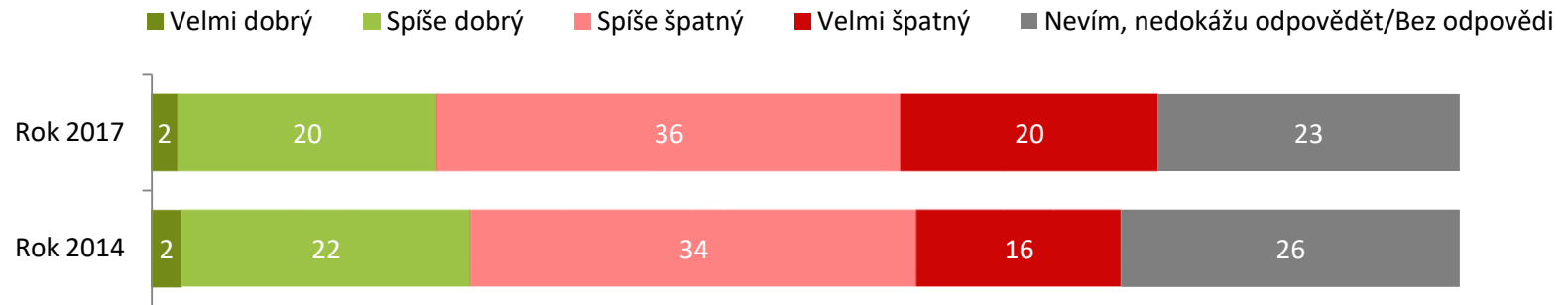

I pokud mají studenti hodnotit život v socialistickém Československu a současné ČR odděleně bez vzájemného srovnání, zůstává negativnější hodnocení socialismu oproti současnosti stále patrné. Zatímco jako dobrý hodnotí život v socialismu pětina všech studentů, podíl těch, kteří dobře hodnotí život v současném Česku, je téměř třikrát tak velký. V negativním hodnocení socialismu jsou studenti oproti negativním hodnocením současnosti také více rezolutní. Podstatná část respondentů se také rozhodla socialismus nehodnotit. Nejčastěji se nehodnotit rozhodli studenti z odborných učilišť, nejčastěji hodnotili gymnazisté. Gymnazisté byli také k socialismu nejvíc kritičtí. Pozitivní hodnocení současnosti a negativní hodnocení socialismu také souvisí s dobrou životní úrovní domácnosti studenta (a naopak).

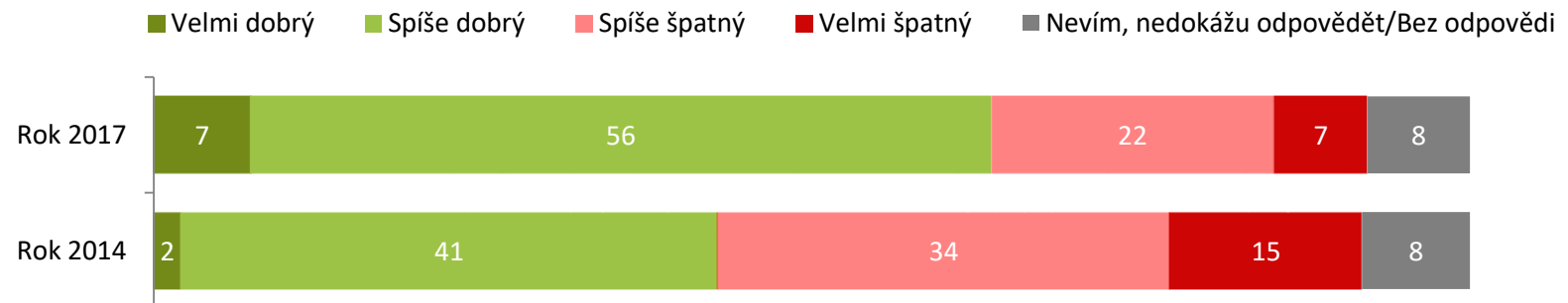
E02. ŽIVOT LIDÍ V SOCIALISTICKÉM ČESKOSLOVENSKU PODLE VÁS BYL...

E03. ŽIVOT LIDÍ V SOUČASNÉM ČESKU PODLE VÁS JE ...

Život v socialistickém Československu

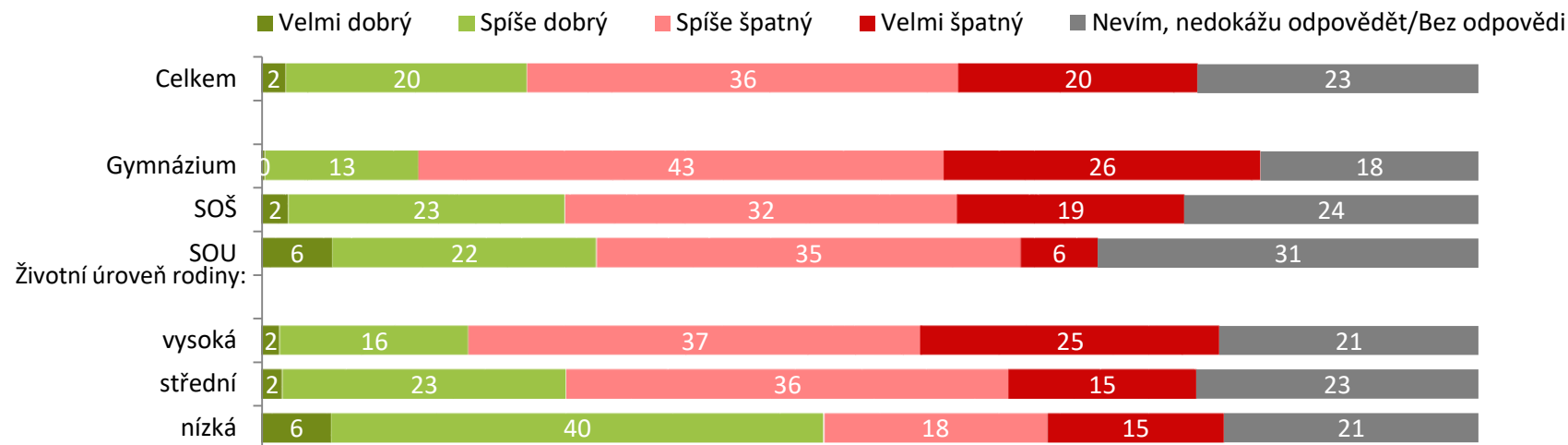
Život v současném Česku

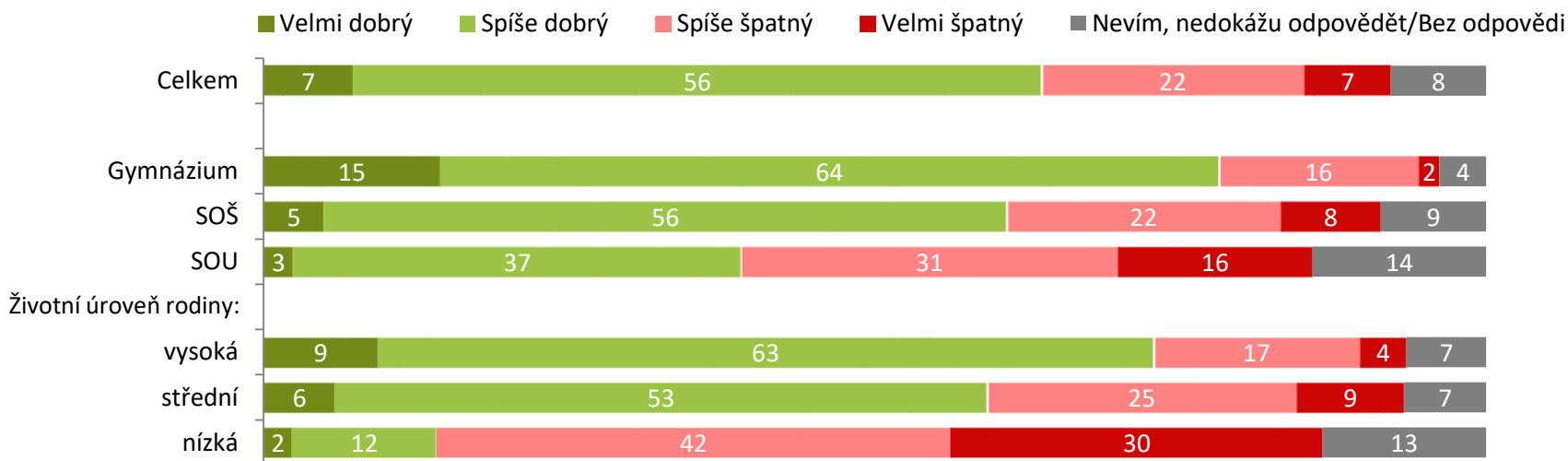
E02. ŽIVOT LIDÍ V SOCIALISTICKÉM ČESKOSLOVENSKU PODLE VÁS BYL...

E03. ŽIVOT LIDÍ V SOUČASNÉM ČESKU PODLE VÁS JE ...

Život v socialistickém Československu

Život v současném Česku

Studenti srovnávali život v socialismu se životem v současné ČR, ale obě období také hodnotili samostatně. V grafech vidíme, jak se hodnocení života v obou jednotlivých obdobích liší podle toho, jak si podle respondenta stojí socialistické Československo ve srovnání s životem v současné ČR. V levém grafu vidíme, že nenacházíme téměř žádné studenty, kteří by si mysleli, že socialismus byl horší než česká současnost, a zároveň si mysleli, že život v socialismu byl dobrý. V pravém grafu ale vidíme podstatnou část studentů, kteří myslí, že život v socialismu byl oproti dnešku lepší, ale zároveň s tím považují život v současné ČR za dobrý. Srovnání socialismu se současností má tedy u studentů větší vliv na hodnocení života v socialismu, než na hodnocení života v současnosti.

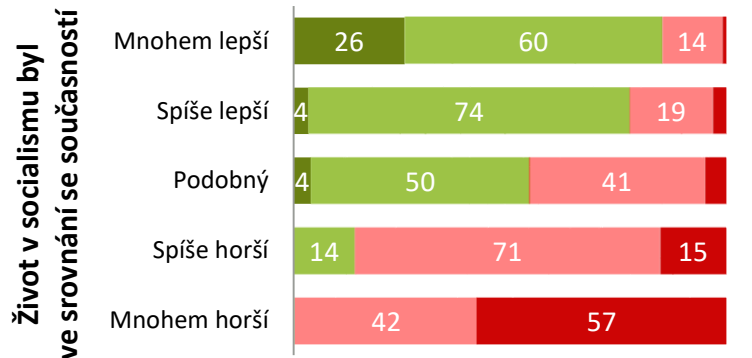
E01. MYSLÍM SI, ŽE ŽIVOT V SOCIALISTICKÉM ČESKOSLOVENSKU (1948-1989) BYL VE SROVNÁNÍ SE SOUČASNOSTÍ

E02. ŽIVOT LIDÍ V SOCIALISTICKÉM ČESKOSLOVENSKU PODLE VÁS BYL...

E03. ŽIVOT LIDÍ V SOUČASNÉM ČESKU PODLE VÁS JE ...

Hodnocení života za socialismu

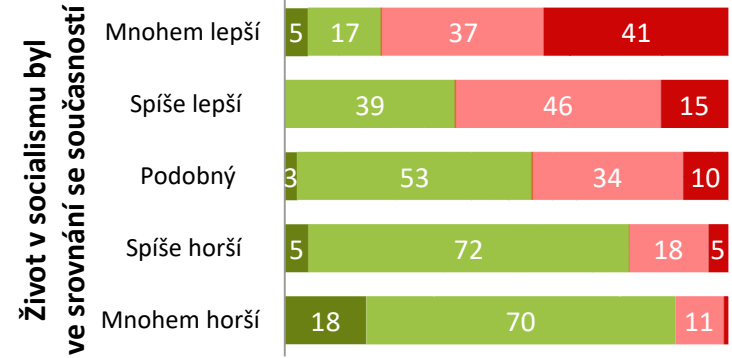
podle jeho srovnání se současností

■ 1 Velmi dobrý ■ 2 Spíše dobrý ■ 3 Spíše špatný ■ 4 Velmi špatný

Hodnocení života v současné ČR

podle srovnání socialismu s ní

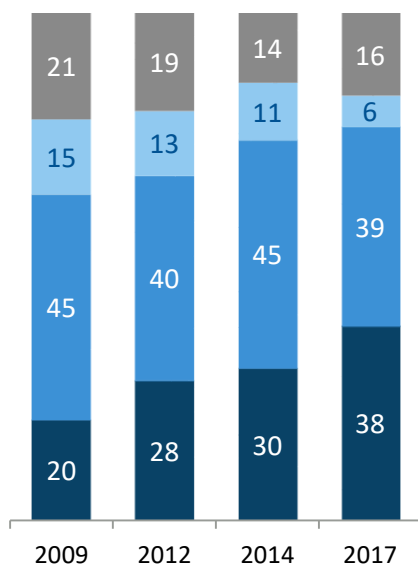
■ 1 Velmi dobrý ■ 2 Spíše dobrý ■ 3 Spíše špatný ■ 4 Velmi špatný

Necelé dvě pětiny středoškoláků jsou přesvědčeny, že toho o období mezi lety 1948 a 1989 vědí málo. Na druhou stranu ale srovnatelně velký podíl středoškoláků míní, že toho o daném období ví dost. Přibližně polovina studentů by se ráda o něm dozvěděla více a pětina už se o daném období dozvídat nechce. Skupina, která toho o druhé polovině dvacátého století ví „Dost“ za poslední roky narostla – oproti roku 2009 téměř dvojnásobně. Zároveň se také podstatně zmenšila skupina studentů, kteří podle svých slov o daném období nevědí „Téměř nic“. Touha po dalších informacích ohledně období 1948-1989 je v porovnání s minulými lety spíše konzistentní. Gymnazisté si častěji než studenti jiných typů středních škol myslí, že toho o druhé polovině dvacátého století vědí dost, a zároveň by se toho o něm výrazně častěji chtěli dozvědět více. Že jsou jejich znalosti o daném období dostatečné, si také častěji myslí mladší středoškoláci.

E05. MYSLÍM, ŽE O OBDOBÍ OD ROKU 1948 DO ROKU 1989 V ČESKOSLOVENSKU TOHO VÍM ...

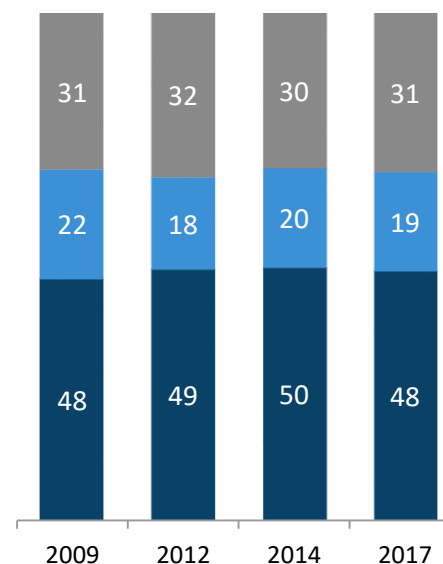
E08. O OBDOBÍ OD ROKU 1948 DO ROKU 1989 V ČESKOSLOVENSKU

Kolik toho studenti ví o období 1948–1989?

■ Dost ■ Málo ■ Téměř nic ■ Nedokážu posoudit

Chtějí vědět víc?

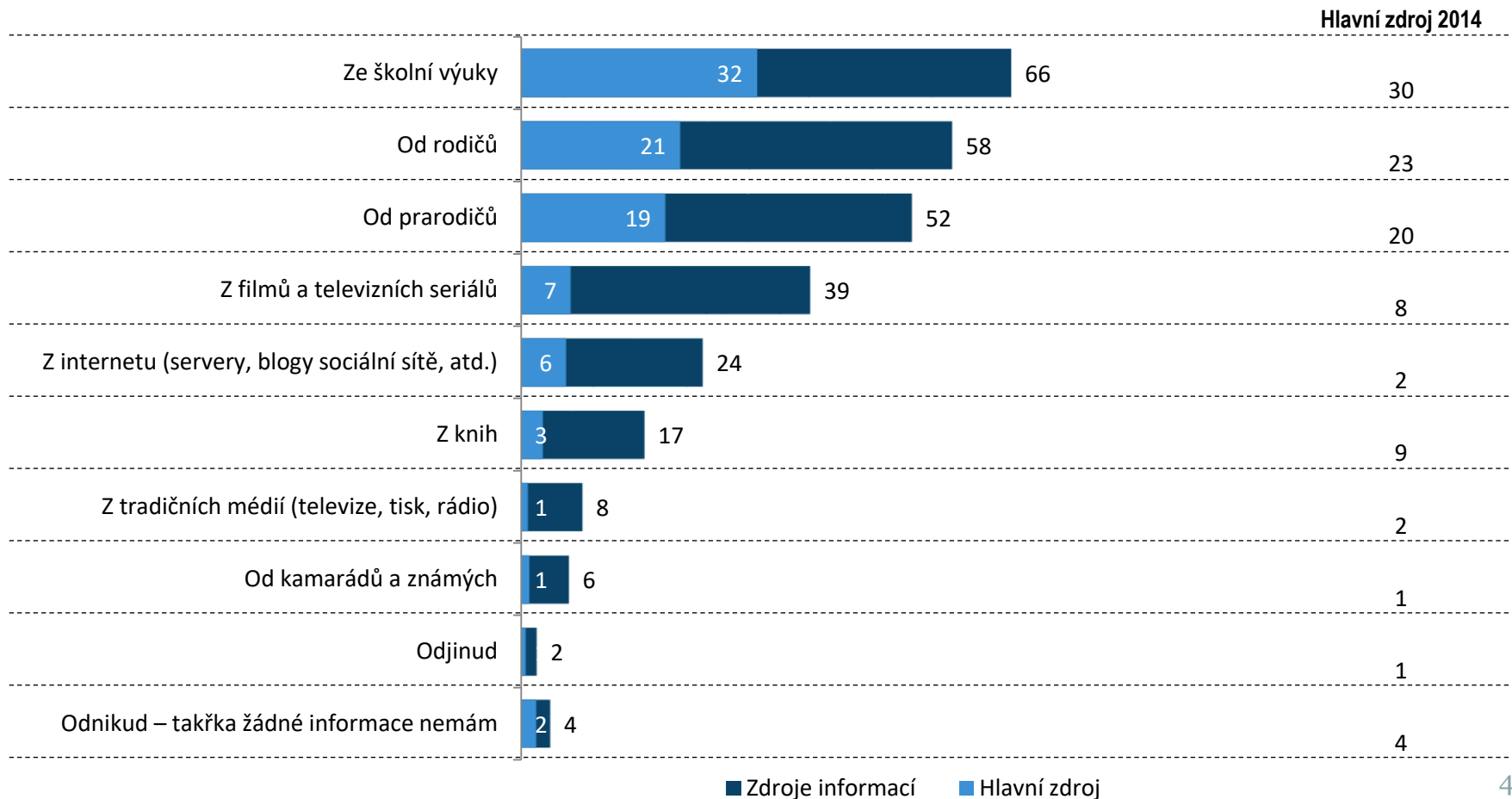
■ Chci se dozvědět více
■ Nechci se dozvědět více
■ Nemám jednoznačný názor

Nejčastěji čerpají studenti informace o letech 1948-1989 ze školní výuky nebo od členů rodiny. Po nich následují média – filmy/TV seriály, internet a knihy. Z internetu častěji než dívky čerpají chlapci, stejně jako z tradičních médií, zatímco dívky častěji preferují školní výuku a filmy/TV seriály. Z výuky nejčastěji čerpají gymnazisté, nejméně často pak studenti učilišť. Gymnazisté také nejčastěji ze všech středoškoláků čerpají z knih. Studenti SOŠ ze všech typů škol nejčastěji čerpají z internetu. Pro gymnazisty jsou nejčastějším zdrojem rodiče, prarodiče zase pro studenty učilišť. Z TV seriálů a školní výuky častěji čerpají mladší studenti.

E06. ODKUD ČERPÁTE ZNALOSTI O ŽIVOTĚ V ČESKOSLOVENSKU V LETECH 1948–1989?

E07. KTERÝ ZDROJ JE VAŠÍM NEJČASTĚJŠÍM ZDROJEM INFORMACÍ?

2017

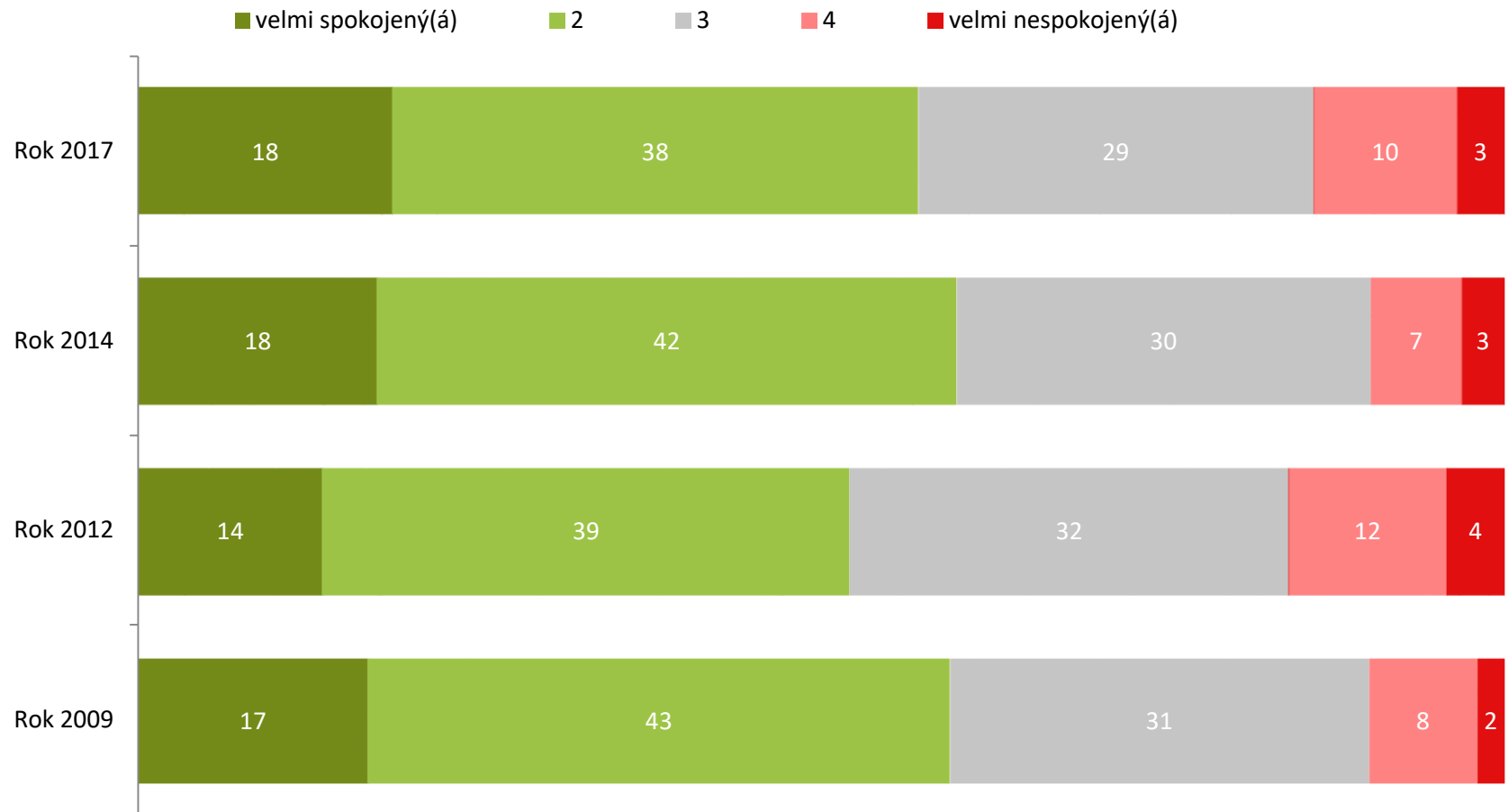

Spokojenost s životem a se školou

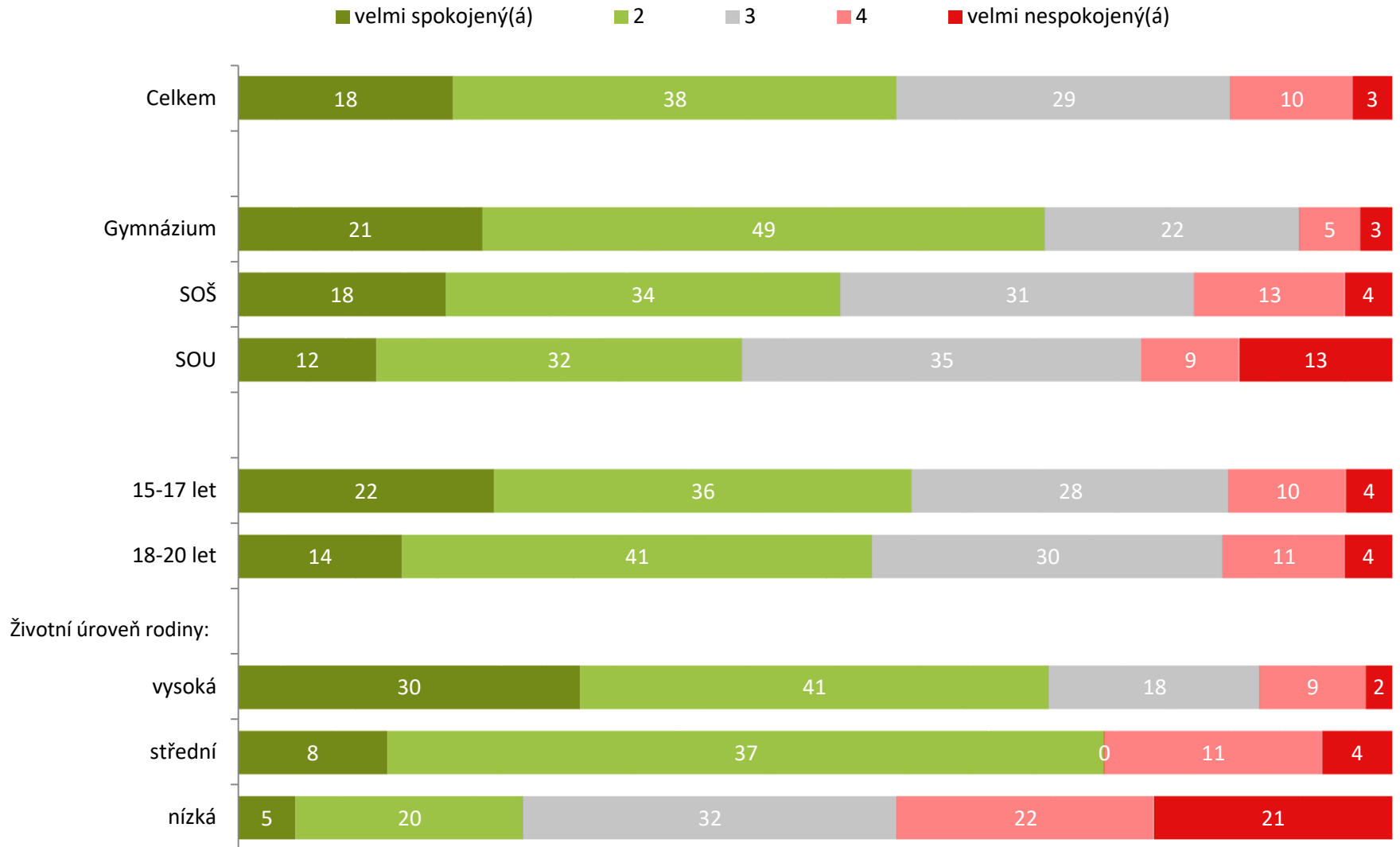
- Spokojenost středoškoláků se životem je podobná jako v roce 2014. Znamky 1 a 2 na pětibodové škále, tedy spokojenost, deklaruje 56 % z nich. Nespokojenost (znamky 4 a 5) pak 13 %. Výrazně více jsou se životem spokojeni gymnazisté (70 %) než studenti učilišť (44 %) a středních odborných škol (52 %). Spokojeno je 70 % studentů z rodin s vysokou životní úrovní a jen menšina z rodin se střední a nízkou životní úrovní. S tím souvisí, že výrazně spokojenější jsou také děti vzdělanějších rodičů. Spokojenost středoškoláků s vlastním životem je oproti celé populaci ČR nad 15 let věku spíše podprůměrná. Ve výzkumu CVVM z května 2017 zvolilo první dvě známky na pětibodové škále spokojenosti s vlastním životem celkem 67 % respondentů (rozdíl 11 procentních bodů).
- Velká souvislost životní spokojenosti s typem školy a socioekonomickým zázemím rodiny může být jedním z důvodů, proč tyto faktory také výrazně korelují s hodnocením kvality života v současnosti a za socialismu či vnímáním problémů ve svém okolí. Spokojenost se školou od roku 2014 stagnuje. Spokojenější se školou jsou stejně jako v roce 2014 studenti gymnázií a mladší studenti. Spokojenost se školou koreluje se spokojeností životní.
- V hodnocení školy si nespokojení gymnazisté často stěžují na omezenou využitelnost vyučovaných informací v životě. Studentům středních odborných škol a učilišť naopak vadí nezábavnost výuky či litují výběru svého oboru.
- Oproti minulým letům narostl důraz studentů na to, aby je škola naučila mluvit cizími jazyky (69 % oproti 40-50 % v minulých letech) a umět veřejně vystupovat (45 % oproti 25-33 % v minulých letech). Studenti si také přejí větší vedení k mediální a informační gramotnosti. Narostl totiž požadavek, že škola by měla naučit vyhledávat informace (34 % oproti 23-29 % v minulých letech) a kriticky myslet (19 % oproti 8-10 % v minulosti).

Mírná většina studentů je se svým životem spokojená. Necelá třetina z nich pak v hodnocení své spokojenosti zvolila střední hodnotu. To nechává jen něco málo přes desetinu studentů, kteří jsou v životě momentálně nespokojení. Ve srovnání s předchozími lety nesledujeme žádný jednoznačný vývoj. Větší spokojenost ve vlastním životě pozorujeme u gymnazistů. Mladší studenti častěji uvádějí možnost „velmi spokojen“, zatímco starší studenti volí spíše až druhý bod nabízené škály odpovědí. Spokojenost ve vlastním životě u středoškoláků do velké míry také souvisí s životní úrovní jejich domácností – čím je úroveň nižší, tím častěji žáci uvádějí nespokojenost, a naopak.

F01. VYJÁDŘETE NA STUPNICI, JAK JSTE MOMENTÁLNĚ VE SVÉM ŽIVOTĚ SPOKOJENÝ(Á)

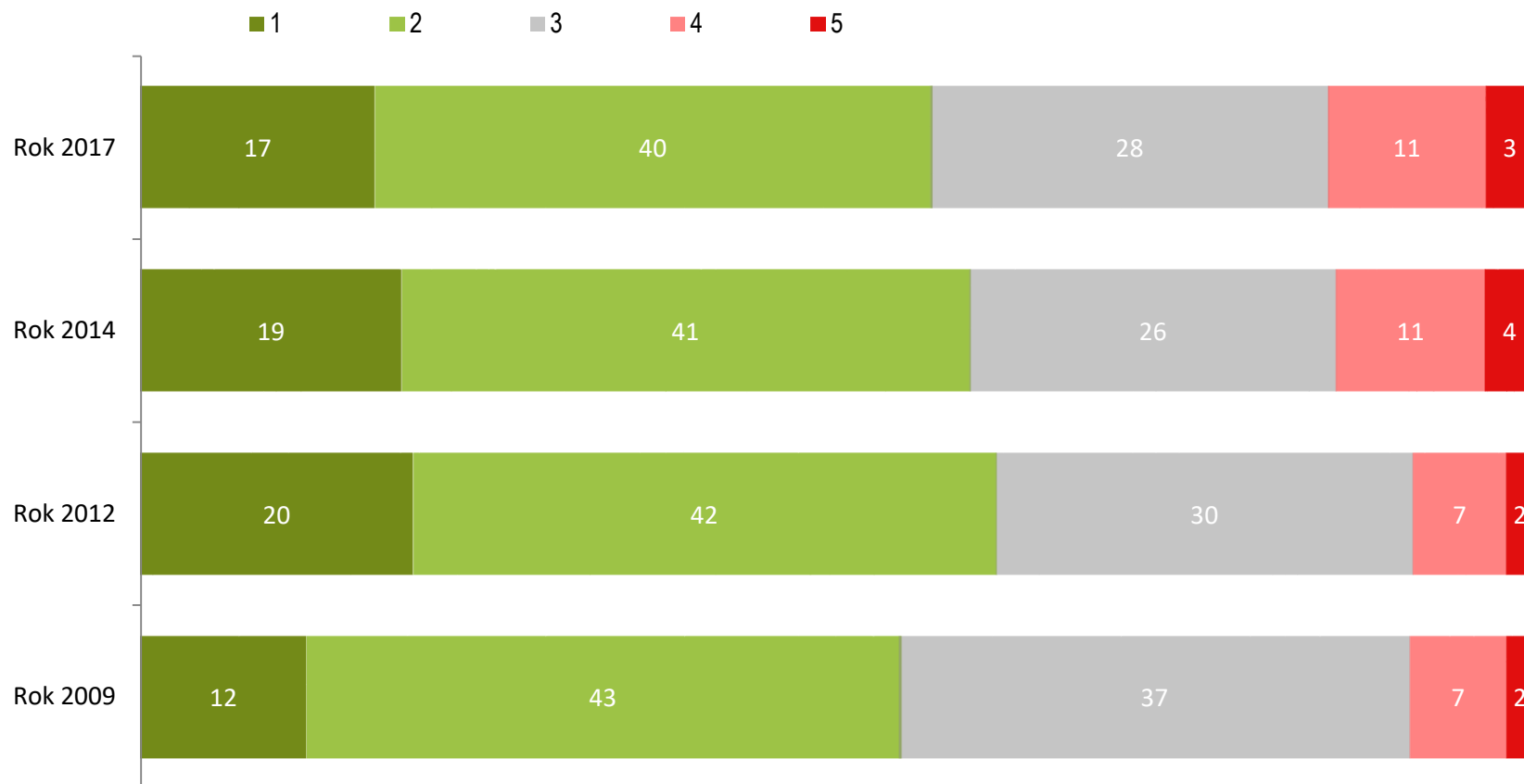

F01. VYJÁDŘTE NA STUPNICI, JAK JSTE MOMENTÁLNĚ VE SVÉM ŽIVOTĚ SPOKOJENÝ(Á)

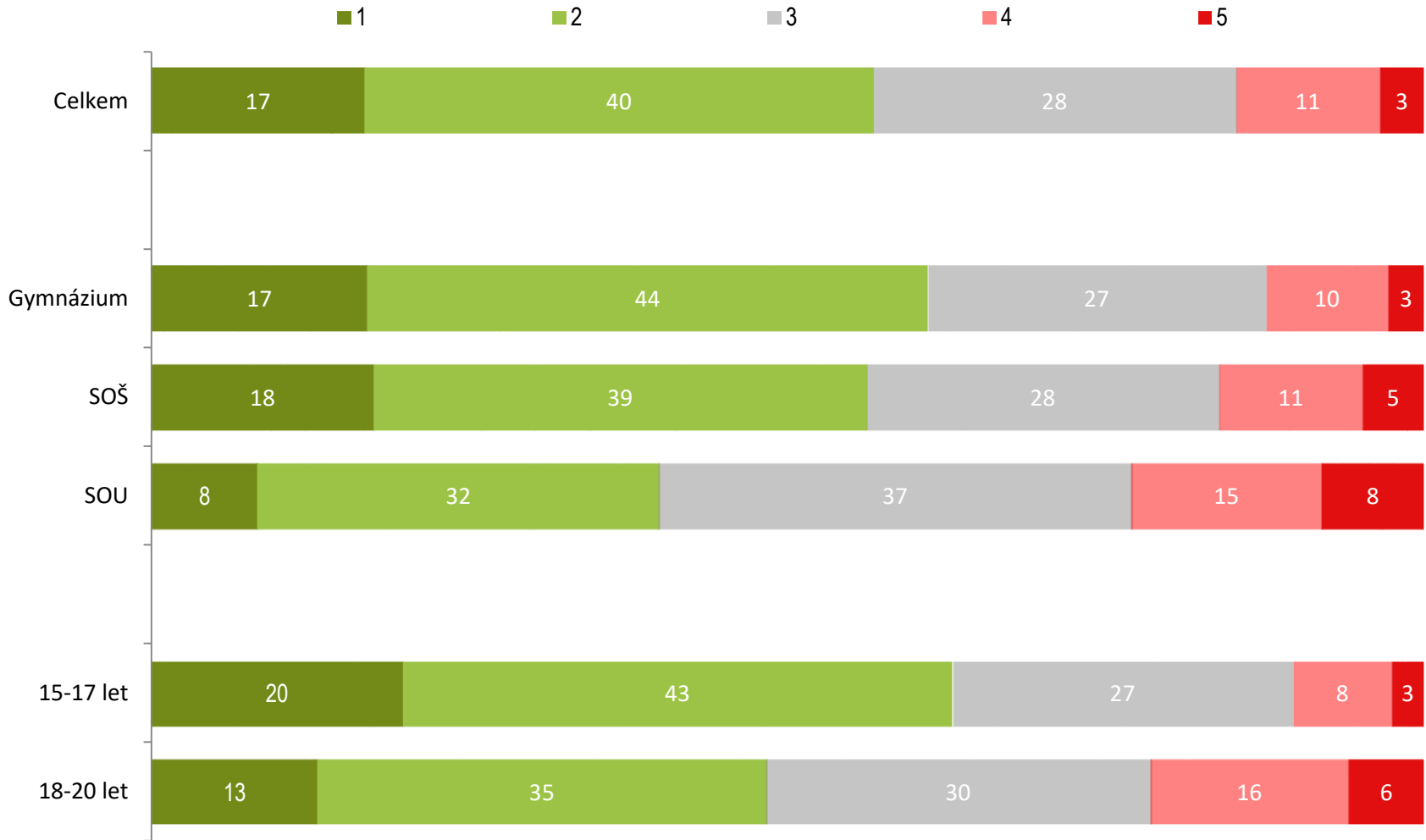

Kvalitu vzdělávání na vlastní škole hodnotí studenti celkově spíše kladně než záporně – hodnocení ale rozhodně není jednoznačné. Nejčastější známkou, kterou by vlastní škole středoškoláci udělili, je chvalitebná, na druhém místě potom stojí známka dobře. Tyto dvě známky společně zabírají téměř tři pětiny všech hodnocení. Jen necelá pětina studentů by hodnotila svoji školu jako výbornou, nicméně jenom v jednotkách procent případů by školy obdržely nedostatečnou. Oproti minulým letům nepozorujeme jednoznačný vývoj. U gymnázií a středních odborných škol vychází po zaokrouhlení průměrná známka na dvojku, u odborných učilišť potom na trojku. Starší studenti jsou k vlastní škole více kritičtí než ti mladší.

F02. OZNÁMKUJTE (ZNÁMKOU 1 AŽ 5 JAKO VE ŠKOLE) VAŠI SPOKOJENOST SE ŠKOLOU, KAM CHODÍTE, CO SE TÝKÁ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ.

F02. OZNÁMKUJTE (ZNÁMKOU 1 AŽ 5 JAKO VE ŠKOLE) VAŠI SPOKOJENOST SE ŠKOLOU, KAM CHODÍTE, CO SE TÝKÁ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ.

U studentů, kteří nehodnotí svoji školu na výbornou, je nejčastějším důvodem jejich nespokojenosti pocit, že obsah výuky jim nebude mimo prostor školy samotné užitečný. Tuto nespokojenost vyjádřila téměř polovina středoškoláků. Druhý a třetí nejčastější důvod se oba týkají špatného přístupu učitelů ke studentům. Středoškoláci mají pocit, že učitelé neumí látku zábavně podat anebo se k nim chovají arogantně. Studenti středních odborných škol také častěji než studenti jiných typů SŠ uvádějí, že je obecně nebaví se učit, že si vybírali špatný obor nebo že výuka je příliš náročná. V těchto položkách se nejvíce liší od gymnazistů.

F03. POKUD JSTE NA PŘEDCHOZÍ OTÁZKU (F02.) ODPOVĚDĚL(A) HORŠÍ ZNÁMKOU NEŽ 2, NAPIŠTE HLAVNÍ DŮVODY, PROČ JSTE VE ŠKOLE NESPOKOJENÝ/NESPOKOJENÁ:

Jednoznačně nejpopulárnějším cílem školního vzdělávání je podle středoškoláků naučit studenty mluvit cizím jazykem. Za ním, ale už s výrazným propadem, najdeme dovednosti jako je prosazení vlastního názoru, veřejné vystupování nebo řešení problémů obecně. Oproti minulým letům vidíme výrazný nárůst popularity cizích jazyků, prosazování vlastního názoru a veřejného vystupování. Nárůst v popularitě zaznamenalo i kritické myšlení. Pokles můžeme sledovat u dovednosti spolupráce s ostatními. Chlapci volí častěji než dívky finanční gramotnost, kritické myšlení anebo kreativitu. Gymnazisté častěji míní, že by je škola měla naučit vyhledávat a zpracovávat informace, orientovat se v dění ve společnosti a ve světě (na rozdíl zejména od studentů SOŠ) a kriticky myslet. Studenti SOŠ zase častěji myslí, že by se student ve škole měl naučit veřejně vystupovat a získat praktické dovednosti (zde se výrazně liší zejména od gymnazistů). Méně často naopak volí dovednost spolupracovat se spolužáky. Studenti SOU volí dovednost pracovat s emocemi častěji než studenti ostatních typů škol.

F04. CO BY PODLE VÁS MĚLA ŠKOLA STUDENTA NAUČIT?

		Co má škola naučit			
		2017		2014	2012
Mluvit cizím jazykem	69	69	▲	41	50
Umět vyjádřit svůj názor	47	47	▲	39	48
Umět veřejně vystupovat	42	45	▲	25	33
Řešit problémy	38	38		39	39
Získat praktické dovednosti	35	35		32	32
Vyhledávat a zpracovávat informace	34	34	▲	23	29
Získat základní vědomosti	33	33		36	42
Být schopný orientovat se v dění ve společnosti, ve světě	31	31		33	31
Finanční gramotnost	27	27		x	x
Zvolit si další životní směr (školu, profesi)	26	26		x	x
Kriticky myslet	19	19	▲	8	10
Spolupracovat s dalšími spolužáky / lidmi	18	18	▼	23	26
Diskutovat	17	17		17	13
Být tvůrčí	12	12		x	x
Přijímat jinakost	8	8		x	x
Pracovat se svými emocemi	5	5		x	x
Mediální gramotnost	5	5		x	x

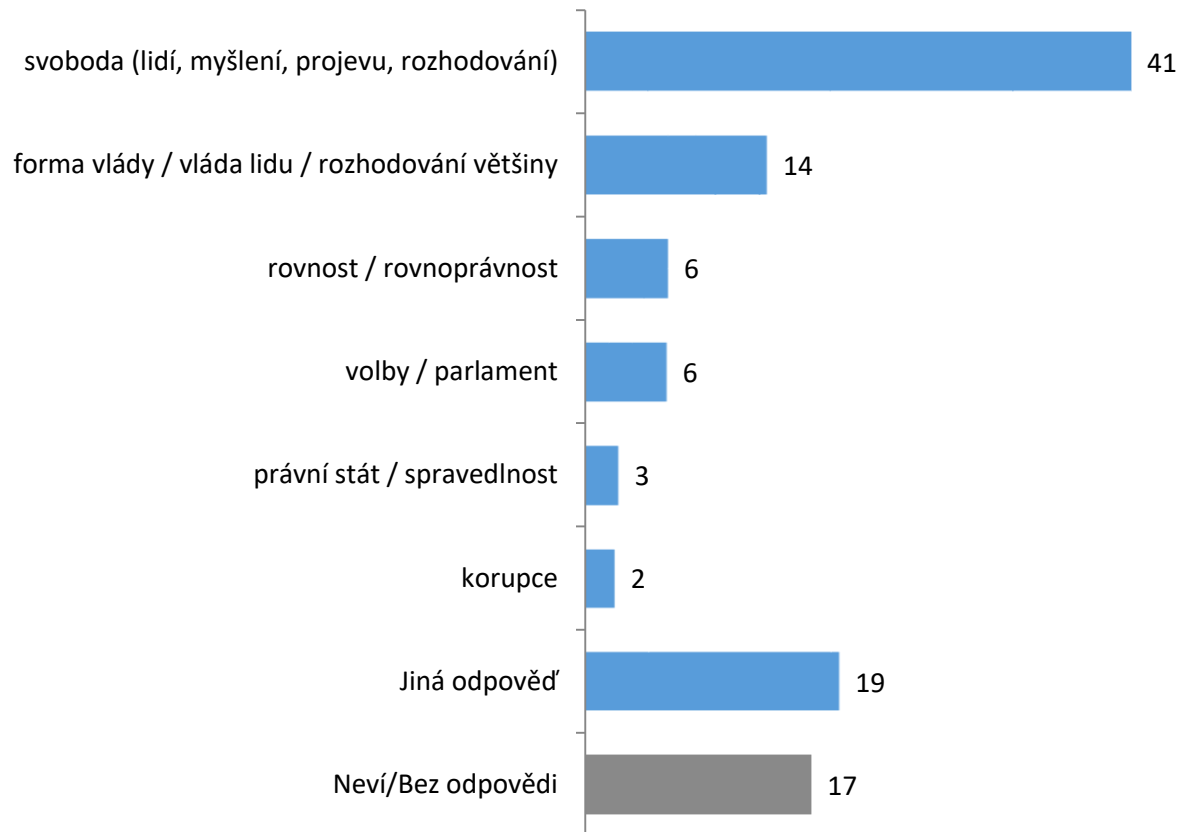
Demokracie a mezinárodní politika

- Studenti si spontánně se slovem „demokracie“ nejčastěji spojují různé typy svobod – svobodu lidí obecně, svobodu pohybu, projevu a myšlení. Tento typ odpovědi uvádí 41 % studentů. Výrazně častěji ji přitom uvádí studenti gymnázií (46 %) než učilišť (29 %). To může souviset s rozdílnou životní spokojeností a celkově jiným postojem k současné demokracii a socialismu (viz analýzy výše). Studenti učilišť v této otázce častěji říkají, že „neví“, nebo ji nechávají bez odpovědi.
- Celá třetina studentů říká, že za určitých okolností může být autoritativní vládnutí lepší možností než demokracie. To je více než ukazují hodnoty v dospělé populaci (podle CVVM v únoru 2017 – 26 %). Studenti v otázce na srovnání demokracie a autoritativní vlády oproti dospělým častěji říkají, že neví, či nedokáží odpovědět. Dospělí naopak častěji projevují rezignovaný názor, že pro lidi, jako jsou oni, na tom, zda je či není demokracie, nezáleží (19 % v dospělé populaci podle CVVM versus 7 % mezi studenty).
- Gymnazisté se oproti studentům dalších typů škol liší v tom, že na otázku srovnání demokracie a autoritativní vlády mají názor – podle 43 % je demokracie nejlepší možný způsob vlády (oproti 36 % studentů SOŠ a 28 % studentů učilišť) a podle 40 % může být lepší autoritativní vláda (oproti 30 % SOŠ a 35 % studentů učilišť). Studenti SOŠ a učilišť naopak ve 25-30 % případů neví nebo říkají, že pro lidi, jako jsou oni, na zřízení nesejde. Nejistotu také častěji vyjadřují mladší studenti.
- Hodnocení členství v EU se oproti roku 2012 a 2014 výrazně zlepšilo – 62 % studentů dnes členství v Unii hodnotí pozitivně, zatímco v roce 2014 to byla těsná většina a v roce 2012 jen 43 %. Členství v EU pozitivněji hodnotí mladí lidé z domácností s vyšší životní úrovní (cca 70 %) než u těch se střední či nižší životní úrovní (okolo 55 %). Pozitivnější jsou gymnazisté (cca 70 %) než studenti z ostatních typů škol (okolo 55 %).
- Oproti dospělé populaci je mezi studenty větší poměr pro-evropsky versus proti-evropsky zaměřených respondentů. Přesné srovnání je omezeno tím, že v šetřeních CVVM otázka má mírně odlišné znění a obsahuje střední hodnotu. Rozdíl je však tak patrný, že lze skutečně hovořit o více proevropských postojích studentů.
- S členstvím v NATO souhlasí 75 % studentů. To je o trochu více než v dospělé populaci (71 % podle posledního výzkumu STEM z dubna 2017). Mezi studenty ale zejména takřka absentuje skupina respondentů, která je zcela proti NATO. Stejně jako v případě EU podporují členství v NATO více studenti gymnázií (85 %) než ostatních škol (okolo 70 %). Vyšší podpora je také mezi dětmi z rodin s vysokou životní úrovní (80 %).
- Vyšší důvěra v EU a v NATO mezi studenty gymnázií a dětmi ze socioekonomicky výše postavených rodin může být dána rozdílnou důvěrou v instituce obecně, rozdílnými mediálními zdroji a informovaností. V hodnocení EU se může projevat i subjektivní pocit z ekonomických vlivů členství, který je v dospělé populaci podle výzkumů výrazně determinován socioekonomickým postavením jednotlivce.

Pokud se studentů středních škol zeptáme, co se jim vybaví, když se řekne demokracie, mluví spontánně nejčastěji o různých typech svobody. Na druhém místě je pro ně, s podstatným odstupem od svobody, forma demokratické vlády. Gymnazisté a studenti SOŠ si častěji vybavují formy svobody než studenti odborných učilišť. Studenti gymnázií si také častěji vybaví demokratickou formu vládnutí. Studenti učilišť si také nejčastěji ze všech typů SŠ nevybaví nic. Svoboda se vybavuje studentům z domácností s nízkou životní úrovní přibližně dvakrát méně často než ostatním studentům.

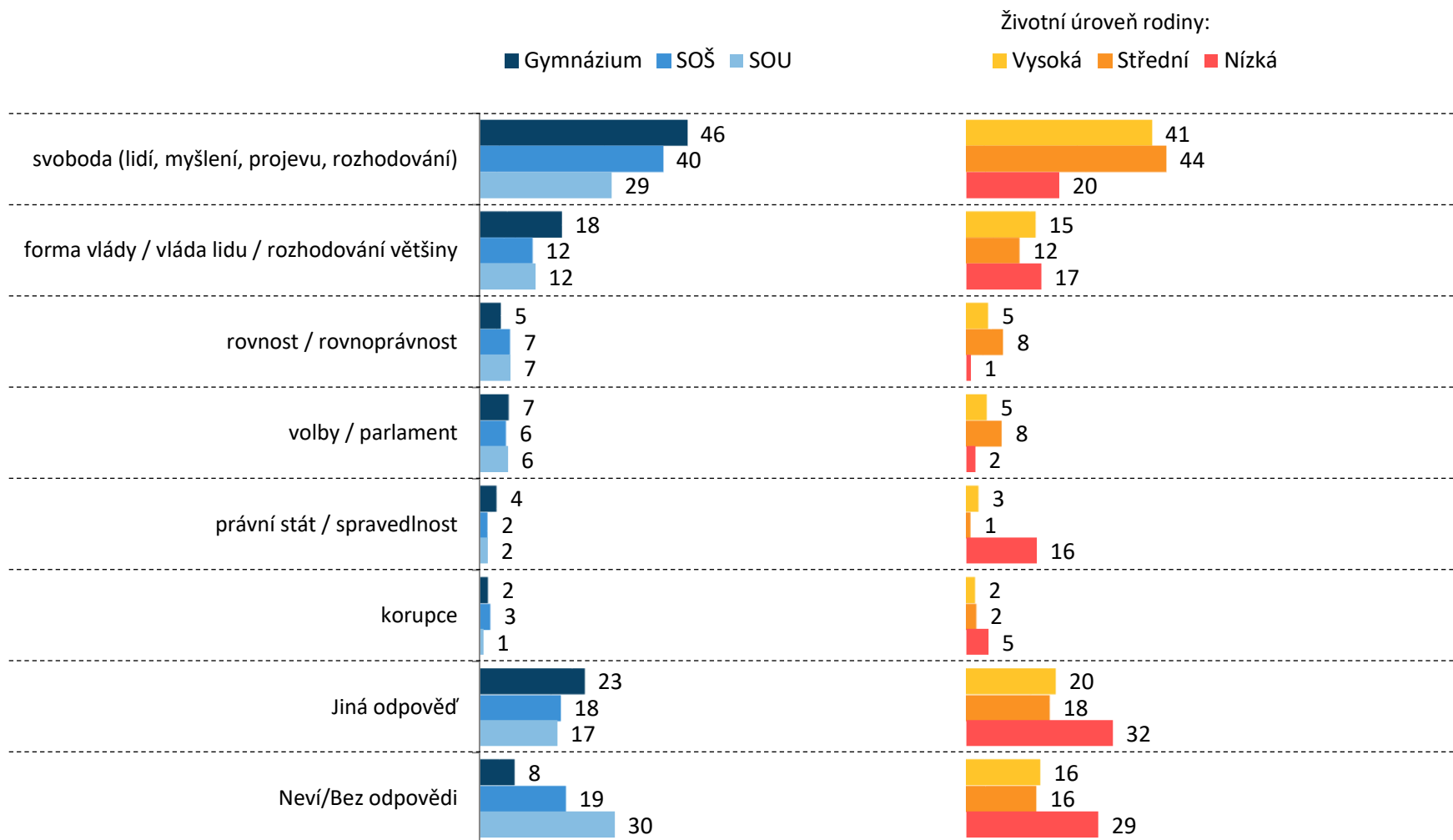
G01. CO SE VÁM VYBAVÍ, KDYŽ SE ŘEKNE DEMOKRACIE? (SPONTÁNNÍ)

2017

G01. CO SE VÁM VYBAVÍ, KDYŽ SE ŘEKNE DEMOKRACIE? (SPONTÁNNÍ)

G02. S JAKÝM Z NÁSLEDUJÍCÍCH VÝROKŮ SOUHLASÍTE?

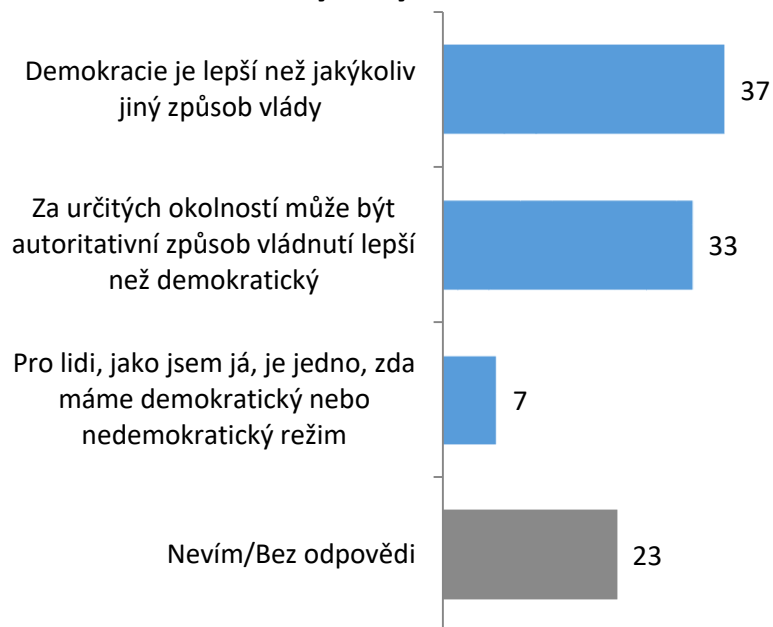

Když dáme středoškolákům na výběr z konkrétních postojů k demokracii, necelé dvě pětiny z nich hodnotí demokracii jako ten nejlepší způsob vládnutí. Zároveň jen o něco málo méně z nich zastává názor, že za určitých okolností může být autoritativní vládnutí lepší možností než demokracie. Necelá desetina z nich pak považuje, vzhledem ke svému postavení, přítomnost nebo nepřítomnost demokracie za irelevantní a necelá čtvrtina z nich se z nějakého důvodu rozhodla neodpovědět. Oproti celé české populaci nad 15 let mají studenti častěji problém vybrat si výrok. Méně často ale mají pocit, že nedemokratičnost režimu by na jejich život neměla vliv. Studenti ale také oproti celé populaci méně často považují demokracii za bezvýhradně nejlepší a častěji spatřují možné výhody autoritářství v určitých situacích. Vzhledem k tomu, že gymnazisté se nejčastěji ze všech typů středních škol nebáli zařadit, zastávají častěji než ostatní středoškoláci oba první postoje. Podle studentů SOŠ je potom nejčastěji jedno, jestli demokracii máme, či ne. Mladší žáci SŠ oproti těm starším častěji také neví, kam se zařadit.

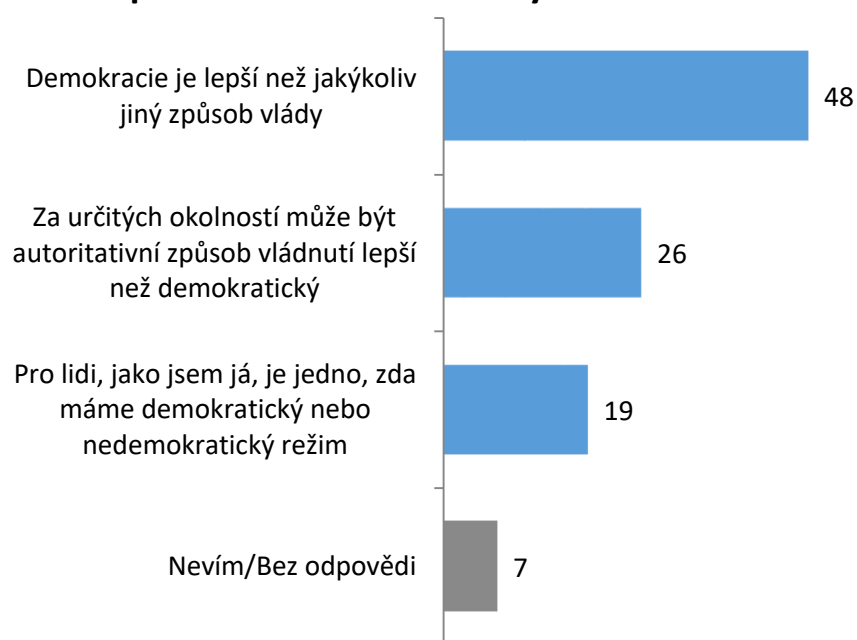
G02. S JAKÝM Z NÁSLEDUJÍCÍCH VÝROKŮ SOUHLASÍTE?

2017

Se kterým výrokem souhlasíte

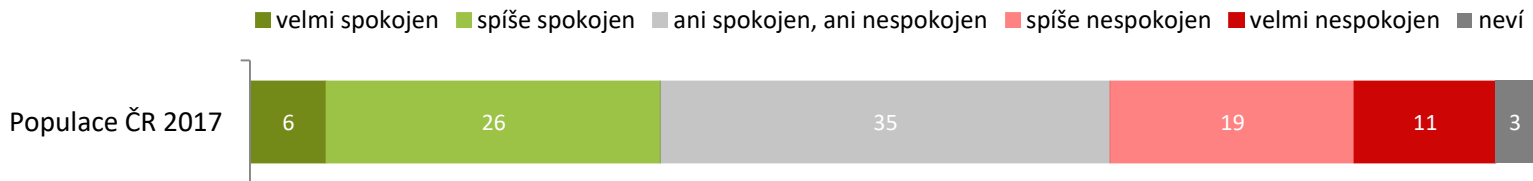
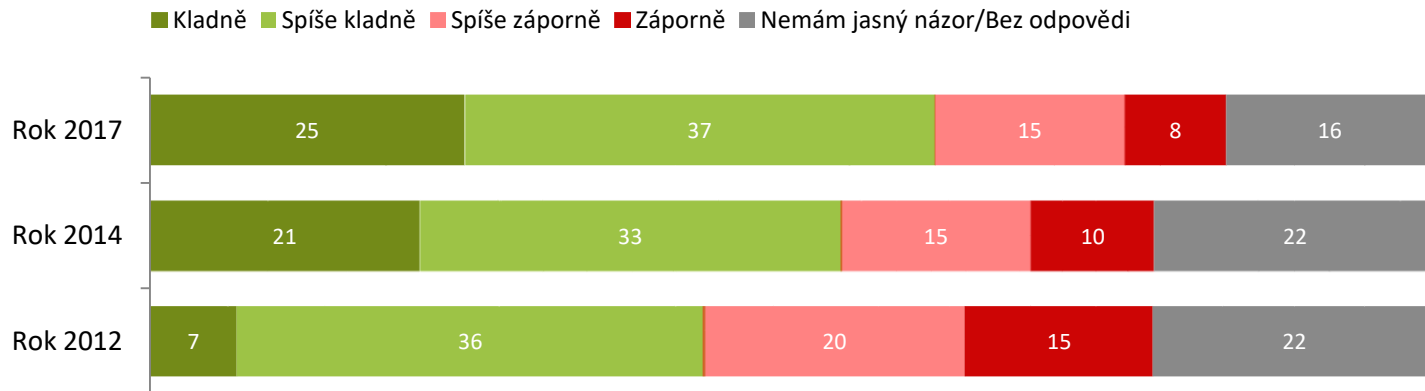
Populace starší 15 let dle výzkumu CVVM

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 6. – 19. 2. 2017, 1023 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor. Dostupné z https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a4274/f9/pd170328.pdf

Názor středoškoláků na členství ČR v Evropské unii je převážně kladný. V porovnání s předchozími lety navíc můžeme sledovat postupný posun k pozitivnějšímu hodnocení. Chlapci hodnotí členství v EU oproti dívkám méně kladně, dívky častěji neví, jak hodnotit. Nejkladněji členství hodnotí gymnazisté. Studenti učilišť nejčastěji ze všech typů škol nemají jasný názor a studenti SOŠ jsou nejvíce kritičtí. Hodnocení členství se stává o něco kritičtější společně s rostoucím věkem středoškoláků. Kladné hodnocení členství v EU je přímo úměrné životní úrovni domácnosti žáků středních škol. Hodnocení „kladně“ najdeme nejčastěji u středoškoláků s velikostí místa bydliště do 5000 obyvatel, naopak u studentů z měst nad 100 tisíc obyvatel ho najdeme nejméně často. Oproti dospělé populaci je mezi studenty větší poměr pro-evropsky versus proti-evropsky zaměřených respondentů. Přesné srovnání je omezeno tím, že v šetřeních CVVM otázka má mírně odlišné znění a obsahuje střední hodnotu. Rozdíl je však tak patrný, že lze skutečně hovořit o více proevropských postojích studentů.

G03. TO, ŽE JSME SOUČÁSTÍ EVROPSKÉ UNIE, HODNOTÍM

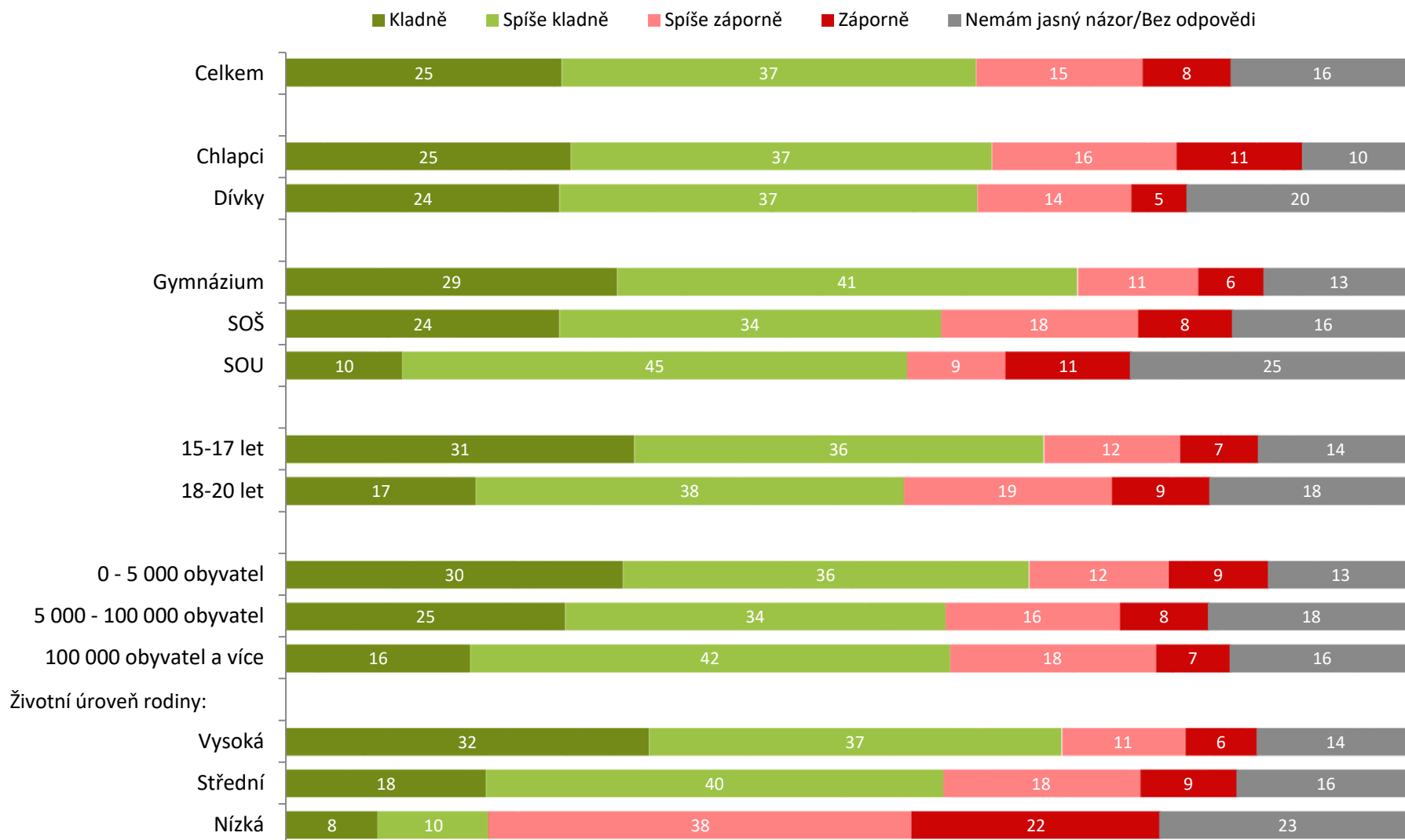

Jak jste spokojen s členstvím České republiky v Evropské Unii?

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 3. – 13. 4. 2017, 1033 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor. Dostupné z: https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a4347/f9/pm170606.pdf

G03. To, že JSME SOUČÁSTÍ EVROPSKÉ UNIE, HODNOTÍM

Hodnocení členství v Evropské unii

Postoj středoškoláků ke členství České republiky v NATO je jednoznačně souhlasný. Odpovědi „Určitě ano“ a „Spíše ano“ dávají dohromady téměř podíl tří čtvrtin respondentů. Podíl nesouhlasných postojů je potom více než dvakrát menší než podíl těch, co nevědí. Chlapci častěji určitě souhlasí, dívky častěji souhlasí spíše, častěji také nevědí nebo neodpověděly. Nejsouhlasněji se vyjadřují gymnazisté, nejméně souhlasně studenti učilišť. Obecně můžeme říci, že míra souhlasu se členstvím ČR v NATO u středoškoláků klesá společně s životní úrovní jejich domácnosti, ale ani tak nepřesáhne hranici poloviny. Oproti celkové populaci jsou studenti členství v NATO spíše více nakloněni, jak ukazuje srovnání s grafem STEM níže. (pozn.: Kdyby vrchní graf nezapočítával část středoškoláků, kteří svůj názor neprojevali, byl by tento rozdíl ještě výraznější.)

G04. SOUHLASÍTE S ČLENSTVÍM ČESKÉ REPUBLIKY V NATO?

2017

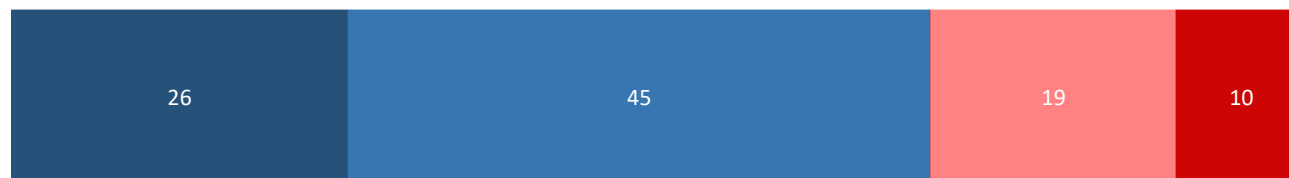
Souhlas s členstvím České republiky v NATO

■ Určitě ano ■ Spíše ano ■ Spíše ne ■ Určitě ne ■ Nevím/Bez odpovědi

Populace starší 18 let dle výzkumu STEM

■ Určitě ano ■ Spíše ano ■ Spíše ne ■ Určitě ne

Zdroj: STEM, Trendy 04/2017, 1033 respondentů starších 18 let
Dostupné z: <https://www.stem.cz/souhlas-s-clenstvim-v-nato-je-stale-vysoky-i-kdyz-mime-nizsi-nez-v-roce-2015/>

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ NA STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

STRANA 2

A01. V rámci běžné denní elektronické komunikace využívám...

(zakřížkujte v každém řádku jednu odpověď):

	velmi často	celkem často	občas	jen výjimečně	nikdy
A Mobilní telefon (telefonování, sms)	☐	☐	☐	☐	☐
B E-mail	☐	☐	☐	☐	☐
C Facebook	☐	☐	☐	☐	☐
D Instagram	☐	☐	☐	☐	☐
E Twitter	☐	☐	☐	☐	☐
F Skype, Messenger, chat	☐	☐	☐	☐	☐
G Jiné	☐	☐	☐	☐	☐

A02. Pro řadu studentů jsou sociální sítě hlavním komunikačním prostředkem. Koukáte na sociální sítě (Facebook, Instagram, atd.) či po nich komunikujete...

(zakřížkujte v každém řádku jednu odpověď):

	velmi často	celkem často	občas	jen výjimečně	nikdy
A ihned po probuzení	☐	☐	☐	☐	☐
B když nemohu spát	☐	☐	☐	☐	☐
C při jídle s rodiči	☐	☐	☐	☐	☐
D na akcích s kamarády	☐	☐	☐	☐	☐
E při vyučování	☐	☐	☐	☐	☐

SEKCE B1. NEJVĚTŠÍ PROBLÉMY MÍSTA BYDLIŠTĚ, ČR A SVĚTA

B01. Za největší problémy města/vesnice, ve kterém bydlím, považuji: ...

(označte maximálně 5 možností):

A Špatné životní prostředí	☐
B Migraci / Cizince a přistěhovalce	☐
C Místní politickou reprezentaci	☐
D Dopravní situaci	☐
E Nedostatek příležitosti ke kulturnímu využití	☐
F Špatné mezilidské vztahy	☐
G Uzavřenost a nesnášenlivost společnosti	☐
H Drogy	☐
I Kriminalitu	☐
J Rasismus	☐
K Nezaměstnanost	☐
L Korupci	☐
M Bezdomovectví	☐
N Špatné územní plánování	☐
O Soužití s romskou menšinou	☐
P Pasivita obyvatel	☐
Q Předlužení obyvatel a exekuce	☐
R Jiné	☐

B02. Ze seznamu v otázce B01. považuji za nejzávažnější...

(vypíšte písmena odpovědí v pořadí podle závažnosti):

- 1) nejzávažnější
- 2)
- 3)

Nyní se, prosím, odpoutejte od problémů vaší obce / města a zamyslete se nad problémy ČR jako celku.

(označte maximálně 5 možností):

B03. Za největší problém České republiky považuji...

(označte maximálně 5 možností):

A Špatné mezilidské vztahy	☐
B Migraci / Cizince a přistěhovalce	☐
C Korupci	☐
D Drogy	☐
E Nekvalitní školství a vzdělávání	☐
F Rasismus	☐
G Konzumní způsob života	☐
H Politickou reprezentaci	☐
I Špatné životní prostředí	☐
J Vymahatelnost práva (práce soudů a policie)	☐
K Nezaměstnanost	☐
L Pasivitu obyvatel	☐
M Kriminalitu	☐
N Ekonomickou situaci	☐
O Soužití s romskou menšinou	☐
P Nízkou mediální gramotnost	☐
Q Nekvalitní zdravotní péči	☐
R Předlužení obyvatel a exekuce	☐
S Jiné	☐

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ NA STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

STRANA 3

B04. Ze seznamu v otázce B03. považuji za nejzávažnější...

(vypíšte písmena odpovědí v pořadí podle závažnosti):

- 1) nejzávažnější
- 2)
- 3)

POKYN: Na otázku B05 odpovídejte jen, pokud jste jako jeden z největších problémů ČR (B03) či ve vaší obci (B01) vybral(a) CIZINCE A PŘISTĚHOVALCE (B):

B05. Soužití s CIZINCI A PŘISTĚHOVALCI ve vaší obci či v ČR považujete za problematické. Hlavní příčiny problémů v tomto soužití spatřujete:

(zakřížkujte jednu odpověď):

Na straně české společnosti	☐
Na obou stranách rovnoměrně	☐
Na straně cizinců a přistěhovalců	☐
Soužití s cizinci a přistěhovalci nepovažuji za problematické	☐
Nevím	☐

POKYN: Na otázku B06 odpovídejte jen, pokud jste jako jeden z největších problémů ČR (B03) či ve vaší obci (B01) vybral(a) SOUŽITÍ S ROMSKOU MENŠINOU (O):

B06. SOUŽITÍ S ROMSKOU MENŠINOU ve vaší obci či v ČR považujete za problematické. Hlavní příčiny problémů v tomto soužití spatřujete:

(zakřížkujte jednu odpověď):

Na straně české společnosti	☐
Na obou stranách rovnoměrně	☐
Na straně Romů	☐
Soužití s Romy nepovažuji za problematické	☐
Nevím	☐

Nyní se, prosím, odpoutejte od problémů České republiky a zamyslete se nad problémy celosvětovými.

B07. Za největší problémy současného světa považují ...

(Následující možnosti byly vybrány na základě dotazníkového šetření na vzorku studentů z různých typů středních škol.)

(označte maximálně 5 možností):

A Globální oteplování	☐
B Nemoci (AIDS a jiné)	☐
C Špatné mezilidské vztahy	☐
D Chudobu v rozvojových zemích	☐
E Rasismus	☐
F Války a konflikty	☐
G Migraci	☐
H Špatné životní prostředí	☐
I Drogy	☐

J Nedostatečnou ochranu lidských práv	☐
K Konzumní způsob života	☐
L Terorismus	☐
M Globalizaci	☐
N Nedemokratické režimy	☐
O Předlžení	☐
P Negramotnost	☐
Q Náboženství	☐
R Špatné fungování mezinárodních organizací (OSN, EU)	☐
S Sociální a majetkové rozdíly	☐
T Negativní vlivy a dezinformace médií	☐
U Jiné	☐

B08. Ze seznamu v otázce B07. považuji za nejzávažnější ...

(vypíšte písmena odpovědí v pořadí podle závažnosti):

- 1) nejzávažnější
- 2)
- 3)

SEKCE B2. ANGAŽOVANOST

B09. Zamyslete se prosím opět na problémy, které vidíte ve vaší obci a v České republice. Máte pocit, že je vlastní aktivitou můžete ovlivnit?

(zakřížkujte jednu odpověď):

Určitě ano	☐
Spíše ano	☐
Spíše ne	☐
Určitě ne	☐

B10. Snažíte či chystáte se být veřejně aktivní, abyste k řešení těchto problémů napomáhal(a)?

(zakřížkujte jednu odpověď):

Už se o to snažím	☐
Chystám se to udělat	☐
Nechystám se to dělat	☐

B11. Už jste někdy ohledně nějakého problému ve vaší obci či v České republice...

(označte libovolný počet možností):

Podepsal(a) petici – fyzicky	☐
Podepsal(a) petici – online	☐
Napsal(a) politikovi či straně	☐
Aktivně se zúčastnil(a) nějaké diskuse a přednášky	☐
Aktivně se zúčastnil(a) online diskuse	☐
Zrealizovali aktivitu se spolužáky apod., která se týkala nějakého problému v obci	☐

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ NA STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

STRANA 4

B12. V čem spatřujete důvod malé osobní občanské angažovanosti mladých lidí, jako jste Vy?

(označte maximálně 3 hlavní příčiny):

A	Angažovat se je zbytečné, stejně nelze nic změnit	☐
B	Obecná lhostejnost mladých lidí	☐
C	Strach z posměchu vrstevníků kvůli odlišnému chování	☐
D	Malá informovanost - neví, jak a kde se zapojit	☐
E	Znechucení politikou a společenským děním	☐
F	Přehlcení možnostmi, které současný svět nabízí	☐
G	Přítis vlastních problémů (osobních, rodinných, finančních apod.)	☐
H	Nedostatek času	☐
I	Důležitější je zábava a osobní úspěch	☐
J	Přítis mnoho času stráveného na internetu (např. Facebook)	☐
K	Chybí vzory a autority	☐
L	Nedostatek vedení, motivace a podnětů od rodičů	☐
M	Nedostatek vedení, motivace a podnětů ve škole	☐
N	Mladí lidé mají hodně aktivit, které mají z jejich pohledu větší prioritu	☐
O	Mladí lidé mají hodně aktivit a nemají čas se jim věnovat pořádně	☐
P	Problém vidím v něčem jiném, vypište:	☐

B13. Dovedete si představit, že se v budoucnu stanete místním, regionálním nebo celostátním politikem?

(zakřížkujte jednu odpověď):

Určitě ano	☐
Spíše ano	☐
Spíše ne	☐
Určitě ne	☐
Nevím	☐

B14. Plánujete stát se členem politické strany?

(zakřížkujte jednu odpověď):

Určitě ano	☐
Spíše ano	☐
Spíše ne	☐
Určitě ne	☐
Nevím	☐

SEKCE C. ZDROJE INFORMACÍ

C01. Domníváte se, že o aktuálních společenských a politických tématech máte dostatek informací?

(zakřížkujte jednu odpověď):

Určitě ano	☐
Spíše ano	☐
Spíše ne	☐
Určitě ne	☐

C02. O aktuálních společenských a politických tématech, která mě zajímají, se nejčastěji dozvídám ...

(zakřížkujte ve sloupci C02 - - - - - můžete označit více odpovědí):

	C02	C03
A	Od rodinných příslušníků	☐
B	Od kamarádů a známých	☐
C	Ze školní výuky	☐
D	Z online zpravodajských serverů a portálů	☐
E	Ze sociálních sítí	☐
F	Z televize	☐
G	Z novin a časopisů	☐
H	Z rádia	☐
I	Odjinud	☐

C03. Který zdroj z předchozí otázky (C02.) je Vaším nejčastějším zdrojem informací?

(v předchozí tabulce v silně orámovaném sloupci C03 označte jednu možnost): - - - - -

POKYN: C04, C05, C06 odpovídejte jen, pokud se dozvídáte o aktuálních tématech ze sociálních sítí (zaškrtni jste C02 E)

C04. Jak často se na sociálních sítích dozvídáte o aktuálních společenských problémech a otázkách z ...

(v každém řádku zakřížkujte jednu odpověď):

	Často	Občas	Zřídka či vůbec
postů přátel popisujících nějakou zkušenost či téma	☐	☐	☐
sdíleného postu člověka, kterého neznáte	☐	☐	☐
odkaz na článek v on-line zpravodajství	☐	☐	☐
posty politických stran či skupin zaměřených na některá společenská témata	☐	☐	☐

C05. Nakolik důvěřujete těmto zdrojům informací na sociálních sítích?

(v každém řádku zakřížkujte jednu odpověď)

	Většinou důvěřuji	Většinou nedůvěřuji	Nevím
posty přátel popisujících nějakou zkušenost či téma	☐	☐	☐
sdílený post člověka, kterého neznáte	☐	☐	☐
odkaz na článek v on-line zpravodajství	☐	☐	☐
posty politických stran či skupin zaměřených na některá společenská témata	☐	☐	☐

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ NA STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

STRANA 5

C06A. Pokud se na sociálních sítích setkáte s informací, která ODPovídá vašim názorům a pohledu na svět, tak si ji:

(zakřížkujte jednu odpověď):

Vždy ještě ověřím	☐
Většinou ještě ověřím	☐
Většinou již neověřuji	☐
Nikdy už neověřuji	☐

C06B. Pokud se na sociálních sítích setkáte s informací, která NEodpovídá vašim názorům a pohledu na svět, tak si ji:

(zakřížkujte jednu odpověď):

Vždy ještě ověřím	☐
Většinou ještě ověřím	☐
Většinou již neověřuji	☐
Nikdy už neověřuji	☐

PRO VŠECHNY:

C07. Jak často sledujete zpravodajství a publicistiku z ČR či ze světa v následujících typech médií?

(v každém řádku zakřížkujte jednu odpověď):

	Často	Občas	Zřídka či vůbec
A	Komerční TV (Nova, Prima, Barrandov)	☐	☐
B	Veřejnoprávní TV (Česká televize)	☐	☐
C	Rozhlas	☐	☐
D	Hlavní zpravodajské online servery (iDNES, Novinky, Aktuálně, apod.)	☐	☐
E	Alternativní weby (Parlamentní listy, Aeronet, AC24, atd.)	☐	☐
F	Blogy různých autorů	☐	☐
G	Noviny a časopisy	☐	☐
H	Zpravodajské / seriózní deníky (MF DNES, LN, Právo, Deník)	☐	☐
I	Zábavní / bulvární deníky (Blesk, Aha!)	☐	☐
J	Časopisy	☐	☐

C08. Nakolik důvěřujete informacím ve zpravodajství a publicistice v následujících typech médií?

(v každém řádku zakřížkujte jednu odpověď):

	Důvěřuji	Nedůvěřuji	Nevím
A	Komerční TV (Nova, Prima, Barrandov)	☐	☐
B	Veřejnoprávní TV (Česká televize)	☐	☐
C	Rozhlas	☐	☐
D	Hlavní zpravodajské online servery (iDNES, Novinky, Aktuálně, apod.)	☐	☐

	Důvěřuji	Nedůvěřuji	Nevím
E	Alternativní weby (Parlamentní listy, Aeronet, AC24, atd.)	☐	☐
F	Blogy různých autorů	☐	☐
G	Noviny a časopisy	☐	☐
H	Zpravodajské/Seriózní deníky (MF DNES, LN, Právo, Deník)	☐	☐
I	Zábavní / Bulvární deníky (Blesk, Aha)	☐	☐
J	Časopisy	☐	☐

SEKCE D. POLITICKÉ PREFERENCE

D01. Představte si, že by se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny a Vy byste v nich mohl(a) volit. Zúčastní(a) byste se voleb?

(zakřížkujte jednu odpověď):

Určitě ano	☐
Spíše ano	☐
Spíše ne	☐
Určitě ne	☐
Nevím	☐

POKYN: Na otázku D02 odpovídejte jen, pokud jste v D01 odpověděli „Spíše ne“, „Určitě ne“ nebo „Nevím“:

D02. Jaké jsou hlavní důvody, proč byste se voleb nezúčastnil(a) nebo s účastí váhal(a)?

(zakřížkujte maximálně 3 odpovědi):

A	Nedokázal(a) bych si vybrat stranu	☐
B	Nemá to cenu - můj hlas politiku stejně nezmění	☐
C	O politiku se vůbec nezajímám	☐
D	Nemám důvěru ve stávající politické strany a politiky	☐
E	Strana, kterou preferuji, by měla malou šanci na vstup do Sněmovny	☐
F	V politice mi chybí mladí lidé, s kterými bych se ztotožnil(a)	☐
G	Velká část z mé rodiny volit nechodí	☐
H	Nevěděl(a) bych, jak a kde v místě svého bydliště volit	☐
I	Jiný důvod (vypíšte)	☐

POKYN: Na otázku D03 odpovídejte jen, pokud jste v D01 odpověděli „Určitě ano“, „Spíše ano“, „Spíše ne“ nebo „Nevím“:

D03. Pokud byste se voleb do Poslanecké sněmovny zúčastnil(a), jakou stranu či hnutí byste nejspíše volil(a)?

(vypište jméno strany):

Nevím / nepamatuji si jméno strany ☐ 99

PRO VŠECHNY:

D04. Představte si, že byste si při hlasování do Poslanecké sněmovny vybíral(a) jednu z následujících stran. Pokud byste se voleb zúčastnil(a), jakou stranu či hnutí byste nejspíše volil(a)?

(Můžete uvést stejnou stranu jako v otázce D03, ale i stranu jinou, pokud jste po přečtení seznamu stran změnil(a) názor)

(zakřížkujte jednu odpověď):

ANO 2011	☐ 1
Česká pirátská strana (Piráti)	☐ 2
Česká strana sociálně demokratická (ČSSD)	☐ 3
Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS)	☐ 4
Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM)	☐ 5
Lidovci (KDU-ČSL)	☐ 6
Starostové a nezávislí (STAN)	☐ 7
Občanská demokratická strana (ODS)	☐ 8
Realisté	☐ 9
Strana Práv Občanů ZEMANOVCI (SPOZ)	☐ 10
Strana svobodných občanů (Svobodní)	☐ 11
Strana zelených (SZ)	☐ 12
Svoboda a přímá demokracie Tomia Okamury	☐ 13
TOP 09	☐ 14
politické hnutí Změna	☐ 15
Jinou stranu	☐ 97
Nevím, koho bych volil(a) / nedokážu vybrat stranu	☐ 99

SEKCE E. ČESKOSLOVENSKÁ HISTORIE

E01. Myslím si, že život v socialistickém Československu (1948-1989) byl ve srovnání se současností...

(zakřížkujte jednu odpověď):

Mnohem lepší	☐ 1
Spíše lepší	☐ 2
Podobný	☐ 3
Spíše horší	☐ 4
Mnohem horší	☐ 5

E02. Život lidí v socialistickém Československu podle Vás byl...

(zakřížkujte jednu odpověď):

Velmi dobrý	☐ 1
Spíše dobrý	☐ 2
Spíše špatný	☐ 3
Velmi špatný	☐ 4
Nevím, nedokážu odpovědět	☐ 5

E03. Život lidí v současném Česku podle Vás je...

(zakřížkujte jednu odpověď):

Velmi dobrý	☐ 1
Spíše dobrý	☐ 2
Spíše špatný	☐ 3
Velmi špatný	☐ 4
Nevím, nedokážu odpovědět	☐ 5

E05. Myslím, že o období od roku 1948 do roku 1989 v Československu toho víc...

(zakřížkujte jednu odpověď):

Dost	☐ 1
Málo	☐ 2
Téměř nic	☐ 3
Nedokážu posoudit	☐ 4

E06. Odkud čerpáte znalosti o životě v Československu v letech 1948–1989?

(zakřížkujte ve sloupci E06 ----- označte až 3 možnosti):

		E06	E07
A	Od rodičů	☐ 1	☐ 1
B	Od prarodičů	☐ 1	☐ 2
C	Od kamarádů a známých	☐ 1	☐ 3
D	Ze školní výuky	☐ 1	☐ 4
E	Z internetu (servery, blogy sociální sítě, atd.)	☐ 1	☐ 5
F	Z tradičních médií (televize, tisk, rádio)	☐ 1	☐ 6
G	Z filmů a televizních seriálů	☐ 1	☐ 7
H	Z knih	☐ 1	☐ 8
I	Odjinud	☐ 1	☐ 9
J	Odnikud – takřka žádná informace nemám	☐ 1	☐ 10

E07. Který zdroj z předchozí otázky (E06.) je Vaším nejčastějším zdrojem informací?

(v předchozí tabulce v silně orámovaném sloupci E07 označte jednu možnost):

E08. O období od roku 1948 do roku 1989 v Československu...

(zakřížkujte jednu odpověď):

Se chci dozvědět více	☐ 1
Se nechci dozvědět více	☐ 2
Nemám jednoznačný názor	☐ 3

SEKCE F. SPOKOJENOST S ŽIVOTEM A SE ŠKOLOU

F01. Vyjádřete na stupnici, jak jste momentálně ve svém životě spokojený(á)

(zakřížkujte odpovídající číslo):

☐ 1 velmi spokojený(á)	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5 velmi nespokojený(á)
---	----------------------------	----------------------------	----------------------------	---

F02. Oznámte (známku 1 až 5 jako ve škole) Vaši spokojenost se školou, kam chodíte, co se týká kvality vzdělávání.

(zakřížkujte čtveřice pod odpovídající známkou):

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

F03. Pokud jste na předchozí otázku (F02.) odpověděl(a) horší známkou než 2, napište hlavní důvody, proč jste ve škole nespokojený/nespokojená:

(označte až 3 možnosti):

A	Vybral(a) jsem si špatný obor	☐ 1
B	Výuka je příliš náročná	☐ 1
C	Výuka je příliš lehká	☐ 1
D	Obecně mne nebaví se učit	☐ 1
E	Co se učíme, nevyužiji v reálném životě	☐ 1
F	Učitelé nepodávají látku zábavně	☐ 1
G	Učitelé přístupují k žákům arogantně	☐ 1
H	Učitelé přístupují k žákům jako k dětem	☐ 1
I	Neoblíbil(a) jsem si své spolužáky	☐ 1
J	Moji spolužáci se ke mně nechovají dobře	☐ 1
K	Jiné	☐ 1

F04. Co by podle vás měla škola studenta naučit?

(zakřížkujte maximálně 5 dovedností, které považujete pro svůj budoucí život za nejdůležitější):

A	Mluvit cizím jazykem	☐ 1
B	Umět veřejně vystupovat	☐ 1
C	Kriticky myslet	☐ 1
D	Vyhledávat a zpracovávat informace	☐ 1
E	Umět vyjádřit svůj názor	☐ 1
F	Získat praktické dovednosti	☐ 1
G	Řešit problémy	☐ 1
H	Diskutovat	☐ 1
I	Přijímat jinakost	☐ 1
J	Získat základní vědomosti	☐ 1
K	Spolupracovat s dalšími spolužáky / lidmi	☐ 1
L	Být schopný orientovat se v dění ve společnosti, ve světě	☐ 1
M	Být tvůrčí	☐ 1
N	Pracovat se svými emocemi	☐ 1
O	Finanční gramotnost	☐ 1
P	Mediální gramotnost	☐ 1
Q	Zvolit si další životní směr (školu, profesi)	☐ 1

SEKCE G. DEMOKRACIE A MEZINÁRODNÍ POLITIKA

G01. Co se vám vybaví, když se řekne demokracie?

(vypište):

G02. S jakým z následujících výroků souhlasíte?

(zakřížkujte jednu odpověď):

Demokracie je lepší než jakýkoliv jiný způsob vlády	☐ 1
Za určitých okolností může být autoritativní způsob vládnutí lepší než demokratický	☐ 2
Pro lidi, jako jsem já, je jedno, zda máme demokratický nebo nedemokratický režim	☐ 3
Neví	☐ 4

G03. To, že jsme součástí Evropské unie, hodnotím...

(zakřížkujte jednu odpověď):

Kladně	☐ 1
Spíše kladně	☐ 2
Spíše záporně	☐ 3
Záporně	☐ 4
Nemám jasný názor	☐ 5

G04. Souhlasíte s členstvím České republiky v NATO?"

Určitě ano	☐ 1
Spíše ano	☐ 2
Spíše ne	☐ 3
Určitě ne	☐ 4
Nevím	☐ 5

SEKCE H. SOCIODEMOGRAFIE

H01. Životní úroveň své rodiny považuji za...

(zakřížkujte jednu odpověď):

Velmi vysokou	☐ 1
Spíše vysokou	☐ 2
Střední	☐ 3
Spíše nízkou	☐ 4
Velmi nízkou	☐ 5

H02. Nejvyšší dosažené vzdělání rodičů je...

(zakřížkujte v každém sloupci jednu odpověď):

	Otec	Matka
ZŠ	☐ 1	☐ 1
Vyučen(a)	☐ 2	☐ 2
SŠ s maturitou	☐ 3	☐ 3
VŠ	☐ 4	☐ 4

H03. Jsem...

(zakřížkujte):

Muž	☐ 1
Žena	☐ 2

H04. Kolik je vám let?
(zatrhněte jednu odpověď – čtvereček pod vaším věkem):

15 let	16 let	17 let	18 let	19 let	20 let
☐	☐	☐	☐	☐	☐

H05. Moje třída patří do následujícího typu školy:
(zakřížkujte jednu odpověď):

Gymnázium	☐ ₁
Střední odborná škola	☐ ₂
Odborné učiliště s maturitou	☐ ₃
Odborné učiliště bez maturity	☐ ₄

H06. Velikost města/obce, ve které bydlím, je...
(zakřížkujte jednu odpověď):

Do 1.000 obyvatel	☐ ₁
1.000 - 5.000 obyvatel	☐ ₂
5.000 - 10.000 obyvatel	☐ ₃
10.000 - 100.000 obyvatel	☐ ₄
Nad 100.000 obyvatel	☐ ₅

H07. Bydlím v kraji...
(zakřížkujte jednu odpověď):

Praha	☐ ₁
Středočeský	☐ ₂
Plzeňský	☐ ₃
Karlovarský	☐ ₄
Ústecký	☐ ₅
Liberecký	☐ ₆
Královéhradecký	☐ ₇
Pardubický	☐ ₈
Vysočina	☐ ₉
Jihočeský	☐ ₁₀
Jihomoravský	☐ ₁₁
Zlínský	☐ ₁₂
Olomoucký	☐ ₁₃
Moravskoslezský	☐ ₁₄

H08. Dotazník jste vyplňoval(a)

Samostatně	☐ ₁
Samostatně – s mírnou pomocí / radami spolužáků	☐ ₂
Ve spolupráci se spolužáky	☐ ₃

H09. Nakolik jste rozuměl(a) otázkám v dotazníku?

Vždy či takřka vždy jsem rozuměl(a)	☐ ₁
Některým otázkám jsem nerozuměl(a)	☐ ₂
Řadě či většině otázek jsem nerozuměl(a)	☐ ₃

Za vyplnění dotazníku Vám děkujeme.

Do těchto okének nic nepište:

Kvalita vyplnění

Kód kódéra

Kód děrovače

Kód verifik.

JSNS.CZ

LEPŠÍ ŠKOLA
PRO VŠECHNY

Ondřej Fryc